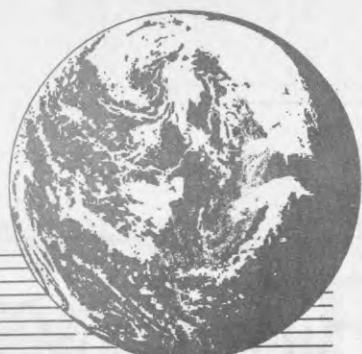

1995. 6. FEB.

Diena

Latvijas Republikas Laikraksts

Lietīškam
cilvēkam

PIRMDIENA, 6.FEBRUĀRIS, 1995
NR.31 (1125)
CENA — Ls 0,12

Miera
četrinieks:
vienoti
pret teroru

Āris
Jansons
— 2.lpp.

Kam piešķirt LR pilsonību
par ipašiem nopelniem

Lasiet rakstu šodien 3.lpp.
Jūsu viedokļus uzsklausim
otrdien no plkst.14 līdz 16
pa tālruni 213089

Zeidakss un Čemberlens
iemet pa simtam!

Guntis Keisels, 6.lpp.

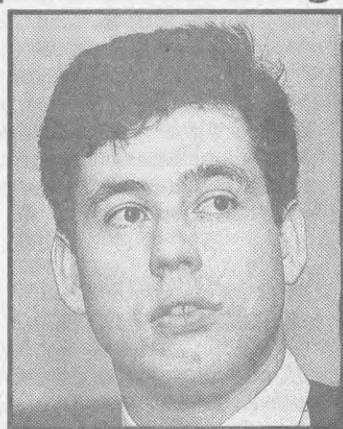

Latvijā
visvairāk ievēd
cukuru un augļus
7.lpp.

Aizturēts *Lainbankas* prezidents

Lainbanka: tā ir parādnieku organizēta provokācija

Ilmārs Ezernieks,
Pauls Raudseps

Vilis Dambinš. Foto —
Vitalijs Stipnieks, A.F.I.

Rīga, 5.febr. Iekšlietu ministrija 2.februārī ierosinājusi krimināllietu pēc kriminālkodeksa 142.pantā trešās daļas pret Latvijas Industriālās bankas (*Lainbanka*) prezidentu Vili Dambinšu un viceprezidentu Valtu Viganu par krāpšanu sevīši lielos apmēros, no kā cietušas vairākas Latvijas uzņēmējšabiedrības, teiktis sestdien izplatītā iem preses dienesta paziņojumā. Piektdien uz aizdomu pamata abas bankas amatpersonas tika aizturētas bruņotā akcijā, kurā piedalījās vairāk nekā desmit policijas darbinieki. Svētdien aizturēšanas sakarā tika Latvijas Bankas prezidents Einārs Repšs un iekšlietu ministrs Jānis Adamsons. Uzstājoties svētdienas vakarā *Panorāmā*, J.Adamsons apstiprināja, ka aizturēšana, kas balstīta uz desmit liecinieku iesniegumiem, ir bijusi pamatota, un noliedza neoficiālo informāciju, ka V.Dambinš ievietots vienā kamerā ar Ivana Hari-tonova lietā iesaistīto Aleksandru Korobeiko. Jautāts, kāpēc līdzīga rakstura lietā — *Topbankas* gadījumā — šīs bankas vadība netika aizturēta, ministrs teica, ka par to zināmā mērā atbildība jāuzņemamas iem un prokurāturai. E.Repšs savukārt raidījumā laikā apliecināja, ka Latvijas Banka palīdzēs *Lainbankai*, lai ar vadības aizturēšanu saistītā aizotā neradītu problēmas bankas darbībā. Viņš atteicās komentēt aizturēšanu līdz laikam, kad būs iepazīties ar lietas materiāliem, un teica, ka viņam nav iem rīcībā esošās informācijas.

Lainbankas izplatītā paziņojumā aizturēšana novertēta ka rupja un bezprecedenta 'provokācija, ko organizējusi *Lainbankas* parādnieku grupa. Bankas padomes priekš-

Valts Vīgants. Foto — Boris
Kolesnikovs, A.F.I.

paredzēts izskatīt *Lainbankas* prasību pret a/s *Daugavas banka* un SIA *Latech* Bauskas rajonā par Ls 200 000 kredita parāda piedziņu. Savukārt 7.februārī saimnieciskā tiesa paredzējis izskatīt *Lainbankas* prasību pret Erevānas mazo uzņēmumu *Ghō* par 130 000 USD liela kredita parāda piedziņu. 23.janvārī Saimnieciskā tiesa atlika *Lainbankas* prasības izskatīšanu par 425 425 USD piedziņu no a/s *Rīgas biznesa servisu*. 1.februārī *DB* informē, ka Saimnieciskajā tiesā iesniegta *Lainbankas* prasība pret AKB *Olimpija* un SIA *Termināls* par kredita parāda Ls 484 509,85 piedziņu, kā arī pret AS *RBS* — *TV* par Ls 103 250 liela kredita parāda piedziņu.

A.Laksa izteica sašutumu, ka kriminālīeta tiek ierosināta uz parādnieku iesnieguma pamata, turklāt policija negaidīja saimnieciskās tiesas pirmdienas sēdes iznākumu. Viņš uzskata, ka tas ir parādnieku pēdējais izmisuma solis — ar nelielkūg rīcības palīdzību izvairīties no strīda civiltiesiskās izskatīšanas un panākt bankas vadītāju arestu ar nolūku sagrāut bankas darbību, tā-

dējādi izvairīties no kreditu atmaksāšanas. Neizprotama ir policijas rīcība, jo parādnieki parakstījuši kredītīgumus un nenoliedz to. Aizturēšanas orderis tika parakstīts tikai uz sūdzības pamata, jo policija nebija vispirms pārliecinājusies pēc dokumentiem, vai ir pamats rīkot skandalozu akciju — aizturēšanas laikā, kad banka bija daudz klientu, iebrauka arī ar automātiem bruņoties terorisma apkarošanas vienība. Bankas vadība pieļauj, ka policija ir kļūdījies, kaut gan aizdomīgi esot pompozās akcijas blakusapstākļi un iem preses dienesta aktivitātes, kas liecina, ka policijas darbinieki, iespējams, šajā lietā var būt ieinteresēta puse, par ko banka drīzumā informēs preses konferencē.

A.Laksa izteicās, ka policija neizprot, kāda atšķirība ir starp banku, kur tiek apgrozītas ievērojamas summas, un kādu citu juridisku subjektu, piemēram, firmu. *Lainbankas* paziņojumā tiek pieļauts, ka policijas provokācija var izraisīt nevēlams sekas Latvijas finansu sistēmā, tāpēc aicina Latvijas Banku iesaistīties patieso apstākļu noskaidrošanā. Aģentūra *BNS* informē, ka 1995.gada 1.janvārī pēc galvenajiem darbības rādītājiem *Lainbanka* ierindojās 15.vietā starp Latvijas komercbankām. Tās aktīvu kopsumma bija 21,2 miljoni latu, kapitāls — 2,6miljoni latu. Noguldījumu kopapjoms bankā sasniedz 15,6miljonu latu, bet kredītu kopapjoms — 11,8miljonu latu.

Kā izteicās bankas vadība, pirmdien banka turpinās darbu un pildīs savas saistības pret klientiem un darījumu partneriem. Lielākie klienti un akcionāri jau bija laikus informēti, ka dažas firmas, kas nevēlas atmaksāt parādus, sākušas pretdarbību. Svētdien uz banku zvanījuši tikai daži satraukti klienti.♦

Akonkagvas pieveicēji atkal mājās

Ilvgars Pauls (no kreisās), Teodors Ķīriss un Imants Zauls atkal uz Latvijas zemes. Foto — Elmārs Rudzītis, A.F.I.

Uldis Rudakss

Rīga, 5.febr. Sestdien ar *Baltic International Airlines* reisu no Londonas Rīgā atgriezās trīs Latvijas alpinisti — Ilvgars Pauls, Imants Zauls un Teodors Ķīriss, kuri 20.janvārī kļuva par pirmajiem latviešiem, kas spērsi kāju uz Dienvidamerikas augstākā punkta — Akonkagvas virsotnes, kas atrodas 6960 metru virs jūras līmeņa. Šī bija 'ieslīdīšanās' ekspedīcija pirms došanās iekarot pasaules augstāko

punktu — Everestu (8848 m) Himalajos. Lidostā viņus sagaidīja kolēģi alpinisti, draugi, tuvinieki un žurnālisti.

Kā *Diena* jau informējusi, šie trīs viri reiz jau vienu no Himalaju aspoztūkstosniekiem pievārcējuši — Latvijas valsts karogs virs Daulagiri (8172 m) plivoja pirmās latviešu Himalaju ekspedīcijas laikā 1993.gadā.

Alpinisti pastāstīja žurnālistiem, ka kāpšanu sarežģījis stiprais vējš un sniegs. Ieskatoties dienasgrā-

matā, T.Ķīriss *Dienai* isumā pastāstīja kāpšanas hronoloģiju: 6.janvārī krāvuši mantas uz mūļu pļeciem un devušies ceļā. 8.janvārī sasnieguši bāzes nometni. 10. un 11.janvārī snidzis sniegs, pretim esot nākuši amerikāņi un teikuši, ka augstāk sniega dziļums sasniedz metru un kāpšana neesot iespējama. 20.janvārī pulksten 14.40 Akonkagva tomēr sasniegta. Sikāku savu piedzīvojumu atstāstu alpinisti soļas sniegt preses konferencē 9.februārī.

Latvijas Valsts prezidents Guntis Ulmanis nosūtījis vēstuli Latvijas Universitātes Tūristu klubam un Kalnu fondam, kurā pateicas par morālo, materiālo un praktisko atbalstu alpinistiem. «Paldies Teodoram Ķīrisim, Imantam Zaulam un Ilvgaram Paulam par savas tēvu zemes Latvijas vārda spodrināšanu! Lai šis izcilais veikums dod vēl lielāku spar un šā gada maijā pieveikt pasaules augstāko virsotni Everestu,» teiktis G.Ulmaņa vēstulē.♦

Bilts: Baltijas valstis iekļūs ES

Inga Mukāne, *Dienas*
speciālkorespondente
Stokholma

Stokholma, 5.febr. Piektdien Zviedrijas Arpolitikas institūta valsts bijušais premjermministrs Karls Bilts neoficiālā sarunā ar Baltijas valstu pārstāvjiem izteicās, ka Baltijas valstis neizbēgami ātrāk vai vēlāk kļūs par Eiropas savienības (ES) dalībvalstīm. Tas ir loģisks turpinājums vairākiem līgumiem, kas noslēgti starp ES un trījam Baltijas valstīm, kā arī pašreizējām sarunām par Baltijas valstu asociēto locekļu statusu ES. Turklāt tas noteikti garantētu, ka pārējās Eiropas valstis pasargās Baltijas valstis draudu gadījumā, uzskata K.Bilts, kā piemēru minot

not jautājumu, «vai ES pieļautu Portugāles okupāciju», un tūlīt arī pats uz to atbildot noliedzot.

Baltijas valstis palikušas stratēģiski svarīgas Krievijas armijas militāros objektus par draudiem Latvijas, Lietuvas un Igaunijas drošībai Zviedrijā vairs gan neuzskata, jo atzīmē, ka ar Krieviju attiecības tika veidotas, slēdzot līgumus. Savukārt, minot Krieviju, K.Bilts pauž viedokli, kas ir visai līdzīgs daudzrietumvalstu vadītāju vērtējumam, ka Krievija ir pārāk liela, lai to uzņemtu ES un *NATO*, taču arī pārāk liela, lai to atstātu ārpus šīm organizācijām, tādēļ ar Krieviju acimredzot tiks veidoti īpaši divpusēji līgumi.

Skat. *Bilts* 12.lpp.

Čečenijā *smerčiem* pretojas ar diversijām

Atis Klimovičs, *Dienas*
speciālkorespondents
Grozņija

Grozņija, 5.febr. Pēdējo trīs nedēļu laikā situācija Čečenijā galvaspilsētā Grozņijā būtiski nav mainījusies, tā šodien intervijā *Dienai* Grozņijas pilsētas slimnīcas pagrabā, kur izvietojies čečenu aizsardzības spēku štābs, pastāstīja štāba priekšnieks Aslans Mashadovs.

Pretinieku joprojām šķir Sunžas upi, turpinās pilsētas centra rajonu apšaudes ar tāsāvēju artilēriju, reaktīvajām iekārtām un minmetiem, mākoņu aizsegā uzbrukumā pilsētai tiek raidīta krievu aviācija.

Lai gan čečenu neatkarības cīnītājiem praktiski nav ieroču cīņai ar helikopteriem un lidmašīnām, arī vakar izdevās iznīcināt kārtējo triecienlidmašīnu *SU—25*, tā tika sašauta ar automātiem un ložmetējiem, bet pilotam, pēc tautības kalmīkam, kuram izdevās nolaisties apmēram desmit kilometrus uz austrumiem no Grozņijas, turpat tika piespriests un izpildīts nāvessods.

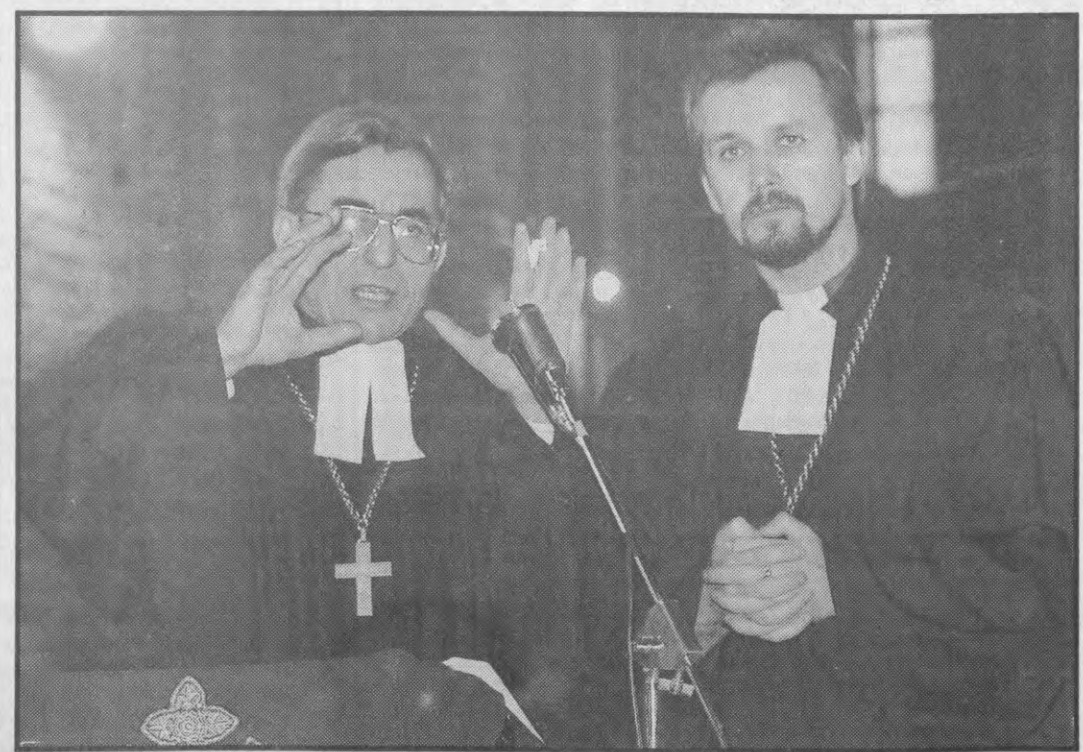
Ir grūti pateikt, cik daudz Krievijas aviācijas iznīcināts, taču, piemēram, abhāzu baltjona komandieris Samils Dasajevs viens pats notricis trīs helikopterus.

Skat. *Čečenijā smerčiem* pretojas 12.lpp.

Vācijas un Latvijas Baznīcas vadītāji vienojas lūgšanā

Baiba Melnace

Rīga, 4.febr. «Jebkurai Baznīcai ir viens uzdevums — šajā laikā, kad cilvēkiem ir tik daudz jautājumu, tai jāpalīdz viņiem atrast Jēzu Kristu caur evaņģēliju,» svētruna Pētera baznīcā sestdien teica Vācijas evaņģēliski luteriskās Baznīcas padomes priekšsēdētājs biskaps dr.Klauss Engelharts. K.Engelhart kopā ar citiem Vācijas luteriskās Baznīcas pārstāvjiem ieradusies Latvijā, lai iepazītos ar Latvijas evaņģēliski luteriskās Baznīcas, citu konfesiju un mūsu valsts dzīvi, kā arī iepazīstināt ar savu pieredzi. Sadarbībā ar Vācijas federālo valdību luteriskā Baznīca īstenojusi daudzus nozīmīgus sociālus, kultūras un izglītības projektus. Sestdien Pētera baznīcā Rīgā biskaps K.Engelhart kopā ar trīs Latvijas reliģiozo konfesiju vadītājiem noturēja ekumēnisko dievkalpojumu. Šī ir pirmā Vācijas vadītās reliģiskās organizācijas tik augsta ranga pārstāvju vizīte Latvijā. Viņi iecerējuši tikties ar Latvijas evaņģēliski luteriskās Baznīcas vadību, citu kristīgo konfesiju vadītājiem un valdības pārstāvjiem.♦

Vācijas evaņģēliski luteriskās Baznīcas padomes priekšsēdētājs biskaps dr. Klauss Engelharts un Latvijas evaņģēliski luteriskās Baznīcas arhibiskaps Jānis Vanags. Foto — Raitis Puriņš, *Diena*

Ministri *Libiešu krastā*

Jānis Trops

Ventspils, 5.febr. Pagājušās nedēļas pēdējo darba dienu — 3.februārī — valsts aizsargājamās kultūrvēsturiskās teritorijas *Libiešu krasts* centrā Mazirbē pavadīja tieslietu ministrs Romāns Apsītis un vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs Juris Iesalnieks. Tā simboliski tika pielikts punkts pagājušā gada nogalē valdībā izlemtajai *Libiešu krasta* «pāriešanai» no R.Apsīša resora J.Iesalnieka vadītās ministrijas pakļautībā. Taču brauciena galvenais mērķis abiem valdības viriem tomēr bija ie-

pazīties ar to, kas izdarīts šīs piejūras teritorijas ekonomiskajā un kultūras attīstībā, kādi šķēršļi jānovāc, lai tā veiktos optimālos tempos un vēlām virzienā. Ministriem līdzi bija atbildīgi savu resoru darbinieki, sarunā piedalījās *Libiešu krasta* administrācija, Talsu un Ventspils rajonu padomju, Kolka un Dundagas pagastu pašvaldību, Slīteres rezervāta un *Līvu savienības* pārstāvji. Sanāksmi nevaļināja oficiāls lēmums, toties strikti tika fiksēti darbības virzieni, kādos vietējā vara un ministrijas (R.Apsītis solīja juridisku palīdzību arī turpmāk) sastrādāsies.♦

Samazinās kokmateriālu iepirkuma cenas

Aiga Pelāne

Rīga, 3.febr. Latvijas lielākās kokmateriālu eksportētājfirmas pašreiz atrodas finansiālās grūtībās, tādēļ samazinās nežāvētu kokmateriālu iepirkuma cenas Latvijā, *Dienai* teica Latvijas kokapstrādes uzņēmēju un eksportētāju asociācijas prezidents Cedriks Griķis. No Latvijas uz Angliju tiek eksportēti 46% visu kokmateriālu, kas tiek pārdoti ārvalstīs. Jau pagājušā gada augustā asociācija brīdināja eksportētājfirmas,

ka tām var rasties finansiāli zaudējumi, ja Anglijas tirgū notiks cenu svārstības. Pēc asociācija saņemtajām ziņām no Anglijas koksnes importa un eksporta federācijas, Anglijas tirgū kokmateriālu cenas pēdējās pusotras nedēļas laikā ir kritušas vidēji par 15 dolāriem par kubikmetru. Pašreiz Anglijas tirgū ir 40 000 kubikmetru lieli kokmateriālu uzkrājumi no Latvijas, kas neatbilst Anglijā pieprasīto kokmateriālu izmēriem un kvalitātei.

Skat. *Samazinās cenas* 12.lpp.

Sabiedriskā transporta problēmas Rīgā

Uz jūsu jautājumiem atbildēs Rīgas domes komunālo jautājumu un transporta komitejas priekšsēdētājs Oskars Caune, ja piezvanīsiet otrdien, 7.februārī, no plkst.10.30 līdz 12.30 pa tālruni 212170.

Šodien Latvijā mainīgs mākoņu daudzums, brižiem slapjš sniegs, dienā neliels lietus. Pūtis rietums, dienvidrietums vējš ar ātrumu 6 — 10 m/s. Gaisa temperatūra nakti no -3° līdz +2°C, dienā no +5° līdz -1°C. Medicīniskais laika tips — II (labvēlīgs).

KOMENTĀRI UN VIEDOKĻI

Miera koalīcijas četrinieks neatmet cerību

Āris Jansons, *Dienas komentētājs*

Arābu un izraēliešu augstākā līmeņa tikšanās, lai pārvērtētu līdz šim smagāko krīzi Tuvo Austrumu miera procesā, aizvadītajā nedēļā tika sasaukta visai negaidīti. Kairā apspriedās Ēģiptes prezidents Hosni Mubāraks, Izraēlas premjerministrs Itzhaks Rabinš, Jordānijas karalis Huseins un palestīniešu autonomijas pārvaldes vadītājs Jasirs Arafats. Šķiet, ir pamats ticēt preses ziņojumiem par spēcīgu ASV ietekmi, lai sanāksmes dalībniekus ātri dabūtu kopā, jo Vašingtonā vērojams saprotams satraukums par Tuvo Austrumu neregulējuma iestāšanos.

21 cilvēka nāve islamistu ekstrēmistu atentātos Izraēlā daudzus izraēliešus, pat tādu pieredzējušu politisko balodī kā Izraēlas prezidents Ezers Veicmans, tuvināja pārliecībai, ka palestīniešu pašpārvalde nedarbojas tā, kā bija cerēts. Pagājušonedēļ prezidents Veicmans sniedza dramatisku paziņojumu, ka bumbošana Natanjā liek apstādināt sarunas un spiež miera procesa veidošanu pārdomāt no jauna. Teroristu vardarbības izraisīta šoka gaisotnē bija saprotama Izraēlas valdības vilcināšanās sākt sarunas par vispārējām vēlēšanām un izraēliešu karavīru atsaukšanu no arābu apdzīvotajiem centriem. Tā vietā premjers Rabinš pat pieļāva fizisku Izraēlas valsts atdalīšanu no arābiem un pašiem sava *Berlīnes mūra* būvi. Savukārt palestīnieši visai ātri secināja, ka par jaunu robežu apmetu celtniecības turpināšanu.

Galējības var sastapt ne tikai palestīniešus, bet arī izraēliešus sabiedrībā. Atcerēsimies, ka Izraēlas radikālu pārstāvis Baruks Goldšteins nogalināja vairākus palestīniešus Hebronā. Ne tikai oficiālā Jeruzaleme, bet visi sabiedrības slāņi asi nosodīja šo noziegumu. Katrā tautā un kustībā var uzrasties reliģiskie fanātiki, kas aicina un paši ir gatavi uz citu ticību piekļepu slepkavošanu. Diemžēl liela palestīniešu sabiedrības daļa atbalsta tamīdžigus fanātiskus no savējo vidus, vairojot Arafata oponentu rin-

das. Arafatam palestīniešu pašpārvaldes priekšgalā nav mazāk grūti kā kaujas laukā, jo viņa pretinieki, spekulējot ar reliģiozītāti, jūt palestīniešu masu atbalstu.

Kairas sanāksmē citu jautājumu skaitā Izraēla meklēja apliecinājumus, ka Jordānas upes rietumu krasts nekļūs par anklāvu jauniem uzbrukumiem Izraēlai. Cerīgs ir palestīniešu un izraēliešu apstiprinājums, ka šonedēļ notiks tikšanās, lai apspriestu palestīniešu vēlēšanu sarīko-

šanu, kas ir būtiski reālai miera procesa tālākvirzībai.

Izraēlas ārlietu ministrs Šimons Peress saņēma iedvesmoti nosauca par *miera koalīcijas* tikšanos un dziļdomīgi uzsvera, ka tā ir «atvērta uz visām pusēm». Šis atgādinājums vispirms adresēts Sirijai, kas līdz šim koalīcijai nav piebiedrojusies. Toties Jordānijas karaļa aktīvā piedalīšanās Kairas sanāksmē rāda, ka Amāna gan pati vēlas ieņemt vietu Tuvo Austrumu norisē priekšplānā, gan arī tās augšdaļā loma miera procesā tiek atzīta par aizvien nozīmīgāku. Mazinājies spriedze Arafata un karaļa Huseina savstarpējo kontaktos, ko rāda Arafata vizītes laikā Amānā parakstīto dokumentu ātra ratificēšana Jordānijas ministru kabinetā.

Nav nejausība, ka *četrinieks* tikās tieši Kairā: puses atzinīgi vērtē Ēģiptes lomu visos grūtākajos miera procesa posmos. Ēģipte sevi arī pati uzskata par galveno vidutāju reģionā. Tā tikusi pagodināta ar Izraēlas ielūgumu Ēģiptiešu ekspertiem inspicēt kodolpētniecības centru

Dimonā. Jeruzaleme nevēlas savu atomindustriju pakļaut pilnīgai starptautiskai kontrolei tik ilgi, kamēr tā jūtas Irānas, Irākas un Sirijas apdraudēta.

Kairā apliecinātā četru līderu griba «turpināt reģiona miera procesu līdz pilnīgai ilgstoša miera nodibināšanai», kā teikts apspriedes dalībnieku kopīgajā komunikē, vairo cerības arī uz Sirijas un Izraēlas savstarpējo attiecību sekmēšanu. Apspriedes dalībnieki uzskata, ka nebūtu jāsteidzas ar Rietumu krasta un Gazas sektora slēgšanu, un pieņemusi paziņojumu, nosodot teroristu un vardarbību reģionā.

Respektabla britu avīze *Financial Times* dibinātā spriež, ka Arafats un Rabinš pārāk daudz investējuši miera procesā, lai ļautu tam iekļūst vienārtī sabrukā. Kam palestīniešu pašpārvaldei, gan Izraēlas valdībai patlaban ir ārkārtīgi atbildīgs brīdis. Izraēlā, kur arī ekonomikas politikas dēļ premjera popularitāte ir kritusies, jauna — koalīcijas — valdība, kurā varētu ierasties opozicionārā *Likud* partija, tikai apgrūtinātu miera procesu. *Likud* neatbalsta Darba partijas tēzi «Zeme pret mieru», un tās līderis Itzhaks Šamīrs sacījis, ka sarunas ar arābiem nesasteigtu, bet izvērstu gadu garumā. «Pat viena mūsu kļūda var nosliekt vēlēšanas no Darba partijas uz *Likud* pusi», *The New York Times* atzinis kāds izraēliešu amatvīrs. Pedējis aplaujas rāda, ka Rabinš tajās zaudē *Likud* līderim Benjaminam Netanjahu, kas saka, ka, gadījumā ja kļūs par premjeru, pašreizējās valdības nolīgumus ar PAO viņš neuzskatīs par obligātiem (!).

Kaut arī Kairā nekādi brīnumdarbi netika veikti, četrus pusvadītājus sanāksmē nebija vēlīga. Tā apliecināja Mubāraka, Arafata, Peresa un karaļa Huseina stingru nodomu kopīgi darboties, lai jaunā koalīcija par mieru funkcionētu. Šī nav nekāda arābu koalīcija pret izraēliešiem, bet piemērs miera procesa prateru gribai rast praktiskus risinājumus riska pilno problēmu pārvarēšanai. ♦

Kā agitēsīm pirms vēlēšanām?

Arnolds Klotiņš*

Sacīmas vēlēšanas tuvojas. Latvijas Radio saņem tālruna zvanus ar jautājumiem — kādas būs iespējas izmantot ētera laiku priekšvēlēšanu kampaņas mērķiem?

Protams, ir liels vilnījums pieeju mikrofoniem izmantot šiem mērķiem jau tagad. Un tas ir saprotami, jo visi zina — tāpat kā vienmēr, ar laiku parādīsies Saeimas pieņemti normatīvi akts, kurā būs noteikts visām vēlēšanām startējošām partijām un to apvienībām pilnīgi vienlīdzīga agitācijas iespēja radio un televīzijā, vienāds bezmaksas raidlaiks, tāpat — zināmi ierobežojumi. Līdzšinējās vēlēšanu kampaņas ir pierādījušas, ka likumdevēju lēmumiem par šīm ierobežotajām, toties vienlīdzīgajām iespējām ir bijis patiešām svētīgs, demokrātiju veicinošs iespēds.

Un tomēr — ar kuru brīdi stāties spēkā šiem ierobežojumiem? Līdz šim gan 1993.gada, gan arī 1994.gada vēlēšanās ierobežojumi (un vienlīdzīgās tiesības) nodarbošies ar vēlēšanu agitāciju ēterā tikai no noteiktas dienas, kad sākas oficiālā vēlēšanu kampaņa, precīzāk — no brīža, kad atbilstošā partija reģistrējas vēlēšanām. Tāpat prātīgākas var izrādīties tās partijas, kuras novēlina reģistrēšanos līdz pēdējam brīdim, t.i., kampaņas oficiālajam sākumam, it kā izliekoties, ka vēlēšanās nemaz nestartēs. Jo laikā starp vēlēšanu dienas izpildīšanu (vēlēšanu likuma pieņemšanu) un kampaņas sākumu taču nekādu ierobežojumu nav, dažādu partiju viedokļi iekdienā radio izskan tik un tā. Latvijas Radio nonāk grūtā situācijā, jo sabiedriskā radio princips, ka visu politisko spēku un to viedokļu atspoguļojumam ēterā ir jābūt līdzsvarotam un samērīgam, šā šķobīties.

Laikam taču ar gudru ziņu vai-

rākās Rietumeiropas valstīs priekšvēlēšanu agitācijai nacionālajā radio un televīzijā ir trīs lieguma periodi:

1. — vēlēšanu diena;
2. — 24 stundas pirms balsošanas sākuma;
3. — laiks starp vēlēšanu dienas pasludināšanu un atbilstošās regulētās vēlēšanu kampaņas sākumu.

Pirmās divas regulas pastāv arī pie mums. Bet, manuprāt, derētu padomāt arī par trešo, jo bez tās lēmums par vienlīdzīgām tiesībām priekšvēlēšanu agitācijai allaž it kā nāk mazliet par vēlu.

Par politisko reklāmu

Pardoms pēlna arī maksas politisko reklāmu raidīšana vēlēšanu kampaņas laikā. Pēc manām domām, apmaksātā agitācijas raidlaikam nevajadzētu būt atļautam vismaz valsts budžeta — tāpat visu nodokļu maksātāju dotētās raidorganizācijas, kāda ir Latvijas Radio. Šāda regula tiešām arī bija paredzēta 1993.gada 5.Saeimas vēlēšanu atbilstošajā lēmuma projektā, bet diemžēl bija izsūdzusi pašlēmumā. Atzišos, ka 5.Saeimas vēlēšanu kampaņas laikā Latvijas Radio tomēr izšķīrās maksas vēlēšanu reklāmas nepieņemot, raidlaiku agitācijai par naudu nepārdot.

Kāpēc? Vispirms — daudzi piekritīs, ka politiska vai reliģiska pārliecība, tāpat kā pasaules uzskats kopumā, ir ilgtosās individuālas pieredzes, vērojumu un pārdomu rezultāti un ir aplamība to sugesti vi iepakot cilvēku galvas ar tādām pašām līdzekļiem, kā mēdz pārliecināt par nepieciešamību pirkt kādu preci. Reklāma satūvināt konkrētu politisku doktrīnu (vai tikai partijas nosaukumu) ar tādām vērtībām kā saldas dzīves tēls dienvidjūras salās, visas tautas brīvības simboli vai skaistas sievietes ķer-

menis ir tirā profanācija, lai neteiktu vairāk.

Nu labi, jūs sacīsit, tas taču ir reklāmas princips — asociatīvi piesaistīt savai precei vērtības, kas ir pārakas par to, lai tā padarītu to iekārojamāku, un galu galā arī Rietumeiropā avīzes publicē priekšvēlēšanu politiskās reklāmas, pārdod savas lappuses negausīgai agitācijai. Jā, avīzes gan, bet ne nacionālie, sabiedriskie radiouzņēmumi. Jo avīzes ir mazāk uzmācīgs komunikācijas līdzeklis nekā radio. Avīzi pašķirta un aizver, arī acīm daba ir devusi spēju aizvērties. Bet ausim šāda spēja ir pašas dabas liegta. Dzirdes signāli ir daudz neatvairāmāki. (Starp citu, tas ir viens no iemesliem, kāpēc gandrīz visur pasaulē radio raidīšana tiek regulēta stingrāk nekā tekstu iespēšana, un vēlīgi ir mūsu centieni likt vienlīdzības zīmi starp preses brīvību un raidīšanas brīvību). Iši sakot, Rietumu demokrātiskajās valstīs (tieša — ne ASV, kur, šķiet, pērkams ir gandrīz visus) priekšvēlēšanu periodā nav atļauta maksas politiskā reklāma nacionālo raidorganizāciju raidījumos un ētera laiks tajos netiek agitācijai pārdots.

No propagandas uz sabiedrisko radio

Seit jāmin vēl viens — pats svarīgākais — iemesls, kāpēc tā notiek tur un kāpēc tas būtu derīgi arī pie mums. Protī, Rietumeiropas nacionālā radio pārstāv tā. sabiedriskā radio modeli. Atsakoties no propagandas radio tipa, uz šo modeli tiecas arī visu postkomunistisko valstu nacionālās raidorganizācijas, to vidū savu iespēju robežās arī Latvijas Radio. Viens no svarīgākajiem šāda sabiedriskā radio principiem ir samērīga un līdzsvarota visu likumīgo politisko spēku darbības

un viedokļu atspoguļošana. Tātad katrs sabiedriskais radio ir aicināts tiekties uz ideālu — proti, nodrošināt vienādas iespējas izteikties visiem politiskajiem spēkiem, cēsties pēc grūti sasniežamā līdzsvaru un samēra starp visiem politiskajiem viedokļiem, nenostājoties neviena pusē un nevienai no viedokļiem neuztiepiot, bet ļaujot klausītājiem pašiem izdarīt secinājumus un izvēlēties. Protams, šāda radio modeļa ieviešana prasa būtdu propagandas radio stereotipu pārvarēšanu gan klausītāju, gan arī radio žurnālistu prātos, tāpēc tas nav izdarāms īsā laikā un saistās ar kļūdām un grūtībām. Tomēr, ja Latvijas Radio raidlaiku partijām pārdotu, lai arī tikai agitācijai vēlēšanu kampaņas laikā, tad no minētā visu politisko spēku līdzsvarota atspoguļojuma princips tas būtu atteicies.

To negribētos. Un ne jau tāpēc, ka Latvijas Radio nemīlētu politiskās diskusijas ēterā. Manuprāt — jo klausītājiem būs labākas iespējas iepazīt un salīdzināt visus politiskos spēkus, jo pareizāku izvēli izdarīs vēlēšanās, tā sekmējot demokrātiju. Taču — pārliecinot klausītājus ar argumentāciju, nevis ar reklāmu! Un — visām partijām vienādā, pašas Saeimas lemtā, brīvī pieejamā raidlaikā, nevien nopirkta un tālāt mantiskās rociņas neitiek.

Lai arī nav patīkami reķināties tikai ar ierobežotu raidlaiku, taču ceru, visas vēlēšanās startējošās partijas un to apvienības būs vienprātīgas, ka galu galā kaut kas no mūsu rīcībā esošā kopējā labuma būtu jāatstāj arī nepārdodams un nepopērkams. ♦

*A.Klotiņš — mākslas zinātnieks, Latvijas Radio ģenerāldirektors

Jeļcins gatavo vēstījumu Federālajai sapulcei un varbūt arī mainīu aizsardzības ministram

Pāvels Širovs, *Dienas korespondents Maskavā*

Sonedēļ Krievijas prezidents uzstāsies Federālajā sapulcē ar ilgāko vēstījumu. Šā vēstījuma teksts jau ir gandrīz gatavs. Kā ceturtdien ziņoja laikraksts *Izvestija*, prezidents vēstījuma autoriem devis šādu uzdevumu: dokumentā nedrīkst būt iluzoru solījumu, grandiozu projektu un savas darbības cildināšanas. Pēc ziņām, ko laikraksts ieguvis no vēstījuma autoriem tuvām apriņdām, paredzams, ka prezidents paziņos par reformu turpināšanu un to attiecināšanu arī uz armiju. Līks saprasts, ka nekādas deprivatizācijas un nacionalizācijas nebūs. Apšis rīkot jaunās vēlēšanas noteiktajā laikā — parlamenta vēlēšanas 1995.gada

decembrī, prezidenta — 1996.gada jūnijā. Vēstījumā būs arī teze par utīcību demokrātijas ideāliem, kas, pēc dokumenta autoru domām, «dos pozitīvu signālu» politikiem no demokrātiskās nometnes, kas pēc Čečenijas kara sākuma ne reizi vien bija izteikušies par domstarpībām ar Jeļcinu.

Vēstījuma ekonomiskajā daļā paredzēta valdības darbības kritika aizvadītajā gadā. Kā nesen paziņoja prezidenta palīgs ekonomiskajos jautājumos Aleksandrs Liščis, «jūs no prezidenta dzirdēsiet par jaunu civilizētā pieeju komplektu ekonomikai». Tiesa, šo «pieeju» saturu padomnieks neatklāja, piebildams, ka vēstījuma tekstu prezidents vēl nav izskatījis un apstiprinājis un tā-

Bija vasara, spīdēja saule un nebija Čečenijas kara... Boriss Jeļcins un Padomju Savienības varonis Pāvels Gračovs prezidenta un militāro struktūru vadītāju tikšanās laikā. Foto — EPA — A.F.I.

pēc tas var būt izmainīts. Prezidentam, pēc Liščica vārdiem, tuvākajās dienās jāpieņem lēmums par sagatavotajiem materiāliem un tie jāapstiprina. «Varbūt prezidents pievienos kaut ko savu, tā viņš bieži dara,» izteicās palīgs.

Izvestija nenoliedz iespēju, ka vēstījumā tiks skartas arī kadru jautājumi. Pēc avīzes ziņām, speciāla komisija Drošības padomes sekretāra Olega Lobova vadībā patlaban nodarbojas ar dažādu amatpersonu darbības analīzi Čečenijas notikumos. Kompetenti ziņā avoļi apgalvo, ka nacionalitāšu un reģionālās politikas lietu ministrs Nikolajs Jegorovs, kas vēl nesen personiski vadīja operācijas Čečenijā, var tikt atlaists no amata «par nekompetenci». Tiesa, Jegorovs nesen slimības dēļ tika atbrīvots no prezidenta pārstāvja Čečenijā pienākumiem, kā arī visu to operāciju vadītāja amata, kas saistītas ar «konstitucionālās kārtības ieviešanu». Pēc oficiālām ziņām, viņam pat gaidāma plašu operācija. Taču daži novērotāji uzskata viņa karjeru par pabeigtu. Uz viņu vērš uzmanību par pabeigtu. Uz viņu vērš uzmanību par pabeigtu. Uz viņu vērš uzmanību par pabeigtu.

dišu, ka vairākkārtējiem norādījumiem par Pāvela Gračova saistību ar ieroču nodošanu Džoharam Dudajevam 1992.gadā tāpat var būt «liktenīgā» loma ministra likteni. Visbeidzot, «briesmās» ir Federālā pretizlūkošanas dienesta direktors Sergejs Stepašins. No viņa var patlaban atbilstību arī par 26.novembra uzbrukuma Groznijai izgāšanās, ko, kā zināms, organizēja FPD darbinieki, un arī par to, ka nesniedza patiesas ziņas par bruņojumu un karavīru skaitu Čečenū brupnotājos formējumos.

Tomēr — ja arī dienasgaismu ieraudzījušās ziņas par prezidenta vēstījuma saturu var izrādīties patiesas, laikraksta pēdējā pārdzējumi var arī neattaisnoties. Aizsardzības ministram pārāk bieži izdevies izkļūt «sausam no ūdens» pat tad, kad šķita: viņa liktenis jau ir izlemts. Jeļcins viņu neaiztāka pēc 1993.gada oktobra, lai gan aizsardzības ministra nozīmi 3.oktobra nakts notikumos pats prezidents atņima grāmātā apraksta nebūt ne labākajā gaismā. Uz Gračovu neatsaucās arī apsūdzības par korupciju un valsts mantas izlaušanu armijā, ar kurām pārēja aviāzupas gan pirms, gan pēc 1993.gada oktobra. Un, ja nacionalitāšu lietu ministrs tiešām var kļūt par «grēkāzi», jo ir cilvēks no malas, kam nav sakaru «Iaskavā, tad pārmest aizsardzības ministram prezidentam gluži vienkārsi nav tiesību. Pats taču teica, ka armija izpildīja savu uzdevumu. Labi vai slikti,

bet uzvarētājus taču netiesā. Ja Gračovs ir zaudējis savu portfeli, tad droši vien tas notiks mazliet vēlāk, kad «čecēnu lietas» veiksmes un neveiksmes būs aizmirstas, bet atbildība no viņa tiks prasīta par kaut ko citu. Piemēram par to, ka nav veicis reformu armijā. Kas attiecas uz FPD direktoru: ja jau viņu neatlaida pēc 26.novembra, patlaban viņu faktiski nav par ko atlaist. To, ka, par spīti visiem drausmiem, Krievijā no čecēnu pusēm nav bijis neviena terora akta, galvenais pretizlūks mieriņi var pievienot saviem nopelniem.

Vārdu sakot, laiks kadru izpurnāšanai, šķiet, vēl nav pienācis. Tas pienāks, taču vēlāk, kad tiks noskaidrotas vēlēšanu noskaņojums. Piemēram, pēc šā gada decembra, proti, pēc Valsts domes vēlēšanām, kad vajadzēs domāt par savām vēlēšanām. Bet tas, kā nesen paziņoja Krievijas Centrālās vēlēšanu komisijas priekšsēdētājs Nikolajs Rjabovs, «obligāti notiks» 1996.gada 12.jūnijā. ♦

VĒSTULES

Demokrātijas pārbaude

Pie likumprojekta «Par reliģiskajām organizācijām» 5.Saeimas Cilvēktiesību komisija strādājusi apmēram gadu. Pēc pirmā lasījuma tas daudzrāt tika pārveidots, saskaņots (arī ar TM Reliģisko lietu nodaļu) un garīdzniecības augstākajiem pārstāvjiem) un virzīts uz otro lasījumu Saeimā. Dienu pirms izskatīšanas Saeimā Latvijas lielāko reliģisko konfesiju pārstāvi nosūtīja vēstuli Latvijas prezidentam, Ministru prezidentam un Saeimas priekšsēdētājam, aicinot šo likumprojektu noraidīt. Vēstules saturs un tā radītās sekas jau aprakstījis presē. Tas, ka vēstule esmu apmēlēs es, mani netraucē. Mani traucē tas, ka radām sliktu precedentu. Vai apstādinātu likumprojekta izskatīšanu un abi prezidenti aicinātu uz likumprojekta pārskatīšanu, ja vēstule būtu nākusi no četriem lielākajiem baņķieriem, biznesmeņiem vai armijniekiem? Čiņa ir par varu un iespaidu Saeimā, bet metodes nav atrodams demokrātijas rokasgrāmātā.

Nav arī jāatsaucas uz trīsdesmito gadu civilīkumu. Tad nebija ne demokrātijas, ne arī cilvēktiesību konvencijas un deklarācijas. Šis konvencijas nešķiro tradicionālās reliģijas no netradicionālām, mazās draudzes no lielākām un nedod priekšrocības uz nodokļu maksātāju rēķina mācīt tikai vienas konfesijas ticības mācību. Obligātā izvēles noteikšana starp ticības mācību un ētiku sevi satur preturā, jo bērnu vecākiem netiek dota izvēle, vai viņi vispār grib izvēlēties. Protams, ieciet Eiropā, Eiropas padomes tiesa teiks pēdējo vārdu.

Un beidzot, ja ielavās sātanisms, numeroloģija, melnā gaiļa kaušana vai kāda cita mātiņība mūsu skolās un dvēselēs, nevainosim reliģisko organizāciju likuma trūkumu. Likums nav nepārvarama robeža pārliecībai. Te ir runa par audzināšanu, izglītību un atbildību — ģimenē, skolā, pašvaldībā un sevī. Par lielo sakārtotanos.

Labestībā T.Jānis pats

Nosodām valdošās koalīcijas darbību

Apvienība *Tēvzemei un brīvībai* nosoda valdošās koalīcijas un tās izveidotās valdības politiku kā neatbilstošu Latvijas Republikas pilsoņu un latviešu tautas vairākuma interesēm, it īpaši:

- Latvijai uzspiestu un pazemojošu starptautu līgumu slēgšanu ar Krievijas Federāciju;
- likumus par pilsonību un bijušās PSRS pilsoņu statusu, kuri legalizē okupācijas un kolonizācijas sekas un apdraud latviešu tautas un Latvijas valsts pastāvēšanu;
- centienus izpārdot zemi Krievijas kolonistiem un to komercstruktūrām;
- Latvijas Republikas pilsoņu sociāli neaizsargātās daļas vajadzību ignorēšanu un nevērtīgu attieksmi pret izglītību, kultūru un medicīnu.

Apvienības *Tēvzemei un brīvībai* priekšsēdētājs M.Griņblats

VĒSTULES

Latvietis nevar iegūt pilsonību

Esmu latvietis, vismaz tā rakstīs mana PSRS pasē. Manas mātes vecāki bija devusies bēgļu gaitās Pirmā pasaules kara laikā. Tur Krievijā ieko-

pusi zemī, pēc tam «izkulkot». Vecotēvu ķeksti nosāvuši. Beidzoties Otrajam pasaules karam, māte ar mani vēl zaidāja autoņos atbrauca te Latvijā — savā senču zemē. Te uzaugu, gāju latviešu skolās un pēc tam strādāju latviskā uzņēmumā. Atmodas laikos sākoties, tāpat kā citi latvieši piedalījies visos pasākumos, kas bija vērsti uz to, lai Latvijā būtu patstāvīga, arī valdības nama apsargāšana.

Tagad jūtos savā senču zemē Latvijā diskriminēts, jo mani met pār vienu kārti ar krievu palkavniekiem un viņu pēctečiem. Tas izpaužas tā: Latvijas pilsonību man nedod, līdz ar to nevaru saņemt Latvijas pasi; man draud ar atbrīvošanu no darba, jo esmu ierēdnis, bet neesmu Latvijas pilsonis; man draud ar pazemojošām pārbaudēm dažādās komisijās; man nebūs vēlēšanu tiesības nākamajās vēlēšanās.

Tajā pašā laikā viens otrs sprukstīs no Rietumiem te staigā ar divām pašām kabatām. Ja, nedod Dievs, te sāktos kāds šurumburums, varētu aizlaisties ar to otro pasi pāri diļķim.

Tādi kā es — otrs vai trešās šķiras latvieši — Latvijā esam daudzi un jūtamies viļusies par Latvijas valsts varasietaistāju rīcību.

V.Krauze

Jurim Bojāram jāļauj kandidēt

6.Saeimas vēlēšanu likumprojekta 5.panta 5.apakšpunkts aizliedz pieņemt par deputātu kandidātiem un ievēlēt Saeimā personas, kuras «ir vai bijušas PSRS vai Latvijas PSR Valsts drošības komitejas, PSRS Aizsardzības ministrijas, Krievijas un citu valsts drošības dienestu, armijas izlūkdienesta vai pretizlūkošanas štata vai ārštata darbinieki, minēto iestāžu aģenti, rezidenti un konspiratīvā dzīvokļa turētāji».

Šāds ierobežojums liedz iespēju kandidēt tautā labi pazīstamiem cilvēkiem, bez kuriem nav iedomājama Latvijas tautas atmoda un neatkarības atgūšana un kuri visu šo laiku aktīvi piedalās Latvijas neatkarības atgūšanas un tālākās veidošanas darbā. Uzskatām — ja šāds cilvēks atmodas sākumā bez aplinkiem atzinies, ka ir strādājis VDK, AM utt., un ja viņa kaitējums Latvijas valstiskumam un tautai nav pierādīts ne dzīvē, ne tiesā, viņš ir tiesīgs kandidēt Saeimas vēlēšanās. Viens no šādiem cilvēkiem ir LDDP priekšsēdētājs Juris Bojārs.

Ar ko bijušais čekas virsliecināts ir slīkātāks par bijušo LKP CK augstu funkcionāru, kam viņš bija pakļauts, bet kas var kandidēt? Ar ko viņš ir slīkātāks par aģentu, kuru procesi tiesā ir izģāzti?

Pieprasām dot Jurim Bojāram tiesības kandidēt 6.Saeimas vēlēšanās un ierosinām Saeimā vēlēšanu likuma projekta 5.panta 5.apakšpunktu rediģēt atbilstoši veselajam saprātam un vēlējamu gribai vai vispār no likuma izsēgt.

LDDP padomes valde

Diena
Redakcijas adrese: Pils ielā 12, Rīga, PDP, LV-1963. Tālrunis 220019. Iznāk kopš 1990. gada 23. novembra.

Galvenās redaktores pirmās vietnieks Pauls Raudseps	228826
Ziņas — Māra Miķelsone, Vilnis Iļņāns	322411
Azēnija ziņas — Ilmārs Broks, Inga Mukāne	223653
Rīgas, Jūrmalas — Līksma Bebre	212170
Novados — Daiga Grāvelsina	212170
Komentāri — Kaspars Kauliņš	322995
Iekšlietas — Dace Smilģiņa	213089
Kultūra — Māra Miķelsone	213089
Ārsts — Lilita Bamberlovska	221053
Sports — Arturs Vaiders	222679
Izvērtējums cilvēkam, Bizness — Valdis Jalinskis	322922
Saeima, Ministru kabineta — Valda Polakova	211319
Mājai un ģimenei — Tekla Saitere	213907
Sīds — Dita Rietuma	325362
TV Diena — Solvita Smilģe	323538
Sestdienas pielikums — Andrejs Kaufmanis	323538
Fotokorespondenti — Aija Brencē	210837
Makētādas, korektūra — Ilze Livmane	323436
Mākslinieci — Aija Austruma	323436
Reklāma/sludinājumi (Skatīt ielā 12/14)	221133
Abonēšanas centrs Diena (Lāčplēša ielā 1)	333136, 331358

Datorsistēmas. Ofsetiespiedums. 6 uzsk. iespiedloksnes. Iespiests a/s Preses namu tipogrāfijā Balasta dambī 3. Konta nr. 2010009119 Rīgas Komercbankā. Izdevējs — a/s Diena. Reģistrācijas apliecības nr. 1046. Laikraksts iznāk katru dienu, izņemot svētdienas. The Newspaper of the Republic of Latvia *Diena* (The Day), 12 Pils St., Rīga, PDP, LV-1963, Latvia. Metiens latviešu izdevumā 59 250, krievu — 16 900. © Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauc uz *Dienu* obligāti. Pasūtījuma indekss 68116. Manuskrīpti iesniedzami divos eksemplāros mašīnrakstā, tos nerecenzē un atpakaļ neizsūdz.

REKLĀMA/SLUDINĀJUMI

KVALITATĪVAS BĪDĀMĀS DURVĪS
IEBŪVĒTIEM SKAPJIEM

ripo
INTERNATIONAL LTD

Ideālas konstrukcijas
bidams durvis guļamistabai,
priekšnamam, darba telpam u.c.

RĪGA, ALBERTA IELA 4
TEL. 334220

JUMS VĒLAMĀIS IZMĒRS
NO SPOGUĻIEM UN LAMINĒTĀM PLĀKSNĒM

SEIKO
Jauna PULKSTĒŅU KOLEKCIJA!

1995.
GADA MODEĻI

RŪPNĪCAS GARANT

PILSONĪBA

Kas saņems LR pilsonību par īpašiem nopelniem

Sanita Upleja

LR Pilsonības likuma 13.pants vēsta, ka ārpuskārtas naturalizācijā individuāli ar Saeimas lēmumu LR pilsonībā var uzņemt personas, kurām ir īpaši nopelni Latvijas labā. Nedz likuma panta lakoniskais teksts, nedz naturalizācijas noteikumi nedefinē, kas ir īpašie nopelni un pēc kādiem kritērijiem kandidāti jāizvērtē Saeimas Pilsonības likuma izpildes kontroles komisijai, lai gan pirmo iespējamo pretendentu vārdi jau parādījušies preses slējās.

Process varētu sākties februāra beigās

Saeimas Pilsonības likuma izpildes kontroles komisijas sekretārs Dzintars Ābiķis prognozē, ka par LR pilsonības piešķiršanu personām, kurām ir īpaši nopelni Latvijas labā, Saeima varētu lemt jau februāra beigās vai marta sākumā un tas esot atkarīgs no tā, cik ātri komisija spēš apspriest ierosinātās kandidātūras.

Tāpat kā nevienam vēl isti nēmas prognozēt, kurš būs pirmais goda pilsonis un kad notiks šī procedūra, nevienam arī nevar nosaukt goda pilsoņu iespējamo skaitu, jo ne likums, nedz noteikumi nenosaka ierobežojumus skaita ziņā. Tāpat arī likums kandidātiem neparedz latviešu valodas, Satversmes, himnas un vēstures zināšanu pārbaudi, kāda ir citiem LR pilsonības pretendentiem. Dz.Ābiķis cer, ka, lai arī nav noteikti ierobežojumi šāda veida pilsonības piešķiršanā, tā nepārvērtīsies par masveida procesu, jo «tas tomēr ir gods, ko Saeima piešķir par īpašiem nopelniem». Pēc presē izskanējušajiem iespējamo kandidātu vārdiem var spriest, ka vislielākās cerības šādi saņemt LR pilsonību ir pazīstamiem kultūras darbiniekiem un dažiem politiķiem, kuri aktīvi piedalījušies LR neatkarības atgūšanas procesā.

Frakcijas domā par kandidātiem, prezidenta kanceleja vēl ne

Pagaidām savus kandidātus pilsonības piešķiršanai par īpašiem nopelniem ir nosaukusi tikai frakcija *Latvijas ceļš*. Kandidātu sarakstā ir divi bijušie Augstākās padomes deputāti, kuri 1990.gada 4.maijā balsojuši par LR neatkarību, — Vladimirs Dozorcevs un Vladimirs Einiņš, kā arī bijušais LTF līderis Romualds Ražuks. *LC* izvirza atspriešanās arī trīs aktierus — Rihardu Rudāku, Jāni Samauski un Svetlānu Blesu, arī zinātnieku Ādolfu Kraukli, ērģelnieci Jevgeņiju Līsičinu, publicistu Roaldu Dobrovenski, rokmuziķi Pitu Andersonu. Savus kandidātus izvirzīja arī Kultūras ministrija, nosaucot Ludmilu Braunu, Ludmilu Girsku, Samsonu Izmumovu, Edvardu Kļaviņu, Andreju Rumjancevu un Ninu Neznamovu, savu vārdu par dažiem aktieriem aizlūksi arī Teātra darbinieku savienība. Tuvākajā laikā savus priekšlikumus iesniegsot arī Izglītības ministrija un citas organizācijas. Latvijas sporta pārvaldes direktors jau ir saņēmis deviņu Latvijas sportistu iesniegumus. Savu vēlēšanos kļūt par LR pilsoņiem izteikuši — šahists Aleksis Širovs, tenisiste Larisa Neilan-

de, daiļslidotāji Jelena Berežnaja un Oļegs Šlahovs, šāvējs Boriss Timofejevs, pasaules junioru čempions modernajā piecīcīņā Vjačeslavs Duhanovs, brīvā stila cīkstonis Igors Šamušonoks, peldētājs Valērijs Kalmikovs un svarcēlājs Viktors Ščerbatšis. 30.decembra *Dienā* Latvijas Apatridu ligas līdzpriekšsēdētājs Boriss Čilevičs iesaka, ka LP pilsonība par īpašiem nopelniem būtu piešķirama pazīstamiem kultūras darbiniekiem (piemēram, Rafi Haradžanjanam), uzņēmējiem un uzņēmumu vadītājiem (viens no kandidātiem varētu būt *RAF* direktors Samadurova kungs), aktīviem atmodas dalībniekiem, inteliģences pārstāvjiem, Iekšlietu ministrijas profesionāļiem, kā arī 1991.gadā janvārī Basteļkalnā kritušo krievu tautības pušu un sadursmē ar bandītiem bojā gājušā policista A.Balcūna atbaltināt.

Savukārt Valsts prezidenta kanceleja, kuras kompetencē varētu ietilpt arī šādi jautājumi, pagaidām necesot par to domājusi, *Dienai* teica kancelejas preses dienesta vadītājs Kārlis Grinbergs. Iespējams, ka šis jautājums tuvākajā laikā tiks apspriests, «varbūt pēc nedēļas, mēneša, varbūt jau rīt». K.Grīnbergs piebilda, ka Valsts prezidenta kancelejas aktivitāte varētu izpausties arī citādi — «ja kāds nāks un lūgs, varbūt arī atbaltstīsim».

Dažādi viedokļi par «goda pilsoņiem» ir arī dažādām Saeimas frakcijām. LZS frakcija jau agrāk deklarējusi, ka neizvirzīs kandidātus, jo vispirms pilsonība jāsaņem tiem, kas to sen pelnījuši un gaidījuši, teica frakcijas konsultants Kārlis Boldiševs. Tāpat arī *Tēvzemei un brīvībai* nevienam neizvirzīs, jo konceptuāli neatbalsta šo pilsonības likumu, un iespējamajā balsojumā Saeimā domā atturēties

vai nepiedalīties, uzsverā apvienība *TB* valdes loceklis Dzintars Rasnačs.

Līdzībasība jau likuma pieņemšanas gaitā balsojusi pret šā panta pieņemšanu, atgādināja Larisa Laviņa, tā ir «ačgārna kārtība, jo pilsonība vispirms jādot tiem Austrumu latviešiem, kam tā pienākas». L.Laviņa domā, ka termins «īpaši nopelni» ir subjektīvs faktors, kas tikai izraisīs lobismu Saeimā. «Kurš izšķirs, vai pilsonība par īpašiem nopelniem vairāk pienākas kādam slavenam ārstam, politiķim vai medmāsai bērnu slimnīcā, vaiņas ikdienas darbu?» Taču iespējams, ka *Līdzībasības* balsojums šajā gadījumā būs pozitīvs, lai gan likuma pants liekas nekorekts.

Daži kandidāti piesakās paši

Dz.Ābiķis stāsta, ka saņēmis arī kādu pieteikumu, kura autors, norādot savus nopelnus plūdu seku likvidēšanā 1953.gadā Latgalē, lūdz Saeimu izskatīt jautājumu par pilsonības piešķiršanu par īpašiem nopelniem.

Neilgajā Pilsonības likuma izpildes kontroles komisijas darbības laikā gadījies arī kāds kuriozs, proti, *LC* nosauktais kandidāts bijušais AP deputāts Ivars Čuprns pēc viņa vārda nosaukšanas presē sazinājies ar Dz.Ābiķi, lai pateiktos par pagodinājumu, un atgādināja, ka nesen nokārtojis jautājumu par savu piederību LR pilsonībai. Pārasti pirms kandidātu nosaukšanas kandidātūras izvirzītāji saņem prezidenta piekrišanu.

Skaidra procedūra, nav skaidru kritēriju

Tā kā lēmums par kandidātu izvirzīšanu apspriešanai Saeimā jāpieņem attiecīgajai komisijai, tai

Jācer, ka šāda veida pilsonības piešķiršana nepārvērtīsies par masveida procesu

ari jāvienojas par kritērijiem goda pilsoņu izvirzīšanā. Pagaidām komisijas locekļi ir vienojušies tikai par pilsonības piešķiršanas procedūru. To vēl precizēs Saeimā strādājošie juristi. Procedūra būšot vienkārša, kandidātus var ieteikt desmit deputāti, Ministru kabinets vai Saeimas komisijas parastajā likumu ierosināšanas kārtībā. Pēc tam šos iesniegumus izskatīs komisija, kas dos savu vērtējumu un izvirzīs jautājuma apspriešanai Saeimas sēdē. Balsojums notiks arī tādā gadījumā, ja komisijas atzinums būs negatīvs, tāpat galavārds jāsaņem Saeimas deputātiem. Lai izvairītos no liekām emocijām un politkānisms, balsošana, iespējams, būs aizklāta.

Tagad komisijas uzdevums ir vienoties par kritērijiem kandidā-

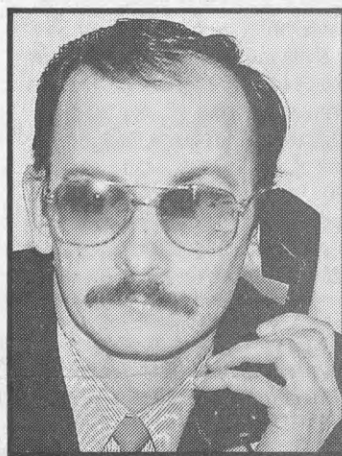
tu izraudzīšanā. Saeimas nacionālajā blokā pārstāvētās frakcijas domā, ka jānosaka stingri kritēriji pilsonības piešķiršanai šādā kārtībā un tādā gadījumā būtu jāpieņem likums par kritērijiem. Taču Dz.Ābiķis domā, ka tas lietu tikai sarežģīs un aizkavēs uz nenoteiktu laiku. «Nevār taču prasīt sportistam, lai, saņemot pilsonību, būtu tik un tik medaļu», uzsver Dz.Ābiķis un piebilst, ka galvenais kritērijs būs deputātu personiskā attieksme. Iespējams, ka viens no kritērijiem varētu būt arī latviešu valodas prasme, lai gan likums to neparedz. Līdzīgu viedokli pauž arī TPA līderis Edvins Kide, uzskatot, ka Saeimas komisijai likuma ietvaros ir iespējams noteikt kritērijus pilsonības piešķiršanai, jo «gadījumi taču ir tik dažādi».

TELEFONAKCIJA

Nav jāmaksā tikai par balkonu un verandu apkuri

Ēriks Matulis

Ļoti daudzi patērētāji pašlaik nav spējīgi nopirkt siltumu. Enerģētiskā nav vienotās likumdošanas un normatīvās bāzes. Rīgā nav vienota siltumapgādes uzņēmuma. Patlaban Termofikācijas pārvaldei pieder maģistrālie siltumtīkli vadi, savukārt pašvaldībām vai to uzņēmumiem — pievadvadi. Trūkst investīciju, līdzekļu trūkuma dēļ nav iespējams novērst ļoti lielos siltuma zudumus... Tās ir galvenās problēmas, kuras neatrisinot nav iespējams runāt par kvalitatīvu siltumapgādi, uzskata Termofikācijas pārvaldes direktors **Andrejs Benķis**. A.Benķis piedalījās *Dienas* rīkotajā telefonakcijā par siltuma enerģijas apgādes problēmām Rīgā un atbildēja uz rīdzinieku jautājumiem.

Andrejs Benķis. Foto — Uldis Briedis, *Diena*

Mēs samaksājam par piegādāto siltumu. Kaimiņi to nav izdarījuši, bet apkuri draud atslēgt visiem. Kāpēc par siltumapgādi nevar maksāt tāpat kā par elektrību — katrs atsevišķi? Ar jautājumu par apkures atslēšanu varētu risināt individuāli.

To nevar izdarīt, jo māju apkures sistēmas nav tā būvētas — siltumenerģiju pievada pa stāvvadiem, nevis katram dzīvoklim atsevišķi. Termofikācijas pārvalde līgumus par siltumenerģijas piegādi slēdz ar māju īpašniekiem — namu pārvaldēm, kooperatīviem, privātpašniekiem — vai ar resoriem, kam pieder ēka, bet ne ar īrniekiem. Tādēļ ir šī atbildības ķēde. Ja īrnieks nesamaksā mājas īpašniekam, tad mājas īpašnieks nemaksā mums. Ja mājas īpašnieks mums nemaksā, mēs rīkojamies, lai piedziātu parādu.

Man mājās radiatori ir remdēti... Taču es nesūdzos, jo šogad ir tik silta ziema. Vai jūs neietatpāt uz šā rēķina?

Siltumzudums ietekmē ne tikai gaisa temperatūru. Nēmot vēru, ka Krievija pārtraukusi mazuta piegādi, mums siltumenerģijas ražošanai jāizmanto tikai gāze. Tas palielinās ražošanas izmaksas, jo gāze ir 20% dārgāka nekā mazuts. Savukārt Rīgas domes apstiprinātajos tarīfos paredzēts, ka siltumenerģijas ražošanai izmanto 45% gāzes un 55% ma-

zuta. Par kādu platību jāmaksā — apdzīvojamo vai kopējo? Manā dzīvoklī ir 20 kvadrātmetru neapkurināms koridors. Vai man jāmaksā arī par šīs telpas apkurināšanu?

Jāmaksā par kopējo apkurināmo platību. Pēc normatīvajiem aktiem par apkurināmo platību neuzskata tikai verandas un balkonus.

Kāda ir normālā temperatūra dzīvoklī?

Ar pastāvošiem normatīviem noteikts, ka apdzīvojamā platībā gaisa temperatūrai jābūt 18 grādiem pēc Celsija, plus vai minus divi grādi. Pārējām iekštelpām normatīvā temperatūra ir 12 grādi pēc Celsija.

Kaut gan esam ar importa materiāliem nobīvējuši dzīvokļa logus un durvis un veikusi vēl citus pasākumus, mūsu dzīvoklis tomēr ir ļoti auksts. Arī karstā ūdens temperatūra nepārsniedz 35 — 45 grāds. Kas par to atbildīgs, kur meklēt palīdzību?

Vispirms jāziņo nama īpašniekam. Ja viņš nereaģē, tad jāgriežas pie siltuma piegādātāja.

Decembrī mājā, kurā es dzīvoju, pārņēma nama īpašniece. Viņa par apkuri pieprasa 62 santimus par kvadrātmetru Rīgas domes ar lēmumu noteikto 34 santimu vietā, paskaidrojot,

ka šādu tarifu uzlikusi Termofikācijas pārvalde.

Māju īpašniekiem saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem ir tiesības noteikt tarifu īrniekiem, iepriekš tos saskaņojot ar pašvaldībām. Jums ir tiesības no mājas saimnieces pieprasīt tarifu aprēķinu, kā arī izziņot par tarifu saskaņošanu ar pašvaldību. Termofikācijas pārvalde pieprasa samaksu nevis par kvadrātmetriem, bet par patērēto siltumenerģijas daudzumu. Ne vienmēr faktiskais siltumenerģijas patēriņš var sakrist ar ieņemto naudu par dzīvokļa platību.

Es esmu privātmājas pārvaldniece. Esmu samaksājusi visus pagājušās apkures sezonas rēķinus, neatstājot nevienu parādu. Sākoties jaunajai apkures sezonai, man tika iesniegts rēķins ar parādu par pagājušo sezonu. Kā tas var būt?

Acimredzot jūs esat samaksājusi pēc Rīgas domes tā laika noteiktajiem tarifiem, bet rēķins par faktiski patērēto siltumu bijis lielāks. Termofikācijas pārvalde šo parādu nevar norakstīt.

Man pieder denacionalizēta māja. Patlaban es no ledzīvotājiem pēc apstiprinātajiem tarifiem varu ieņemt divas reizes

mazāk naudas, nekā Termofikācijas pārvalde man ierakstījuši rēķinā par izmantoto siltumu. Kā jūs varat noteikt tādu tarifu, kas ir augstāks par valdības noteikto?

Videjais tarifu ir noteikusi Rīgas dome. Ja rēķins ir divas reizes lielāks nekā iepriekšējam, tad jāpārbauda, kāpēc tas tā ir. Piemēram, ja iesniegti nepareizi dati par ēku vai ir kļūda aprēķinos. Uzstādot siltuma mērītāju, jūs pārliecinātos, vai rēķins ir pareizs. Rīgas dome tarifu noteica, ņemot vērā māju videjās rādītājus. Katrai mājai var būt dažādi rādītāji, un tie var pārsniegt videjās datus pat divas, divarpus reizes. Minimālie un maksimālie rādītāji var atšķirties pat trīs reizes.

Kur es kā mājas īpašniece varu griezties, ja maksā par siltumenerģiju noteikti nesamērīgi augsta?

Pirmām kārtām Termofikācijas pārvaldes klientu daļā pie norēķinu grupas, tālrunis 366442, arī pie klientu daļas vadītājas, tālrunis 379858. Galejā situācijā pie komercdirektora, tālrunis 377625. Termofikācijas pārvaldei ir servisa centrs, kas sniedz konsultācijas māju īpašniekiem.

Vai būs kas līdzēts, ja mājas siltumtīrāsi uzliks siltuma skaitītāju?

Protams. Jums būs jāpārliecinās, ka jūs nepārmaksājat. Siltuma skaitītājs arī ļaus kontrolēt izmantoto siltuma lietderību. Pēc mūsu aprēķiniem, dzīvojamajām mājām, kuru platība pārsniedz 2000 kvadrātmetrus, siltuma skaitītājs atmaksājas pēc pusotra gada.

Ja manā dzīvoklī visu apkures sezonu radiatori ir tikko silti, ir kādām tiesībām man prasīt pilnu maksu?

Tādu tiesību nav. Jums jāgriežas pie mājas saimnieka, kas, konstatējot faktu, ka apkure nav atbilstoša, var griezties Termofikācijas pārvaldē. Ja jūs apgalvojums apstiprināsies, mēs veiksīm pārrēķinu par apkuri visai mājai.

REKLĀMA/SLUDINĀJUMI

IBM

IBM is the biggest Information Technology vendor in the world operating in more than 140 countries and employing more than 230 000 people around the world. Now we are expanding our activities in Latvia and are looking for Marketing and Sales managers and System Engineers.

Marketing and Sales manager:

You will be responsible for marketing and sales of IBM products and services.

We are looking for open minded, result driven person with the ability easy to make contacts with people on high level, listen to customers and explain the benefits.

System Engineer:

You will be responsible for finding the best IBM's RISC/6000 system solution for customer and providing active technical support to current customers.

Your previous experience working with UNIX operating system would be as advantage.

Working languages — Latvian, Russian, English. Please send your application and CV before February 15, 1995 to IBM Representative office in Latvia, Raiņa bulv. 29, Rīga, LV 1459, tel. 225487.

Pārdod stiklu.

LOGU, DEKORATĪVO, MATĒTO. BIEŽUMS 3-6,5 MM. NEIEROBEŽOTĀ DAUDZUMĀ. PIEGRIEZĀM PĒC IZMERIEM. TĀLR. 392518, 391860, 391656.

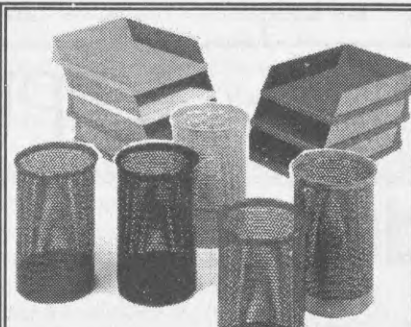
FIRMA **Auxilium**

izsludina konkursu uz FINANSU PLĀNOŠANAS SPECIĀLISTA VIETU.

Nepieciešama augstākā izglītība, pieredze finansu darbā, analītiskā spēja, labas iemaņas darbā ar PC, ieteikuma vēstule.

CV un pieteikumus sūtīt firmas Auxilium direktorijai līdz 15.02.95.

RĪGĀ, LV 1050, AUDĒJU IELĀ 11

"EFIJA-2"

komercfirma "EFIJA-2"

piedāvā vairumā: -plaša pielietojuma plastmasas izstrādājumus; -saimniecības preces; -mākslīgie ziedi

Rīga, Hanzas ielā 14^a no 9.00 līdz 17.00 tel.: 334103 Buļļu ielā 72

Latvia

IZSLUDINA KONKURSU UZ ANALĪTIKA VIETU MĀRKETINGA NODAĻĀ

PRETENDENTAM VĒLAMA:

SPĒJA RADOŠI UN PATSTĀVĪGI STRĀDĀT, AUGSTĀKĀ EKONOMISKĀ IZGLĪTĪBA, ANGLU VALODAS ZINĀŠANAS, PIEREDZE DARBĀ AR DATORU (MS Word, MS Excel)

IEPRIEKŠĒJĀS DARBĪBAS APRAKSTU (CV) LŪDZAM SŪTĪT LĪDZ 1995. GADA 20. FEBRUĀRIM "LATIO", RĪGĀ, Brīvības bulvārī 21, LV - 1050

Valsts uzņēmums "Centība" realizē Kazahijā un Polijā ražotu sveramu karbidu (frakcija 50-80 mm), 4-riņķu gāzes plīti, klozetpodus "Kompakts", mazgāšanas galdus "Tulpe" (Polija), čuguna un PVH kanalizācijas caurules un fasonu daļas, tērauda līkpus diam. no 42,4 mm līdz 377 mm, visu izmēru garās vītnes, ūdens un gāzes vadu caurules, čuguna radiatorus, bāru krēslus. Veicam santehnikos darbus. Apmaksas veids pēc izvēles. Informācija pa tālr. 248938, 7139845, 7139422.

Darba laiks no 8⁰⁰ līdz 16⁰⁰. Adrese: Krustpils ielā 35. 50. autobuss līdz pieturai "Reaģents".

Freiburg Auto SUZUKI AUTOSALONS

PLAŠS MODEĻU KLĀSTS REZERVES DAĻAS AKSESUĀRI SERVIS

Rīgā, Viskaju ielā 25. Tāl. 559593, 559519

BALTIC AUSTRA MÖBEL MANUFAKTUR GmbH

piedāvā:

- ♦ vācu firmas HÄFELE furnitūru mēbeļiem (arī furnitūru bīdāmām durvīm, jebkura veida enges mēbeļiem),
- ♦ itāļu firmas MAGIC kokapstrādes darbāgaldus; izgatavo

augstas kvalitātes logus, durvis un mēbeles, kā arī koka taru un paliktnus.

Adrese: Ganību dambis 31, Rīga, LV-1005, a/k 63. Tāl. 382078, 381514.

Sākot ar šā gada septembri, Latvijā sagatavos speciālistus medicīniskajā inženierzinātnē

Anda Mīkelsone

Latvijā, arvien vairāk apgūstot pasaules līmeņa medicīnas tehniku un modernās medicīnas iekārtas, rodas nepieciešamība pēc speciālistiem, kas, apkalpojot medicīnas tehniku, orientētos ne tikai fizikas un elektronikas jomā, bet arī pārzinātu medicīnas jautājumus. Arī ārsti, kas pārzina medicīnu, ne vienmēr labi orientējas sarežģītās medicīnas tehnikas apkalpošanā un signālu atšifrēšanā.

Lai atrisinātu šo problēmu, sākot no nākamā mācību gada, Rīgas Teh-

niskās universitātes (RTU) Elektrotehniko un elektronisko materiālu un tehnoloģijas institūtā (EEMTI) būs iespējams iegūt maģistra grādu medicīniskajā inženierzinātnē un fizikā. Jau tagad Latvijā nepieciešami daudzi speciālisti.

Speciālists ar maģistra grādu medicīniskajā inženierzinātnē un fizikā pārzinās gan medicīnas jautājumus, gan jaunākās medicīniskās iekārtas. Arsts pacientam noteiks ārstēšanas metodi, bet speciālists medicīniskajā inženierzinātnē un fizikā uzstādīs un kontrolēs

medicīnas iekārtu darbu, kā arī pārzinās tehnisko signālu atšifrēšanu. «Speciālists ar šādu izglītību būs pirmais ārsta palīgs. Un arī būs atbildīgi par pacienta pareizu diagnostiku», teica EEMTI direktors un jaunās specialitātes «tēvs» Jūrijs Dehtjars.

Studiju mācību plāni un programmas būs identiskas Lielbritānijas augstskolas *London Kings* tādā pašā nosaukuma specialitātē. Bioloģijas un medicīnas mācību priekšmetus pasniegs pasniedzēji no Latvijas Medicīnas akadēmijas (LMA),

mehānikas, elektronikas un datorzinību — speciālisti no RTU. Tikas pieaicināti arī viespasniedzēji no ārzemēm. Studentiem būs iespēja papildināt zināšanas Londonā un Šveicē, Eiropas zinātnes institūtā.

Studenti mācības jaunajā specialitātē varēs sākt šā gada septembrī. Maģistratūrā uzņems studentus ar bakalaura grādu vai inženierzinātņu diplomu ne tikai no RTU un LMA, bet arī no citām Latvijas augstskolām. Tikus uzņemti arī studenti bakalaura programmas apguvei. Tālrunis uzziņām 224186. ♦

Rietumu Banka sniedz saviem klientiem plašu pakalpojumu spektru - no konvertēšanas līdz zaidīgu maksājumu izpildei un bezskaidras naudas pārvēršanai skaidrā naudā 10 NVS valstīs.

The OLDSMOBILE
Pioneer and Premier in Automobile construction and results. Starts at will, always under perfect control. Covers roughest roads without difficulty — just as useful in winter as in summer. Forty miles on one gallon of gasoline, —odorless, noiseless, strong. Carries fifteen hundred pounds easily and safely. Price \$650.
Write for book. Address Dept. C.
OLDS MOTOR WORKS, Detroit, Mich.

Rietumu Banka - success forever

Rietumu Bankas pakalpojumi Baltkrievijā:

BLR konvertēšana BSVB Minskā - 3,5%, valūtas saņemšana otrā dienā pēc biržas;

BLR pirkšana un samaksa bankas klientiem vienas dienas laikā;

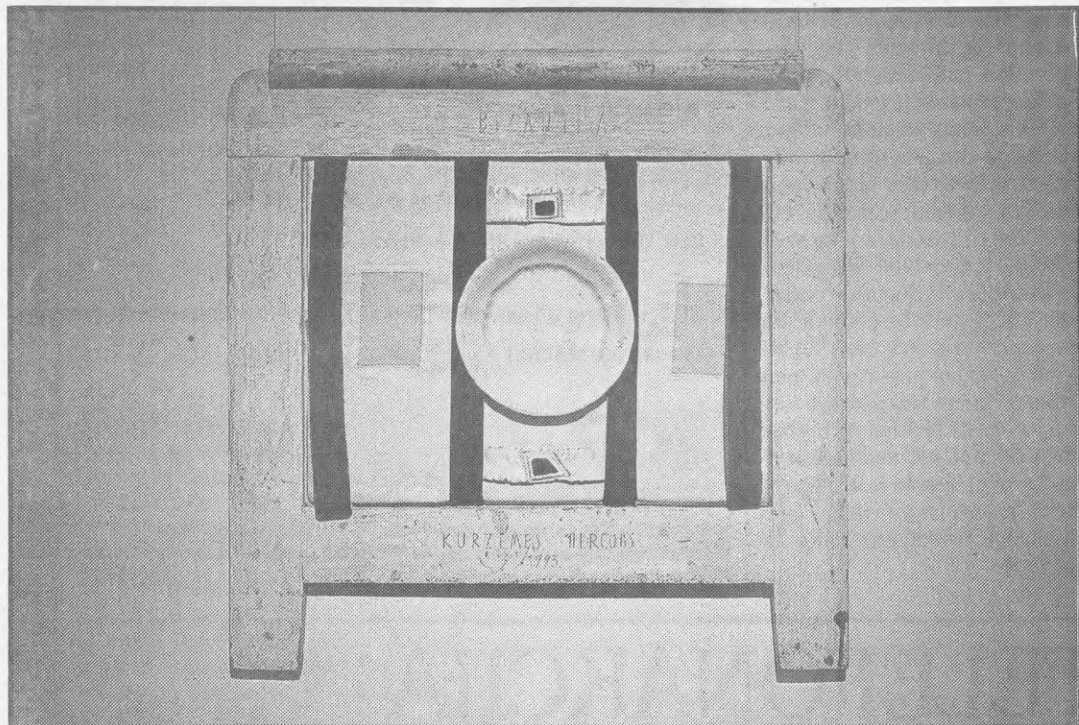
Minskā bezskaidras naudas pārvēršana skaidrā no 1,5% līdz 2%

Rietumu Banka
7 VESELES STREET, RIGA, LV-1013, LATVIA
PHONE 377110, 372010, FAX 372897, TELEX 161234 RIETIS LV
Operācijas ar privatizācijas sertifikātiem tālr. 376157
Uzbekijas sumu pārdošana - izdevīgs kurss tālr. 377110

KULTŪRA

Kurzemes hercogs uz šķīvja

Galerijā *Bastejs* Arņa Grinberga darbu izstāde Ieva Rupenheite

Kurzemes hercogs

Arnis Grinbergs mācās pēdējo gadu Latvijas Mākslas akadēmijas gleznotāju nodalā. Pabijis Anglijā, Sanderlandes universitātē, kur kādu laiku stažējies, bijusi arī personālizstāde, varētu uzskatīt šo par otro, bet pašam gleznotājam šķiet, ka izstāde *Bastejs* ir tā istā un pirmā, skatītāju tomēr šeit esot vairāk... Tāpat kā visiem, kam pieder kādas citas pasaules (glezniecība vai mūzika), A. Grinberga pasaule arī turas uz saviem vaļiem. Šoreiz tie ir krāsa, tehnoloģija un tēma. Bet viss tiek pakārtots krāsām, svarīgā to un dažādo materialitāšu attiecības. Izstādē skatāmi arī objekti, kuriem ar glezniecību nosacīts sakars. Tās ir kolāžas no apdzīvotiem priekšmetiem — gultu galim,

fajansa šķīvjiem, krāsainiem stikliniem un audumiem. Varētu teikt, — radušās apstākļu spiestas, jo Arnis bieži brauc uz Līpāji, bet gleznošanai nepieciešamie materiāli atrodas Rīgā, strādāt gribējies un tā nu tapusi dažādi jocijie veidojumi, kas vēlāk kā tēli iekļuvusi arī gleznojums.

Viens no izstādes galvenajiem tēliem ir *Kurzemes hercogs*. Kāpēc tieši šo hercogu piemēklējusi izvēle, Arnis motivēja kā skatu asociāciju. Protams, tas nav autentisks hercoga portrets 17. gs. manierē. Ekspresīvais un nosacītais gleznojums eļļā īpatnī sasauca ar blakus zālē ieraugāmo kolāžu, kurā augstmaņa klirgums iesaiņots balta gultņa galvā un akcentēts dažām mežģīņu un krāsainu stiklu

rotām. Kolāžas ir savdabīgas raksturu personifikācijas. Piemēram, šī Vīnes krēsla atzvelne ar rozā polsterējumu ir meitene, bet puisis esot bijis stipri kantains.

Glezns kopā ar kolāžu nosacītajiem gleznojumiem parādās arī citi motīvi. Piemēram, Līpājas mols gleznā *Putns un mols*. Jūtīgais, gaišais laukums izplūnis skatītājam neredzamās, bet nojaušamās vētrās, pretstatā mola mēmajai nekustībai. Uzskatot studijas akadēmijā, A. Grinbergam tuvāks sirdij bija latviešu gleznotājs Tīdemanis, ko var nojaust, uzliktot figurālo gleznojumu *Tu un es*, bet kā godīgi atzinās pats mākslinieks — man patīk viss, ko var ieraudzīt.

Izstāde skatāma līdz 13. februārim. ◆

Joprojām Dereks Džārmens

No rītdienas *Kinogalerijā* sākas Dereka Džārmena darbu retrospektīva. Seansu sākums plkst. 15.30, 17.30 un 20.00

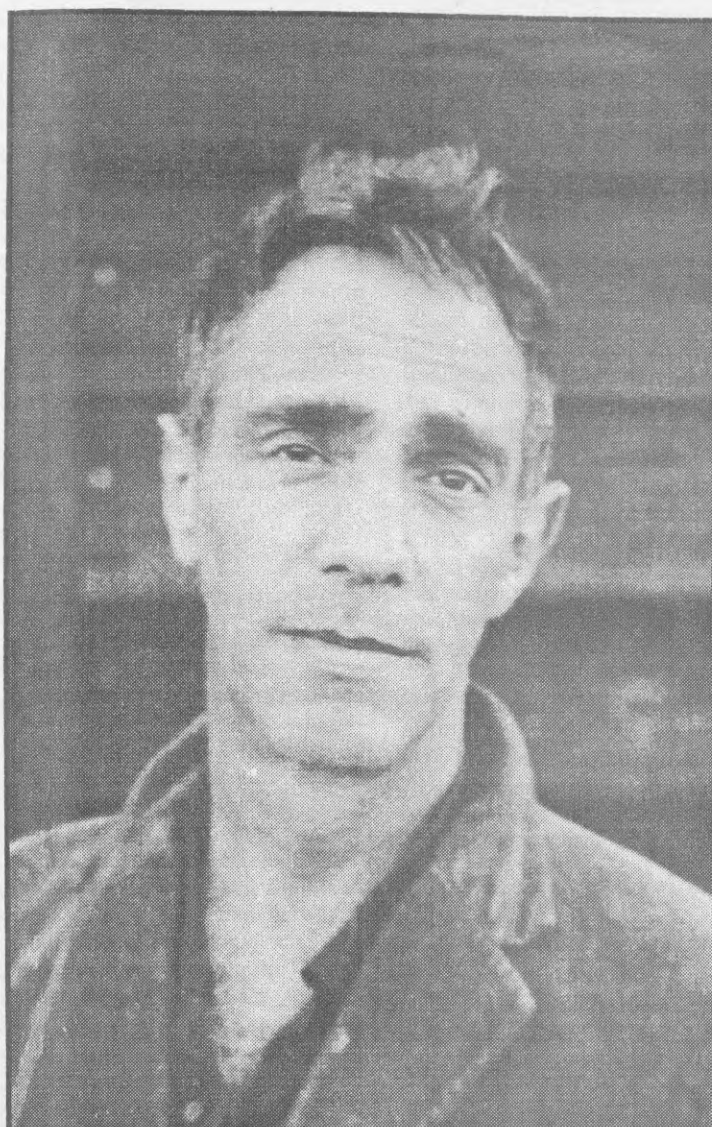
Dita Rietuma

Viņš ir saukts gan par ne-miernieku, gan nejaucēni, gan neķītri. Ar viņa vārdu saistās ne tikai spilgtā angļu kino jaunākās vēstures lappuse, bet arī konsekvanta lecīguma aura. Dereks Džārmens visu savu mūžu ir bijis konsekvēnti homoseksuāls. Šim piederības uzrādījumam nav sāju tenku vai lipīgu kļacu piegaršas, jo Džārmens homoseksuālisms ir principiāls ne tikai viņa būtībā, bet arī viņa filmām. Džārmens viršķīgi izteiksmīgais veidols neizbēgami ir saistīts ar geju kustību vispārmas jau Anglijā un vēlāk, pateicoties kino kā universālam saziņas līdzeklim, arī visā pasaulē.

Nu, nepilnu gadu pēc Dereka Džārmena nāves — viņš mira pagājušā gada 19.februārī —, Rīgā ir iespējams noskatīties ļoti izsmieļošu un pārliecināši nokomplektētu Dereka Džārmena filmu retrospektīvu.

Viņa ceļš kino sākās 1970. gadā, kad Dereks, pēc izglītības mākslinieks, strādā pie toreiz jau slavenā angļu kino dēmona Kena Raseļa filmā *Velni*. Džārmens aiz muguras ir korekti laimīgā un puritāniskā angļu ģimenē pavadīta bērnība (viņš dzimis 1942.gadā), uzturēšanās ne mazāk dzelzainus tikumus lolojušās mācību iestādēs, saskarsme ar mākslu un arī ar sešdesmito gadu Londonas bohēmu. Vēlāk, būdams skandalozs režisors, Džārmens raksta arī ļoti atklātas grāmatas, savu personu neatdalot no homoseksuālisma sabiedriskās legalizācijas vēstures Anglijā. Bet to centrs, tāpat kā ļoti daudz viņa filmu centrs, ir viņš pats. Sešdesmito gadu jaunatnes protesta izjūtas lokā Džārmens izdodas iekļaut arī savu seksuālo pārliecību, bet viņa parādīšanās kino laukā ir parādāļu geju kustības īpašām aktivitātēm.

Taču Džārmens, nenoliedzami,

Dereks Džārmens

ir pasaules kultūras telpā dzīvojošs mākslinieks, un savus domubiedrus, savējos viņš ir tiecījis meklēt ne tikai mākslinieciskā bohēmā, bet arī lasot starp pasaules vēstures rindinām. Džārmens pieder apgalvojums, ka renesanse noteikti ir geju ēra. Lorenzo di Mediči, Bo-

tičelli, Karavadžo, Šekspīrs, Mārlovs, Bēkons. No laika tuvāk esošajiem viņš nosauc Kokto, Ženē un citus. Savā pilnmetrāžas debijas filmā *Sebastjans* 1976. gadā (filma *Kinogalerijā* tiks demonstrēta 7.februārī) Džārmens meklē un atrod pamatojumu savu kaisli-

bu dabai mitā par Romas impēratora Diokletiana favoritu Sebastjanu, kas gejiem ir kļuvis par svētuma simbolu. Toreiz Džārmens nepastarpinātā ideoloģija, neraugoties uz perfekto vizualitāti un stilistisko izpildījumu, izsauca protesta vētru. Tikai desmit gadus vēlāk, filmējot savu pirmo filmu ar striktu sietu par Mikelandželo da Karavadžo dzīvi, Džārmens iegūst nedalītu atzinību. Viņu sāk respektēt. Arī šajā filmā, ko kādreiz rādīja kādā no Rīgas *Arsenāliem*, konkrētās vēsturiskās figūras biogrāfija Džārmenam kļūst par iemeslu spilgtām Karavadžo darbu stilizācijām, bet ne tikai. Džārmens spītīgi savā filmā velk parāles ar geju pašsajūtu mūsdienu sabiedrībā. Arī savā priekšpēdējā filmā *Vīgenšteins* (1993) — Džārmens atkārtoti paša atklāto formulu, nostatot savas filmas centrā vēsturisku personu, kuras biogrāfija ir atrasta ģeijisma nots. Taču gan *Vīgenšteins*, gan nedaudz senākais Mārlova lūgas *Edwards II* ekranizējums apliecina, ka Džārmens savās filmās nekad nav runājis tikai un vienīgi par «to».

Savu personīgo pieredzi un pārliecību viņš vienmēr ir transformējis nenoliedzamas mākslas tēlos, kas cieši iekrampējušies ne tikai pasaules kultūras vēsturē, bet arī mūsdienu norisēs un sajūtās. Nenoliedzami, Džārmens filmas — tā ir arī glezniecība. Ne velti viņš tiek uzskatīts par manierīgā angļu kino ģenija Pītera Griņveja līdzinieku. Taču Griņvejs savās mākslas vēstures apziņā balstījās filmās ļaujas teatrālisma un striktas skaitļu loģikas baudai, turpretī Džārmens par savu gleznu galveno tēlu padara sevi. Savu seksualitāti, savu pieredzi. Par šī Džārmens «ģeioisma» spilgtāko izpausmi tiek uzskatīts viņa filmu triptihs *Jubileja* (1978), *Pēdējais skats uz Angliju* (1987)

un *Dārzs* (1990). *Jubileja* un *Dārzs* skatāms arī Rīgā. *Dārzs*, kura filma Džārmens villā *Cernobiļa* — viņa ipašums Kentas grāfistē, netālu no kādas atomelektrostācijas (no tā arī radies villas nosaukums), ir viņa subjektīvā versija par Kristus dzīvi. Tur Jūda kādu nodos, sapemot samaksu kā kredītkarti, tur Marija Magdalēna, ko tēlo Džārmens iemīļotākā aktrise — aristokrātiskā Tilda Svintone, kļūst par fotoreportieru upuri. Bet pats Džārmens, būdams unikāla figūra ne tikai Anglijas mākslā vien, būs pierādījis, ka viņu, iespējams, kāds var dēvēt par keceri.

Varbūt tas, par ko visu mūžu ir uzņēmis filmas Džārmens un kas mūsu sabiedrībā vēl joprojām šķiet pietiekami pikants, lai būtu apspirdzams, viņa publiskās atziņas laikā bija kļuvusi arī par publiski sludinātu ideoloģiju. Tā vizuāli šķita, vērojot režisoru kinofestivālos, kuros viņš parasti defilēja kopā ar savu draugu, bet preses konferencēs runāja tikai un vienīgi par «to». Vēlāk, atklādams, savu nolemību — *AIDS*, Dereks Džārmens arī savu slimību padarīja publisku, taču filmas, kas tika uzņemtas jau ar nāvi asinis, ieguva īpašu skaidrumu un skaidrību. Tām nu vairs nebija nekāda sakara ar pikantiem skandāliem. Rīgas retrospektīvā trūkst Džārmens pēdējā darba — minimālistiskā testamenta — *Zils*, kurā stundu zila ekrāna gaismā Džārmens atvairās, būdams ģenijā laikonisks. Aiz kadra. Taču viņa pirmssnāves traģisko veidolu ir saglabājis režisora Kena Makmūla dokumentālā filma *Te nu mēs esam, Džon*, kas noslēgts Džārmens darbu skati. Vēl viens Džārmens testaments, kurā satricina viņa atziņa — es sevi spēju iedomāties tikai liktns sīzētā, kurā man ir paredzēta pārliecība — būtu gejam un kurā man ir atvēlēts mirt no *AIDS*. ◆

REKLĀMA/SLUDINĀJUMI

Kendall MOTOR OIL

American

Firma no noliktavas Rīgā vairumā un mazumtirdzniecībā realizē akumulatorus un motoreļļas, ražotas ASV.

Tālr. Rīgā 528225; Rezekne (8-246) 32683. Fakss: (371) 7820391.

Piedāvājam vacu firmas REMKO

● pārvietojamās gaisa apsildīšanas iekārtas

jauda no 3 līdz 400 kW, dažādi enerģijas avoti — elektrība, gāze, dīzeldegviela. Šīs ir ideālas iekārtas veikalu, noliktavu, darbnīcu, siltumtīklu, celtniecības objektu apsildīšanai.

● gaisa mitruma absorbētājus

teicami regulē mitrumu telpā.

TEHNOIMEX sīa

Rīgā, Terbatas ielā 78, LV 1001, tālr. 274161, fax (8-010)8820149.

Unā! RADIO SKONTO

MUMS IR JAUNA DZĪVESVIETA! Radio Skonto

studija — Džērbenes ielā 14, tālr. 558222.

Birojs — Meistaru ielā 21.

FIRMA Auxilium

izsludina konkursu uz FINANSU DAĻAS DIREKTORA VIETU.

Nepieciešama augstākā izglītība, pieredze finansu darbā, teicamas organizatora spējas, pieredze darbā ar PC, ieteikuma vēstule.

CV un pieteikumus sūtīt firmas Auxilium direkcijai līdz 15.02.95.

RĪGĀ, LV 1050, AUDĒJU IELĀ 11

Namīpašnieks izīrē telpas prestižā vietā Doma laukumā.

Ofisi-dzīvokļi (70-130 kv. m), viss stāvs (200-400 kv. m) vai divas 5 un 7 dzīvokļu mājas.

Tālr./fakss 226163.

VAJADZĪGS JAUNS CILVĒKS

(ne vecāks par 30 gadiem), kas labi pārvadā angļu un latviešu valodu, interesantam darbam transporta firmā.

Tālr. 579224, 568220.

APMEKLĒJIET VEIKALU VITUMA

Zolitūde!

Pie mums vienmēr pārdošana svaiga gaļa, arī maltā, ragū, svaigās, saldētās zivis, citi produkti. Lēti!

Mūsu adrese: Priedaines iela 20a.

STARPTAUTISKAIS PRAKTISKĀS PSIHOLÓGIJAS INSTITŪTS

izsludina uzņemšanu trīs un sešu mēnešu SAGATAVOŠANAS KURSOS.

Kursu beigušie tiek uzņemti institūtā bez konkursa. Informācija pa tālr. 226990, 227551, 628936.

FIRMA AICINĀ DARBĀ DATORU TEHNIKAS SPECIĀLISTI,

kas pārzin ekonomiku un kādu no svešvalodām, vecumā līdz 35 gadiem.

Pērk ZIL-130

borta mašīnu, ne vecāku par 1990.g. izlaidumu.

Tālr. 620589, 620989.

Pārtikas preču vairumtirdzniecības bāze piedāvā preces plašā sortimentā.

Adrese: Rīga, Brīvības ielā 412. Tālr./fakss 523950.

VELAS VAIRUMTIRDZniecība

(sieviešu, vīriešu apakšveļa, naktskrekli, pidžamas, zeķes) par pieņemamām cenām.

Tālr. 599218.

GUMIJAS ZIMOGI

FIRMA L.G.V.

VEIDLAPAS, VIZITKARTES

287540 285560

RĪGA, BLAUMAUNA ielā 38/40, 3.stāvs, 39.k.

Mehāniski APSTRĀDAJAM dažāda diametra un dažāda garuma

caurules,

arī 12 m garas, to tālākai metināšanai.

Pasūtījumus pieņem: Līpāja, tālr. (234) 74874, 73725, fakss (234) 74836.

SIA Jēkabpils firma *Darijumi* (reģ. apl. nr. 540300021, 1991.g.20.06.) tiek likvidēta. Pretenzijas pieņem trīs mēnešu laikā no sludinājuma publicēšanas dienas.

Rīgā viesosies bundzinieks Tarasovs

Uldis Rudaks

Pirmdien, 6.februārī, uz kino muzikālā centra *Bimini* Džeza kluba skatuves kāps trio, kura sastāvā muzicē arī pasauleslavenais džeza bundzinieks un gleznotājs no Viļņas **Vladimirs Tarasovs**. Kopā ar V.Tarasovu Rīgā spēlēs V.Millers no Londonas (klaviers) un Vītauts Pilbavičs (trombons, rāgas).

V.Tarasovs muzicē jau vairāk nekā 30 gadus. Līdz 1987.gadam viņš spēlēja slavenajā trio *GTC* (Ganelins, Tarasovs, Čekasins), kas rada oriģinālu improvizētas un aranžētas mūzikas kombināciju. Atstājot *GTC*, V.Tarasovs sāka solokarjeru un ierakstīja septiņas sitamo instrumentu soloprogrammas, kas izdotas vinila platēs un kompaktdiskos Anglijā, ASV, Šveicē un Vācijā. Viņa glezniecības izstādītas muzejos un galerijās visā pasaulē. V.Tarasovs izveidojis Lietuvas labāko akadēmisko un džeza mūzikas apvienību *The Lithuanian Art Orchestra*, kura pirmais CD izdots leibā *Sonore Records*. ◆

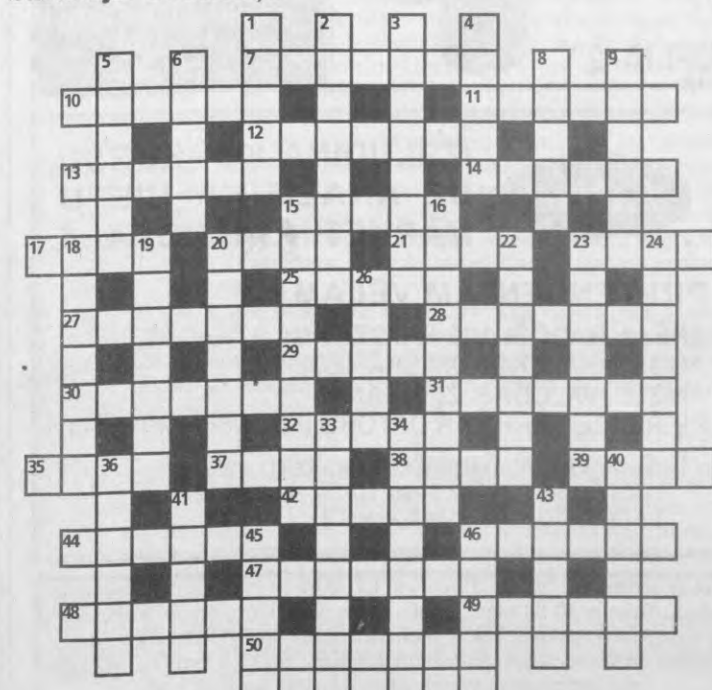

Pie bungām — Vladimirs Tarasovs. Foto — Sergejs Budanovs

ATPŪTA

Krustvārdu mikla

Sastādījis H.Kalniņš

Horizontāli. 7.Amerikas un Kanādas robežs. 10.Sena itāļu tautas teātra komisks personāžs. 11.Rīgas pilsētas daļa. 12.Runāt (ko iegaumēt). 13.Sauss daudzskēļu auglis. 14.Anka-

mu rakstnieks, romāna *Septiņi brāļi* autors. 25.Miksta materiāla priekšmets beramu vielu glabāšanai. 27.Būri. 28.Pliets. 29.Sodreji. 30.Pagasta centrs Daugavpils rajonā. 31.Angļu fiziologs (1889—1977) Nobela prēmijas laureāts. 32.Nelēla kravas automašīna (ASV, Anglijā). 35.Spēka mērvienība CGS sistēmā. 37.Dziļš zemes virsas padziļinājums. 38.Bezspārnu kukaiņi, cilvēku ekto-parazīti. 39.Taisnes ar noteiktām īpašībām. 42.Dabas garī ģermāņu mitoloģijā. 44.Dzedra. 46.Asteru dzimtas ārstniecības augs. 47.Mazliet locīt celi vai ceļus sveicot vai pateicoties. 48.Liela sabiedriskā celtnie (Itālijā). 49.Vēsturiskā mērvienība garuma mērišanai. 50.Patie-

Vertikāli. 1.Sena pilsēta Krētas salas ziemeļos. 2.Liņdāņu arheoloģiskā kultūra l.g.t.2.pusē p.m.ē. — m.ē.sak.

Peru dieņvidos. 3.Saules dieva Hēlija dēls sengrieķu mitoloģijā. 4.Nobeidzies, pūstošs dzīvnieks. 5.Pamācības, ieteikumi. 6.Akūta infekcijas slimība. 8.Stingrs, neiecietīgs. 9.Kustību sākm. 15.Lidotāji nāvēnieki Japānas kara aviācijā un flotē Otrā pasaules kara beigū posmā. 16.Sablīvets. 18.Uzkalni. 19.Gurdums. 20.Ilgas ceļojums, klejums ar piedzīvojumiem. 22.Oficiāls mantojams personas nosaukums. 23.Ž.Bīze opera. 24.Sejas daļu kopums. 26.Austrumgriezijas senās cilts. 33.Slavens lietuviešu basketbola klubs. 34.Stances darbdarība, kas deformē sagatavi. 36.Loti dūsmīgs. 40.Istūrgis. 41.Tjurku un mongoļu keltotāutu militāri administratīvās organizācijas. 43.Romiešu monētas. 45.Graudzāļu zieda pīksnes veidojums. 46.Viens no musketieriem A.Dimā romānā *Trīs musketieri*. ◆

SHARP

BIROJA TEHNIKA

AKU SABIEDRIBA SP SPT

SHARP PRODUKCIJAS OFICIĀLAIS IZPILĪTĀIS LATVIJĀ

SALONS: RĪGĀ, JAUNIELĀ 14, TĀLR. 213509

SPORTS

Caur adatas aci

Armands Beizters, speciāli Dienai

Latvijas čempionāts hokejā, virslīga. *Pārdaugava — Latvijas zelts 9:7 (5:1,3:4,1:2)*. Vārtus guva: Rozentāls 2, Girvičs, Jass, Keisters, Pāls 2, Banaša, Bogdanovs, Balodis 2, Briedis 2, Šilovs, Bālins, Zalovkins.

Pirmajā periodā pārdaugavieši ieguva četrus vārtus pārsvaru un uz otro periodu laukumā izgāja, noskaņojusies uz vieglu uzvaru. Šo spēli vērot bija ieradusies divi selekcionāri — vervetāji no Čehijas, kuri, visu spēli stāvēot kājās, kaut ko pārsprīda. Iespējams, ka *Pārdaugavas* puīši visu savu varējumu parādīja spēles ievadā. *Pārdaugavas* rindās nebija diskvalificēta Zūša-Zutes, kā arī slimā Cimbajuka, bet otras trešdaļas vidū Repsis uz gērbtuvēm aizstāja pasaules čempionāta labāko aizsargu Tribuncovu, ar kura spēli treneris nebija apmierināts. Perio-

da vidū lielisku kombināciju izspēlēja «zelta» puīši Šilovs, Zalovkins, Briedis un Bālins, taču mača «refēri» Gailis, tikai sev zināmu apsvērumu dēļ visu sacensību galvenajam tiesnesim ziņo tikai vienu asistentu.

Kad pēc spēles ieskatijos mača protokolā ar cerību, ka varbūt Elerts vienkārši aizmirsīs nosaukt otro asistentu, biju vilies, jo tāda, pēc tiesneša Gailja versijas, nebija, kaut gan kombinācija bija tik skaista un zibenīga, ka tur varētu ieskaitīt (ja tik to noteikumi atļautu) visas trīs rezultatīvās piespēles. Trešās trešdaļas septītajā minūtē Briedis rezultāta starpību samazina līdz minimumam 8:7. Iniciatīva pilnīgi pāriet «zelta» puīšu pusē. Pāris reizes tiek izvicinātas dūres. Seko ab-

pusēji noraidījumi. Bridi, kad vienā no kautiņiem Balodis tā kārtīgi ar dūrēm sadeva Čubaram pa seju, tiesnesis Gailis sodīja abus vaininiekus ar divu minūšu sodu. It kā viss būtu parēzi, taču Gailis Baloža pārkāpumu traktēja kā ... bloķēšanu? Mača izskaņā Rozentālam izdodas izrauties vienam pret lrbu un «izlist caur adatas aci» no aizmugures stāvokļa, kurš varēja būt un tik pat labi varēja arī nebūt. Zinot to, ka lrbē ir arī labs linijtiesnesis, izdevās noskaidrot, ka šādās situācijās ir jādod aizmugures stāvokļa fiksēšana. Taču tiesnesis savu lēmumu nemaina. Šādās stridīgās situācijās pasau-

lē ir pieņemts skatīties videoierakstu, to paredz arī starptautiskie *IJHF* spēles noteikumi. Diemžēl nabadzības dēļ nevienš šīs spēles ne-

Daudzpusīgākie — Kristīne un Gvido

Andris Staģis, speciāli Dienai

Šajā laikā, kad citur Eiropā sacensās un panākumus gūst mūsu ziemas sporta veidu pārstāvji — biatlonisti, slēpotāji vai kamaniņu braucēji, spraigi sacensās arī vasarīgā sporta veida pārstāvji — vieglatlēti. Šā gada Latvijas ziemas meistarsacīkšu pirmos medaļu komplektus sadalīja daudzcinieki.

Pirmo reizi jaunkundzes savu piecu disciplīnu programmu pabeidza vienā dienā. Pirms sacensībām vēl bija cerības, ka favorītei, jau divkārtējai Latvijas čempionei un rekordistei Kristīnei Suharevskai konkurente būs arī Anta Holste, tomēr Kristīne bija labākā visas piecās disciplīnās: 60 m/b — 9,05 s., augstumā — 1,65 m, tālumā — 12,50 m, tālumā — 5,95 m un 800 m pat ar personisko rekordu — 2:26, 84. Kristīnes punktu summa ir 3956 p. — jauns Latvijas rekords!

Seit vietā ir viņas jaunā trenera H.Rengas komentārs, ka Kristīnes panākumu pamatā ir līdzšinējā audzinātāja V.Kušnera veikums. Tāpēc H.Renga uzskata, ka tā daļa no visai jūtāmās LVS noteiktās prēmijas summas (Latvijas rekords plus meistarnorma), kura pienākas sportistes trenerim, ir V.Kušnera godam nopelnīta. Tālākie jaunās sportistes panākumi būs pašas gribas un talanta, arī trenera pieredzes un meistariības sintēze.

Otrā bija A.Holste — 3656 p.. Abas — labākās arī junioru grupā. Savukārt labākā jauniene — Aiga Liepkalne (3260 p.) saņēma lielo bronzas medaļu. Tiesa, dalībnieču skaits varēja būt arī lielāks.

Vēl saistošāka izvērtās viru ciņa, jo vēl pirms sacensību sākuma visai līdzvērtīgas bija pat triju sancešu iespējas. Ronaldam Blūmam pieder Latvijas rekords (5651 p.), treniņos Amerikā gūtā pieredze, bet — savainojuma dēļ izlaists pērnā gads. Rojs Piziks — 1994.g. čempions telpās. Savukārt Gvido Einbergam, izpaliekot tik spožiem ti-

tuliem, bija kas cits — ļoti augsta trenētības pakāpe un milzīgs potenciāls tieši pirmās dienas disciplīnās.

Gvido to lieliski pierādīja — pirmajos četros veidos viņam tā arī nenācās zaudēt. 60 m noskrieji 7,18 s. — Ronalds apsteigts par 0,21 s., bet Rojs — par 0,4 s. Tālumā — jauns personiskais rekords — 7,31 m (Ronaldam — 7,11 m, bet Rojam — 6,74 m). Tāpat lodes grūšanā — 14,49 m (Rojam — 13,66 m, bet Ronaldam ar savu jauno rotācijas tehniku — tikai 12,43 m). Ari augstumā 2,10 m veica tikai Gvido, bet Ronalds, Rojs un Pēteris Valdmānis — 2,05 m.

Pēc pirmās dienas Gvido punktu summa 3361 p. bija par 152 p. lielāka nekā R.Blūmam 1990.g., uzstādot Latvijas rekordu. Ronalds atpalika par gandrīz 300 p., bet Rojs — pat par 363 p..

Labvēlīgs bija otrās dienas sākums — 60 m barjerskrējienā Gvido (8,30 s) gan nedaudz zaudēja Ronaldam (8,22 s), bet pārliecinoši palika līdera godā. Izšķirošā bija kārt-

slēkšana. Neveikuši sākuma augstumu, izstājās R.Piziks un S.Īlguns. Gvido un viņa līdzjutēji atviegloti uzelpoja pēc tam, kad bija veikti 4,30 m. Tagad jau uzvara un arī jauns Latvijas rekords bija 1000 m skrējiena atšķirībā gan ar noteikumu, ka tos veic nedaudz ātrāk par trim minūtēm. Neizdevās R.Blūma visai novēlotā ofensīva — tikai 4,70 m.

Gvido teicami pabeidza šo septiņcipu — uzvarot 1000 m skrējienā (2:57,52), viņš ar 5660 p. otro reizi kļuva par Latvijas čempionu ar jaunu Latvijas rekordu. Tagad jau eksrekordists R.Blūms — vicečempiona godā — 5502 p., bet visai negaidīti par lielās bronzas medaļas ieguvēju kļuva labākais juniors R.Melgalis — 4777 p. (7,57 — 6,57 — 10,63 — 1,80 — 8,66 — 4,10 — 2:51,03). Otrs junioru favorīts — U.Apškalējs (abi LU) atpalika par 43 p.

Jauniešiem uzvarēja E.Dzilna (MSG) — 4524 p. (7,55 — 6,70 — 10,22 — 1,95 — 9,12 — 3,60 — 3:06,95). ◆

Uz vasaru caur ziemu skrienot

Vladislavs Vaivads, speciāli Dienai

Vēja un drēgnuma dēļ, ļautīji vico pa slido vīrs — uz priekšu. Ne jau vēja brāzmas vien nelauj stāvēt uz vietas — darāmais ir katram, arī kāds sapņuks padomā. Mēs arī virzāmies, veidojam, rēķinām. Siku un lielu darbu vesels veziņš — ne uz ratiem uzliekam, ne ar ragavām aizvedam. Vieglatlētikai ne sākuma, ne gala — gan ziema, gan vasara. Vēl nav līdz galam skaidrs padarītājs, kad jau gandrīz nokavēts kārtējais pietiekums lielajiem mačiem.

Domas var dalīties, kas svarīgāk: medaļa pasaules mačos vienam viram vai pirmā valsts Baltijā. Derētu vinnēt abās jomās, bet, ja neiznāk — labāk vismaz tikt galā ar kaimiņiem. Tādos mačos piedalās vairāk tautas un prieka arī iznāk vairāk.

Marta sākumā Baltijas valstu izlases komandas sastāvā mūsu labākie piedalīsies mačā Somijā — Zviedrijā — Baltija somu pilsētā Kupio. Pirms tam kārtējo reizi būs sacīkstes Panevėžā, kur no igauņiem, lietuviešiem un latviešiem noteiks pa diviem labākajiem katrā veidā, veidojot baltu komandu. Maija otrajā pusē Tukumā mačosies Zviedrijas un Latvijas valsts komandas soļošana. Jūnija pirmajā pusē mūs eksaminēs Eiropas kausa komandas — virus Turku, bet sievas Tallinā. Daudzciniekiem sava māka jāpārēdā jūlija pirmajās dienās zemē, kur neaug koki — Islandē. Augusta otrajā pusē spēcīgāko sezonu noslēgs Latvijas, Igaunijas un Lietuvas tradicionālais ciniņš mājīgajā Valmieras stadionā, kura seši celiņi ļaus visā krāšņumā vērot draudzīgo valstu adētu veikumu.

Vieglatlētikas spīces pārstāvjiem kopā iznāk pilns desmits augusta ranga maču. Ne jau katrs un ne jau visur brauks. Pasaules ziemas un vasaras čempionātos mūsu savienība var pieteikt tikai tos sportistus, kuri izpildījuši sacensību rīkotāju noteiktos normatīvus. Latvijas vieglatlētikas savienības valde nem vēra sportisko nepieciešamību, iespējamo sniegumu, finansilās iespējas, tradīcijas — lielajos sporta saietos valsti pārstāv tās čempions, tad arī nosaka braucējus. Līdzīga kārtība būs arī vasaras sacīkstēs. Protams, uz galveno atbalstu vajadzētu cerēt Eiropas junioru čempionāta dalībniekiem — mūsu nākotnei. Var gadieties, ka pavasarī grieķi mūs neredzēs Pasaules kausa maratona — nevaram savākt cieņīgu «mansaifti». Var apstīdēt lietderību sūtīt martā skrējējus uz Pasaules čempionātu krosā Anglijā. Viņu starts Eiropas čempionātā bija krietni bāls. Vajadzētu pagaidīt,

nav ko «blamēties». Savu esamību jau esam pietiekami parādījuši. Vispirms sevi jāpārēdā tepat mūsmājās. Meža taku ir gana. Būtu tikai darišana. Uz veikliem brīniņiem nav ko cerēt — ar to dzīvošanu tagad ir pašvalji un bez kārtīgas ēdmaņas un tūpēlēm tālu neaizskriesi. Jācer gan, ka astoņiem desmitiem štata treneru un kādam simtam stundenieku liktenis, darbs un Dieviņš ļaus satikt talantīgas kājas. Nelabvēli var teikt, ka tik varenu treneru saimi nevar savākt kopā visā Skandināvijā. Neņemsim galvā skauģus. Darbs dara darītāju.

Pašu mājās sacensības vieglatlētikas sporta mīļotājiem ir pāri simtam. Visas nevar pat nosaukt, bet galvenās jau deguna galā 18. un 19.februāri būs valsts ziemas čempionāts. Pēc tradīcijas vienlaikus savas balvas izcīnā juniori. Norises vieta vecā un vienīgā — Rīgas sporta manēža, kura izpilda nacionālās sporta bāzes isto pienākumu — pāris mēnešus bez maksas ļauj visiem vieglatlētiem trenēties un sacensties.

Protams, laika zobs sporta bāzes vieglatlētišķo daļu krietni nograuzis. Piecietisim un novēlēsīm bāzes valdniekam Ivaram Vitolam panākumus nākotnes cerību īstenošanā.

Gadu mījā sakārtotās savienības galvgals. Tukšo ģenerālsēkretāra krēslu ieņēma Anrijs Lūsis. Viņš nav no dižajiem vieglatlētikas speciālistiem, bet viņam ir bagātā organizatoriskā darba pieredze. Netēlo pārgudro, nesteidzas pieņem lēmumus un vērīgi uzklausa citu domas un pieredzi. Ja nesakāps galvā, var teikt, ka vieglatlētikai paveicies. Vladislavs Novickis stabili vada sacensību un saimniecības lietas, un viņu var mierīgi uzskatīt par LVS inventāru. Kā var noprast, Ul dim Kurzemniekam tiek atņemti pienākumi, kuri traucē veikt galvenā trenera funkcijas. Es pats esmu paaugstināts padomnieka amatā. Parasti pēc tam pieliek pie algas vai laiž pensijā. Pagaidām izskatās, ka tā sauktajai pieredzei vienā otrā jomā vēl paredzēta pietološana. Man tiek dota iespēja izteikt domas vai secinājumus, kuri ne vienmēr atspoguļo LVS oficiālo nostāju. Mērķis — viens, bet vārdiskais veidojums var būt cits.

Prezidentu Arni Lagzīnu dzīve ievirzījusi augstākā darbības orbitā — Pasaules bankas tehniskās vienības direktors ar uzdevumu pārraudzīt Latvijas iedalīto 35 miljonu USD kredītu. Protams, ka amats un atbildīgie pienākumi mazliet atāllinās no mūsu ikdienas rūpēm, bet pietiks jau, ja Arnis turpinās rūpēties par mūsu galvenā stadiona rekonstrukciju. Jau apgūti

darbā 350 000 USD. Varam cerēt, ka februārī stadiona ziemas manēža, kura izvietota zem tribīnēm, krasī mainīs savu statusu un skatu. Atjaunotais segums un palīgelpas noteikti uzlabos darba apstākļus un ļaus izdzīvot līdz laikam, kad Rīgā būs vieglatlētikas ziemas stadions. Vasaras celiņi, sektori un iesildīšanās stadions varētu būt gatavs jūnija pirmajā pusē. Gribētos, lai teiktais ieslīd Dieva ausī, jo laika apstākļi izpildes termiņu var nobīdīt. Nākamās skatītājus iepriecinās modernais stadiona inventārs, kas parasti griezno atjaunos stadionus.

Lai nu kādi būtu stadioni un kā darbotos sabiedrība — galvenais ir sportists. Mūsu aktīvākie darba darītāji jau pāris reizes «aizsāvuši» uz Lietuvu. Kaimiņi ir bagātāki ziemas sporta bāzu ziņā, tur var normāli trenēties. Mūžīgi pirmos — M.Bružiku, V.Gotovski un I.Kazanovu — pamatīgi gatavojas materiāli balstīt Latvijas olimpiskā vienība. Lai tik tu pie kases, sākumā nopietni uz papīra jāpamato darbības programma. Pieredzes bagāto Andri Konrādu zinībās grūti apvest ap stūri, bet ja būs vajadzība, gan jau Māris Bružiks viņu mierīgi apšmauks. Viņa pieredze grāmatās vēl nav aprakstīta. Pārdomu vērts, ka Māris pēc ilgiem laikiem speciāli negatavoties ziemas sacensību sezonai. Lie li mērķi prasa lielas pārmaiņas. Jāpagaida, jo intervija ar «federigo» kāju ipašnieku ir pavārga. Iespējams, ka jāiemidzina valdes uzmaņa, kura pasaules ziemas čempionāta uzvarētājam paredzējusi 12 000 USD prēmiju. Daļa viru braukšot gatavoties pie istām lauvām un panterām — uz Āfriku.

Nupat Murjānos valsts sporta pārvaldes direktora vietniece, kād-

reiz ne jau sliktākā šķēpa metēja un tagad visu šķēpraizu vadone Valija Drauga atklāja brīvu cilvēku sanāksanu ar brīvu runāšanu par ļoti nopietnām lietām. Šķēpa metēju klubs savāca savus domubiedrus, lai ievirzītu šā veida atdzimšanu Latvijā, lai apkopotu pieredzi, lai veicinātu vienotību. Mūsu dzīvās leģendas Jānis Lūsis un Valentīns Mazzālītis atklāja pārrunu un domu apmaiņu, kurai parasti nav ne sākuma, ne gala — kā mīlošu cilvēku čalošanai. Mīlestības tēma ir viss ar šķēpu saistītais. Tagad saprasts galvenais — jānoskaidro, ko darīt, pēc tam — kā. Viens no kustības virzieniem ir sacensību virknes veidošana. Tā nu var gadieties, ka Ineses Jaunzemes un Jāņa Lūša kausu izcīņa 17.jūnijā būs pirmās sacensības atjaunotajā Rīgas *Daugavas* stadionā. Jauko pasākumu noslēdza diža daudzstundu sadziedšanās. Līdz ar kinogramām tika izsniegta populārāko latviešu dziesmu rindas. Ne jau visi uzstājās debatēs, bet zingēšanā «štreikbrekeru» nebija. Nebija pārmaiņu arī idejiskā vadībā, jo ar akordeonu visu vadīja Valentīns Mazzālītis. Ja jau iet ar dziedāšanu — slikti nevar būt.

Nav liels noslēpums, ka šīs tas sāk veidoties tāpēc, ka mums palīdz dzīvot un izdzīvot to cilvēku kops, kurus tagad saukā par sponseriem. Tie, kuri māk strādāt, māk nopelnīt, zina, kā tērt. Ne jau tikai reklāmas dēļ tas tiek darīts. Esam bezgala pateicīgi tiem, kas kopā ar mums saprot darāmā nozīmi un, līdzekļus dodot, izpilda patriotisku pienākumu pret savu tautu. Vieglatlētika nav mazākā sporta daļa, un atbalsts tai ir atbalsts veselīgam dzīvesveidam un valsts prestižam.

Citius, altius, fortius — tas paliek mūsu ziņā. ◆

Latvijas Olimpiskās komitejas Ģenerālās asamblejas kārtējā sesija notiks š.g. 4.martā plkst.11. Ventspilī, Pilsētas kultūras centrā, Kuldīgas ielā 18.

Darba kārtība:

- 1.LOK Izpildu komitejas pārskats par 1994.gada darbu.
- 2.Revizijas komitejas ziņojums.
- 3.LOK 1995.gada budžeta projekts.
- 4.Dažādi.

Aicināti ierasties LOK locekļi, citu Latvijas sporta organizāciju pārstāvji, olimpisko spēļu dalībnieki un žurnālisti.

Izbraukšana ar autobusu no LOK mītnes Elizabetes ielā 49 Rīgā 1995.gada 4.martā plkst.8 (potenciālos pasažierus lūdzam pieteikties pa tālr. 281563). ◆

ZĪMOGI

SPIEDOGI
NUMERATORI
VIZĪTKARTES
VEIDLAPAS

SIA **EIMS**

Rīgā, Marijas ielā 2
Tel., fax 281586
Veikala «Abelīte» 213551
Aspazijas bulv. 32
Veikala «Dzūlija» 270103
Stabu ielā 31
Ogrē, Brīvības ielā 27 46174
Bauskā, Pilsdoga ielā 6 24189
Liepājā, Tīroņu ielā 22-7 25801
Talsos, Kareivju ielā 16/15 21472

☒ un visas rajonu centru pirmās pasta nodalās, kā arī Līvānu, Salacgrīvas, Siguldas, un Smiltēnu pasta nodalās.

REKLĀMA/SLUDINĀJUMI

VIENREIZĒJĀS LIETOŠANAS TRAUKI

Visplašākā izvēle
Viszemākās cenas

Diena Duni

Rīgā, Lāčplēša ielā 1, Ķengaraga ielā 10a. Tālr. 371575, 270240.

Shell Latvia SIA

A WHOLLY OWNED SUBSIDIARY OF THE ROYAL DUTCH/SHELL GROUP, THE WORLD'S LARGEST INTERNATIONAL OIL AND CHEMICALS COMPANY

is currently looking for highly motivated new staff members to help us achieve our aim of becoming, once again, a leading member of the oil industry in Latvia.

The following positions are available.

Retail Account Manager:
His/her tasks will be to assist in the automation of our Petrol sites (throughout the Baltics) and to prepare our stations for electronic card payments (Euroshell/VISA/etc.). We require from the candidate a reasonable level of technical computer knowledge, IC managerial experience and above all a commercial interest.

Lubricants Marketing Officer:
Who will assist in setting up and develop Shell's lubricants business in Latvia. Candidates should possess a proven commercial background, strong customer orientation matched with energy and enthusiasm. Previous lubricants experience is preferable but not essential.

The candidates must possess good communication skills and be good teamworkers both within his/her own Function as well as with other Business Functions. An ability to communicate in both written and spoken English is also required.

Interested candidates should send their application together with a full Curriculum Vitae to:

W. Erkelens
Finance Manager
c/o Shell Latvia SIA
2, Elisabetes Street
LV 1340 Riga

to reach us by 12th February 1995

PANEVĒŽAS VALSTS STIKLA RŪPNĪCA

sākusi ražot

stikla pudeles

ar uzskrūvējamiem vāciņiem alkoholiskajiem dzērieniem.

Tilpums 0,5 l un 1,0 l.
Pudeles ražotas ar importa iekārtām.
Kvalitāti pārbauda elektroniskās ierīces.

Lietuva, tālr. 8-01254-67973.

FIRMA **LATVIJAS NAMI**

- Advokāta pakalpojumi civiltiesās un krimināllietās.
- Nekustamā īpašuma pirkšana, pārdošana, noma, īre un maiņa.
- Namiņpārdošana, pārvaldīšana un apsaimniekošana.
- Nekustamā īpašuma iekāršana.

Tālr. 270151, 278381, fakss 8821246.
Brīvības iela 99-4, LV 1001, Rīga, Latvija.

VAIRUMTIRDZNIECĪBAS
FIRMA REALIZĒ
NO NOLIKTAVAS
sulas, augļu un dārzeņu konservus.

Pieņem realizācijai
pārtikas produktus.
Rīgā, Vestienas ielā 35.
Tālr. 592966,
mob.tālr. 8-29-351890.

lietišķam cilvēkam

6.februāris

Par uzņēmumu ienākuma nodokli

Puči!
Viņam vēl
kankari ir

Aizvadītajā gadā Latvijā visvairāk ievests cukurs un konditorejas izstrādājumi no cukura

1994.gadā Latvijā legāli ievestās pārtikas preces (t)

52676,903	Cukurs un tā izstrādājumi
47133,781	Graudi
38470,962	Augļi un rieksti
30928,794	Zivis un vēzveidīgie
12596,163	Dārzeņi
8741,761	Alkoholiskie dzērieni
6098,996	Piens un piena produkti
5333,416	Gaļa un subprodukti
1678,485	Gaļas, zivju un vēzveidīgo izstrādājumi

Pēc Muitas departamenta datiem, 1995.gadā Latvijā legāli ievestas 298 574 tonnas pārtikas preču Ls 57 361 027,24 vērtībā.

Pēc apjoma salīdzinoši vairāk par pārējām precēm ievests cukurs un izstrādājumi no cukura, kā arī graudaugi (skat. diagrammu). Pēc vērtības pirmās divas vietas ir cukurs un tā izstrādājumi (vērtība 9,23 miljoni latu), augļi un rieksti (8,48 milj. latu), bet trešie pēc vērtības ir zivju un vēzveidīgo preču grupa (5,67 milj. latu).

Lai arī cukurs un tā izstrādājumi ir pēc apjoma lielākā legāli ievesto preču grupa, tomēr liela daļa no tā ir jēlcukurs — 47 900 tonnas. Cukurbiešu cukurs legāli ievests mazāk nekā 800 tonnas. Samērā daudz — 2 286 tonnas — aizvadītajā gadā ir ievesta melase. Salīdzinoši daudz ir ievesti dažādi sirupi, košļājamā gumija, ievērojami mazāk — konfekšu, marcipāna un tablešu *Lockets*.

Pārdomas izraisa milzīgā naudas summa, par kādu valsti legāli ir ievestas preces, kuras kaut daļēji iespējams ražot Latvijā, — košļājamā gumija, siru-

pi, arī cukurs. Attiecībā uz graudaugiem aina nav tik bēdīga, jo no valsti audzējamajām kultūrām lielos apjomos ir ievesti tikai kvieši. Visvairāk no graudaugiem ievesti risi, mazāk — kukurūza, griķi un prosa.

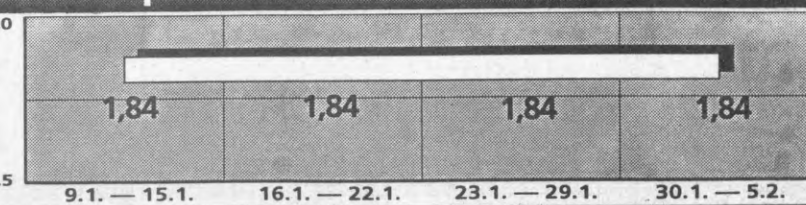
Augļi un rieksti ievesti Ls 8 483 207 vērtībā. Augļi un rieksti, kā arī augļu un daržu pārstrādes produkti ir ievesti visplašākajā sortimentā.

Zivis un vēzveidīgie, moluski un citi ūdens bezmugurkaulnieki pēc vērtības ir trešie starp citām preču grupām. Kurās no zivīm visvairāk iecienījuši Latvijas iedzīvotāji, grūti noteikt, jo muitas statistikā lielākā daļa uzrādīta kā saldētās zivis. Dzīvas zivis ievestas 69 tonnas. Valsti ir «ieceļojuši» arī svaigi vēži, austeres, garneles un omāri, kā arī atdzēsās gliemenes un krevetes.

Tabaka un tabakas izstrādājumi ievesti 3192 tonnas 3336 tūkstošu latu vērtībā. Tabaku saturošas cigaretes aizvadītajā gadā ievestas tikai 236 tonnas, cigāri, cigaretes un cigarellas 4,4 tonnas, zeļejamā vai šņaucamā tabaka 6,6 tonnas, pārējais — tabaka un neapstrādāta tabaka. ♦

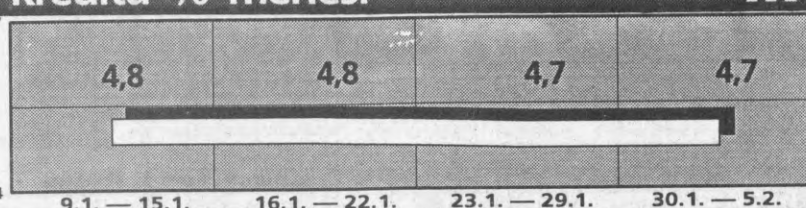
Dolāri par latu

1.84

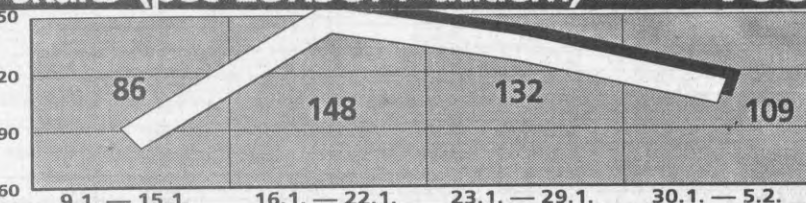
Vidējais komercbanku kreditu % mēnesi

4.7

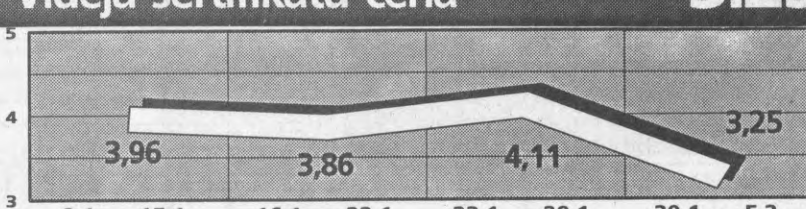
Nedēļā reģistrēto uzņēmumu skaits (pēc LURSOFT datiem)

109

Vidējā sertifikātu cena

3.25

Zelta ceļi neatkarīgajā valstī

Helga Balode, speciāli *Dienai*

Līdz šim mazāk ir runāts par to, ka Latvijas valstij pieder arī dārgmetāli ne tikai ārvalstu bankās, bet arī tepat Latvijā. Interesanti izsekot, kādi tad ir šādu vērtību ceļi neatkarīgajā valstī — dārgmetālu, tāpat kā citu materiālo vērtību, apsaimniekošanai jāiedibina savas tradīcijas.

Kā teica Valsts īpašuma fonda (VĪF) Finanšu departamenta direktora vietnieks Aigars Roze, dārgmetāli bija sakrājušies konfiscētas muitas punktos, milicijā (policijā) un arī iepirkta dārgmetālu uzpirkšanas veikalā Rīgā (tolaik Suvorova un Dzirnavu ielas stūrī). Šīs vērtības atradās Latvijas Bankas (LB) glabāšanā. Līdz ar LB nodalījuma privatizāciju dārgmetāli, kas tika uzglabāti īpašās kastēs, palika *Unibankas* glabāšanā. Tikai 1993.gada 15.septembrī Finanšu ministrija izveidoja valsts mantas pieņemšanas un novērtēšanas komisiju, kurai uzdeva izvērtēt, kas atrodas pakāp dārgmetāliem. Komisija, ko vadīja A.Roze, bija arī pārstāvis no juvelieru rūpnīcas, Rīgas Vēstures un kuģniecības muzeja, sāka šķirot un apzināt vērtsmetālus. Interesanti ir tas, ka starp šīm vērtībām ir gan zeltiņš, gan sudrabs — ķēdes un gredzeni, sudraba bikeri, ir monētas — sudraba lati u.tml.

Dārgmetālu nezināmās vērtības

Diemžēl darbs tālāk joprojām nav pabeigts — apzināti esot ap 6 — 7% no kastēs esošā. Dārgmetālu pārvalde ar ministrijas rīkojumu tika pārveidota, tās funkcijas — sadalītas starp citām institūcijām. Lielākā daļa dārgmetālu paku tika nodotas glabāšanā VĪF. Fondā tika izņemti par to tālāko glabāšanu. Ģenerāllīguma, kas pērnajā septembrī tika parakstīts starp VĪF un VEF banku (A.Roze sāka strādāt 1.septembrī, pēc viņa vārdiem, no reālā fonda darbības sākuma), fiksēts, ka VEF banka saņem atlīdzību par veiktajiem glabāšanas, transporta un citiem pakalpojumiem, organizējot dārgmetālu pārstrādi un deponēšanu, ar VĪF atļauju realizē sudrabu un nelikvidus. Bankai ir tiesības kreditēt valsts uzņēmumus, kā garantiju izmantojot glabāšanu nodotos dārgmetālus gadījumos, kas ir saskaņoti ar fondu, izsniedz pašam VĪF kredītu ar atvieglojumiem noteikumiem 10% no dārgmetālu novērtējuma summas.

Kā izvēlējās banku, kurā glabāt dārgmetālus?

Kad VĪF atsāka darbu pie dārgmetālu apzināšanas, vairākas bankas, kā teica A.Roze, — Tirdzniecības banka, Depozītu ban-

ka un citas — izteikušas vēlēšanos pārdot valsts īpašumā esošo zeltu, bet, tā kā nesot noteikta dārgmetālu vērtība un nav arī pieņemti attiecīgi ministrijas lēmumi, tas vēl nav iespējams. Uz jautājumu, kā tika izvēlēta banka, kuras pārziņā turpmāk atradīsies vērtsmetāli, A.Roze atbildēja, ka konkurss pagājušajā gadā esot bijis — par to gan nav ticis izsludināts atklāts, VĪF ir izvēlējis pats: «Bankas nepiedāvāja nekādus citus pakalpojumus kā tikai — pārdot. Bet VEF banka atteicās uzglabāt dārgmetālu pakas, un viņu telpās tās tiks šķirotas. Šobrīd ir runa par šķirošanu. *Unibankai* netika piedāvāta iespēja veikt šādus pakalpojumus. Viņi tikai vēlējas, lai pakas aizved.»

Valsts a/s *Unibanka* Vecrīgas filiāles pārvaldnieka vietnieks A.Mežals, kura pārziņā bija šīs vērtības, paskaidroja, ka *Unibanka* visus šos gadus valsts vērtspakas glabājusi par velti (uzglabāšanas sākums fiksēts 1992.gada 13.martā, 257 pakas izņemtas 1994.gada 17.novembrī un pēdējās divas — pēc mēneša), un par konkursu vai iespējām piedalīties tajā nav bijusi pat runa. (Līgums starp VĪF un VEF banku, kā redzams pēc ģenerāllīguma, parakstīts jau 1994.gada 15.septembrī.)

Vēl viens no argumentiem, ko minēja A.Roze, kāpēc līgums tika slēgts ar VEF banku, ir tas, ka tajā ir valsts kapitāla daļa. (Pēc Uzņēmumu reģistra datiem, šajā bankā ir 28% valsts kapitāla, 35% — ārvalstu, pārējais ir iekšzemes kapitāls. Bankas padomē kopš tās dibināšanas ir arī Aigars Roze un Oļegs Čarkovs no VĪF līguma nodalītas — red.)

Dārgumu turpmākais liktenis pagaidām nav skaidrs

Interesanti, ka VĪF, kura pārziņā pašlaik ir nodotas šīs vērtības, joprojām nezina to patieso vērtību — varot būt runa aptuveni par pusmiljonu dolāru. «Divaini drīzāk ir tas, ka valstij nav savas dārgmetālu politikas — es vismaz nezinu, ka tāda būtu izstrādāta. Jāņem vērā valdībai, ministrijai. Valsts īpašuma fonds ir tikai izpildītājs», saka A.Roze. Bet izmantošanas iespējas savukārt būs atkarīgas no tā, kas tieši ir valsts rokās. Muzeja speciālisti, piemēram, piedāvājuši vērtīgākās lietas — veco meistaru darinājumus — pārņemt savu fondu papildināšanai. (Rīdzinieki atceras ne vien vien interesantu ekspozīciju, ko muzejs piedāvājis par Rīgas kultūras vēsturi, amatniecības tradīcijām.) Savukārt Finanšu ministrijai ir bijušas sarunas ar Vācijas firmu *Heraeus*, kas nodarbojas ar dārgmetālu pārstrādi, kausēšanu, realizāciju un piedāvā Latvijai savus pakalpojumus. ♦

Latvijas komercbankas samazina procentu likmes par depozītnoguldījumiem

Jānis Aizpors

Februāra sākumā vairākas komercbankas paziņojušas par kārtējo procentu samazināšanu depozītnoguldījumiem.

Saskaņā ar LR Finanšu ministrijas prognozēto inflācijas tempu ievērojama samazināšanās 1995.gadā banka *Atmoda*, sākot no 15.februāra, samazina depozītu noguldījuma procentu likmi. Latos procentu likme tiek samazināta līdz 18 — 30% gadā atkarībā no termiņa, valūta līdz 18 — 24% gadā (līdz tam attiecīgi 36% un 28%).

Banka *Land* turpmāk depozītnoguldījumu latos, gan valūtā pieņems par 16% gadā (iepriekš 20 — 24% gan latos, gan valūtā).

Latvijas banka samazinājusi depozītnoguldījumu likmes līdz 12 — 18% gadā gan latos, gan valūtā (agrāk 14 — 22% latos un 12 — 22% valūtā).

Vācijas —Latvijas bankas turpmāk depozītnoguldījumu latos pieņems ar 4 — 18% gadā, valūtā ar 4,5 — 16% gadā atkarībā no summas un termiņa (līdz šim 4 — 20% latos un 4,5 — 18% valūtā). ♦

Banku darba rezultāti vieš optimismu

Valdis Jalinskis

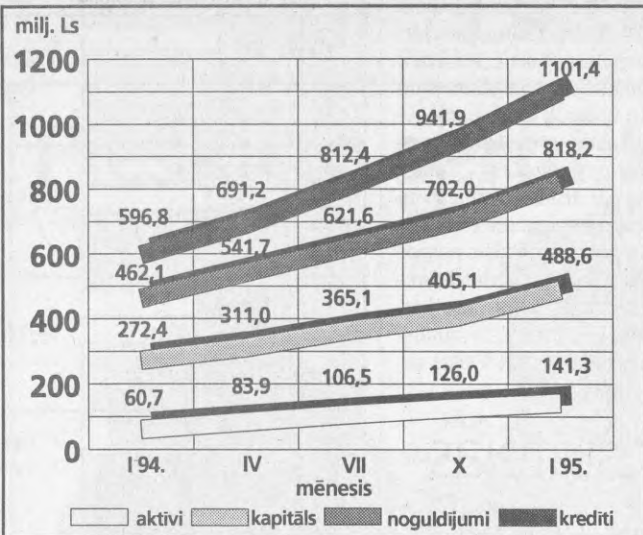
Pagājušais gads Latvijas banku sistēmā, pēc ekspertu domām, bijis ļoti veiksmīgs. Lai gan bankrotā dēļ darbu pārtrauca trīs bankas (*Kurzeme, Topbanka* un Latvijas Tautas banka), tomēr vairākums banku ir nostiprinājušas savas pozīcijas Latvijas finansu tirgū un vēl aktīvāk sākušas meklēt savu vietu tikai viņām raksturīgā jomā. Vienas orientējas ar norēķiniem uz Austrumiem (piemēram, Rietumu banku laikraksta *Kommersant* eksperti nosaukuši par vienu no vadsošajām bankām tā saukto miksto valūtu konvertējamā baltās PSRS teritorijā), citas orientējas uz starptautiskajiem norēķiniem Rietumos. Viena veida bankas cenšas piesaistīt privātpersonu noguldījumus, sākot ar 25 latiem, citas par klientu uzskata tikai personas ar 1000 latiem kabatā. Tikai dažas bankas var piedāvāt vairāk par 50 dažādiem banku pakalpojumiem, pārējās specializējas tikai dažos pakalpojumu veidos.

Latvijā — ne tikai vairāk, bet arī lielākas bankas

Pēc banku skaita Latvija ir pirmajā vietā Baltijas valstīs (Latvijā ir 55 komercbankas, Lietuvā 21 komercbanka, Igaunijā — 20 komercbankas). Arī pēc aktīviem Latvijas bankas pagaidām ir apsteigušas kaimiņvalstis. Latvijā līdz šā gada 1.janvārim lielāki aktīvi par 40 miljoniem latu bija septiņām bankām, Igaunijā tādi aktīvi bija tikai četrām bankām. Visās Baltijas valstīs joprojām saglabājas depozītu (kreditu) likmju atšķirības starp nacionālajām valūtām un brīvi konvertējamām valūtām. Sevišķi lielas atšķirības bija vērojamas Lietuvā.

Samazinās tirdzniecībai izsniegto kredītu ipatsvars

Jebkurā valstī viens no svarīgākajiem banku uzdevumiem ir privātpersonu un uzņēmumu kredīvēšana. Jāatzīmē, ka komercbankas ar to diezgan veiksmīgi ir tikušas galā. Līdz 1994.gada 1.janvārim Latvijas komercbankas bija piešķirušas kredītus par 272 miljoniem latu, bet līdz 1995.gada 1.janvārim — par gandrīz 80% vairāk, t.i., par 488 miljoniem latu. Ga-

da laikā mainījies ne tikai kredītu piešķiršanas laiks (arvien lielākas kļūst iespējas saņemt ne tikai īstermiņa kredītus), bet arī kredītu sadalījums dažādām nozarēm. Piemēram, procentuāli mazāk tiek kreditēti tirdzniecība (līdz 1994.gada 1.aprīlim tirdzniecībai bija piešķirti 41,9% visu kredītu, bet līdz šā gada 1.janvārim — jau 37,5%), bet vairāk — apstrādājošā rūpniecība, celtniecība, viesnīcas un restorāni, finansu starpniecība.

Tomēr nevar neatziņt, ka dažādu apstākļu dēļ daudzas komercbankas decembrī samazināja kredīvēšanu. Lai gan kopējais izsniegto kredītu apjoms decembrī ir palielinājies par 49 miljoniem latu, tomēr puse banku (27 komercbankas) samazinājusi izsniegto kredītu apjomu. No šīm 27 bankām gan tikai trīs ir pirmajā banku desmitniekā, bet vairākums — pēdējā piecpadsmitniekā.

Rēķinot visu pagājušo gadu, kredīvēšanu samazinājušas *Unibanka, LTN-Skonto* banka, Latgales Akciju komercbanka, Multibanka, Bauskas banka, *Rīga-bank*, Ventspils Apvienotā Baltijas banka, Latvijas kapitālbanka un *Latvijas Privatbanka*. Pēc Latvijas komercbanku asociācijas datiem, līdz šā gada 1.janvārim vislielākais izsniegto kredītu apjoms ir *Bankai Baltija* (139 miljoni latu), *Pareks bankai* (38 miljoni latu) un Latvijas Depozītu bankai (35 miljoni latu), bet vismazākais — *Paritātei* (97 tūkstoši latu) un *Latvijas Privatbankai* (118 tūkstoši latu).

Ari ar 4% par depozītnoguldījumiem var piesaistīt lielākus līdzekļus nekā citi ar 40%

Par to, vai iedzīvotāji uzticas bankām, liecina noguldījumu apjoms. Pēc diagrammas redzams, ka kopējais noguldījumu apjoms pagājušā gada laikā ir pieaudzis par 77% jeb 356 miljoniem latu.

Kopējais noguldījumu apjoms, kas ietver sevi saistības pret kredītiestādēm, noguldījumu un tranzīta fondus šā gada 1.janvārī komercbankās bija 818 miljoni latu. Decembrī noguldījumu apjoms pieaudzis par 70 miljoniem latu.

Visstraujāk noguldījumu apjoms pieaudzis *Saules bankai* (par 16 miljoniem latu), *Pareks bankai* (par 16 miljoniem latu) un *Bankai Baltija* (par 14 miljoniem latu). Decembrī noguldījumu apjoms samazinājies 22 bankās.

Lielākās noguldījumu summas 1.janvārī bija *Bankai Baltija* (184 miljoni latu, depozītnoguldījumu gada procenti latos 20%), *Pareks bankai* (62 miljoni latu, depozītnoguldījumi 4 — 12%), *Latvijas Krājbankai* (58 miljoni latu, depozītnoguldījumi 18%), Latvijas Depozītu bankai (52 miljoni latu, depozītnoguldījumi 5 — 17%), Rīgas Komercbankai (50,7 miljoni latu, depozītnoguldījumi 12 — 16%) un *Unibankai* (50,3 miljoni latu, depozītnoguldījumi 12 — 22%), bet vismazākās — *Paritātei* (120 tūkstoši latu), Rīgas Starptautiskajai bankai (125 tūkstoši latu) un Latvijas Biznesa bankai (230 tūkstoši latu). Decembrī bija vērojams, ka tieši mazajās bankās noguldījumu apjomi samazinājās. ♦

DRĪZUMĀ

11.februārī notiks kārtējā Privatizācijas aģentūras rīkotā izsole

Rīga, 2.febr. (BNS) 1995.gada 11.februārī Latvijas Privatizācijas aģentūras (LPA) rīkotā izsole paredzēts pārdot divus nekustamos īpašumus — Miesnieku ielā 1 un Audēju ielā 10, kā arī Valsts Rīgas rūpniecisko robotu rūpnīcas objektu nr.4 un likvidējamās Valsts Rīgas eksperimentālās funkcionālās mikroelektronikas rūpnīcas *Elmira* ēkas un būves, BNS informēja Latvijas Privati-

zācijas aģentūras ģenerāldirektora palīdze ārējo sakaru jautājumos Selga Laizāne.

Mājas Miesnieku ielā 1 izsoles sākuma cena noteikta 122 tūkstošu latu apmērā, pretendenti pieteikšanās termiņš noteikts līdz 1995.gada 8.februārim plkst. 17. Objekta cenā nav iekļauta zemes vērtība.

Savukārt otra nekustamā īpašuma Audēju ielā 10 izsoles sākuma cena ir 145 tūkstoši latu

(cenā nav iekļauta zemes vērtība), pieteikšanās termiņš — līdz 1995.gada 8.februārim plkst. 17.

Robotu rūpnīcas objekta nr.4, kurā iekļauti divi rūpnīcas cehi, izsoles sākuma cena noteikta 50 tūkstošu latu apmērā, bet v/u *Elmira* ēkas un būves — 1 miliona 500 tūkstošu latu apmērā, savukārt pieteikšanās termiņš uz šiem objektiem noteikts līdz 1995.gada 7.februārim, plkst.17. ♦

Piedāvās Latvijas uzņēmumu akciju kontrolpaketes ārvalstu investoriem

Ēriks Matulis

Rīga, 4.febr. Latvijas Privatizācijas aģentūra (LPA) 9.martā izsludinās starptautisko 45 valsts uzņēmumu privatizācijas konkursu. Atšķirībā no iepriekšējā konkursa ārvalstu investoriem piedāvās privatizējamo uzņēmumu akciju kontrolpaketi, bet ne visus uzņēmumus.

Rīga, 4.febr. Latvijas korporācijas *Bonus* meitas uzņēmums *Bonus Trade* Cīrihes biržā pārdēvis zelta izmēģinājuma partiju, BNS informēja *Bonus* viceprezidents, *Bonus Trade* direktors Jevgeņijs Vološins.

J.Vološins pastāstīja, ka darījuma noticis pagājušās nedē-

ļas beigās. Pārdošanu īstenoja ar aģenta, Šveices bankas *Union Switzerland Bank*, starpniecību.

Turpmāk plānots šādus darījumus īstenot patstāvīgi.

Sonedēļ Latvijā tiks ieviesta pirmā dažāda svara (no 5 grammiem līdz 1 kilogramam) 999,9

likāciju apmaksai netiks izmantots neviens Latvijas valsts satīms, jo naudu kā mērķdotāciju piešķirs starptautiska organizācija. *Dienai* teica LPA ģenerāldirektors Jānis Naglis. Kādās avīzēs publicēs informāciju par konkursu un cik lielas ir nepieciešamās izmaksas, LPA lems tuvākajā laikā. ♦

Bonus Trade pārdevusi zeltu Cīrihes biržā

proves standarta zelta stieņu partija, kas izgatavoti Šveicē un ir *Bonus* īpašums.

Daļu stieņu paredzēts realizēt mazumtirdzniecībā, maza izmēra stiepus — izmantot juvelierizstrādājumu ražošanai, pārējās veidos *Bonus* zelta rezervi. ♦

Leipcigā notiks specializēta izstāde apkārtējās vides jautājumos

Valdis Jalinskis

No 1. līdz 4.martam Leipcigā notiks specializēta izstāde apkārtējās vides jautājumos *Terratec'95*. Latvijas uzņēmēju piedalīšanās šajā izstādē, kas notiks jau ceturto reizi, nodrošinās Leipcigas gadatirgus pārstāvēniecību.

Šogad izstādē piedalīsies 750 firmas no 18 valstīm, no tām 122 firmas no Centrāleiropas un Austrumeiropas. Kā

Dienai pastāstīja pārstāvēniecības vadītājs Oļegs Iljins, izstādes pamatvirzieni ir ūdensapgāde un kanalizācijas tehnika, atkritumu apstrādes tehnika, uzglabāšanas tehnika, mērapārāti.

Izstādē piedalīsies ne tikai plaši pazīstamas firmas (*ABB, AEG, Philips, Siemens, Thyssen* utt.), bet arī vidējās un mazās firmas.

Specializētas programmas ietvaros tiks organizēts semi-

nārs *West-East-Transfer*, kur ziņātnieki un praktiķi no dažādām valstīm varēs reprezentēt savas valsts dabas aizsardzības iniciatīvas un diskutēt par atkritumu ekonomijas jautājumiem utt. Specializētajā izstādē *Enerģijas avotu atjaunošana* varēs apskatīt 30 dažādu firmu sasniegumus saules un vēja enerģijas izpētē, hidroenerģijas, biogāzes, arī mazas iekārtas enerģijas izstrādāšanai no biomasas. ♦

NAUDA UN FINANSSES

Baltijas valstu centrālo banku noteiktais valūtas kurss 3.februārī			
Valūta	Igaunija (EEK)	Lietuva (liti)	Latvija* (LVL)
1 ECU	15.07	4.97	0.676
1 USD	12.14	4.00	0.544
1 AUD	9.15	3.04	0.410
1 ATS	1.14	0.37	0.0509
1 BEF	0.39	0.13	0.0174
1 GBP	19.13	6.33	0.857
1 CAD	8.63	2.84	0.387
1 DEM	2.03	0.67	0.0909
1 FRF	2.58	0.85	0.116
1 DEM	8.00	2.63	0.358
1 NLG	7.13	2.35	0.320
100 ITL	0.76	0.25	0.0339
100 JPY	12.19	4.02	0.547
1 NOK	1.82	0.60	0.0818
100 ESP	9.19	3.03	0.412
1 CHF	9.46	3.11	0.424
1 SEK	1.63	0.54	0.0730
1 EEK	1.00	0.33	0.0448
1 LTL	—	1.00	0.136
1 LVL	—	7.35	1.00

*LB noteiktie lata kursi attiecībā pret konvertējamām valūtām 6.februārī

Latvijas Bankas bezskaidras naudas pirkšanas un pārdošanas kurss 6.februārī		
Valūta	pērk	pārdod
1 ASV dolārs	0.5388	0.5497
1 sterlīna mārciņa	0.8483	0.8655
1 Vācijas marka	0.3548	0.3620
10 Francijas franki	1.0226	1.0433
100 Japānas jenas	0.5412	0.5522

Nekonvertējamo valūtu kurss no 6. līdz 12.februārim		
Valsts	Bezskaidras naudas vienība	Ls
Baltkrievija	1000	0.0464
Kazahstāna	1000 tengas	9.53
Azerbaidžāna	1000 manati	0.130
Krievija	1000	0.135
Uzbekistāna	1000	0.0218
Gruzija	1 000 000	0.275
Armēnija	1000 dramu	1.34
Turkmenistāna	1000 manatu	2.53
Moldova	1 leja	0.125
Yadzikistāna	1000	0.135
Ukraina	1 000 000	4.65

Valūtas attiecība pret ASV dolāru	
Valūtas vienību skaits vienā ASV dolārā	Nujorkas biržā 3.februārī
Apvienoto Arābu Emirātu dirhemi	3.6710
Argentīnas peso	1.0000
Austrālijas dolārs	1.3316
Austrijas šilīni	10.751
Beļģijas franki	31.24
Brazīlijas reali	0.8400
Čīles peso	409.40
Čehijas kronas	27.57
Dānijas kronas	5.9840
Dienvīdāfrikas randi	3.5490
Dienvīdāfrikas voni	793.40
ECU	0.8065
Ekvadoras sukre	2360.00
Eiropas mārciņas	3.3925
Filipīnu peso	24.80
Francijas franki	5.2985
Grieķijas drachmas	238.60
Holandijas guldeni	1.7009
Honkongas dolāri	7.7325
Indijas rūpijas	31.350
Indonēzijas rūpijas	2219.51
Indijas mārciņas	0.6476
Indonēzijas rupijas	3.0065
Itālijas liras	1614.25
Japānas jenas	99.84
Jaunzēlandes dolāri	1.5701
Jordānijas dināri	0.6999
Kanādas dolāri	1.4001
Kolumbijas peso	850.12
Krievijas rubļi	4059.00
Kinas juani	8.5113
Ukānas mārciņas	1642.50
Malaizijas ringiti	2.5530
Meksikas peso	5.2400
Norvēģijas kronas	6.6490
Pakistānas rūpijas	30.83
Peru soli	2.190
Polijs zloti	2.45
Portugāles eskudo	157.74
Sauda Arābijas riāli	3.7502
Singapūras dolāri	1.4575
Slovākijas kronas	30.68
Somijas markas	4.7210
Spānijas pesetas	132.75
Sterlīnu mārciņas	0.6402
Šveices franki	1.2952
Taišanas dolāri	26.29
Taišanas bati	25.06
Turcijas liras	40667.50
Ungārijas toninti	111.22
Urugvajes peso	5.74
Vācijas markas	1.5275
Venecuēlas bolivāri	169.87
Zviedrijas kronas	7.4865

Valūtas attiecība pret ASV dolāru	
Valūtas vienību skaits vienā ASV dolārā	Nujorkas biržā 3.februārī
Apvienoto Arābu Emirātu dirhemi	3.6710
Argentīnas peso	1.0000
Austrālijas dolārs	1.3316
Austrijas šilīni	10.751
Beļģijas franki	31.24
Brazīlijas reali	0.8400
Čīles peso	409.40
Čehijas kronas	27.57
Dānijas kronas	5.9840
Dienvīdāfrikas randi	3.5490
Dienvīdāfrikas voni	793.40
ECU	0.8065
Ekvadoras sukre	2360.00
Eiropas mārciņas	3.3925
Filipīnu peso	24.80
Francijas franki	5.2985
Grieķijas drachmas	238.60
Holandijas guldeni	1.7009
Honkongas dolāri	7.7325
Indijas rūpijas	31.350
Indonēzijas rūpijas	2219.51
Indijas mārciņas	0.6476
Indonēzijas rupijas	3.0065
Itālijas liras	1614.25
Japānas jenas	99.84
Jaunzēlandes dolāri	1.5701
Jordānijas dināri	0.6999
Kanādas dolāri	1.4001
Kolumbijas peso	850.12
Krievijas rubļi	4059.00
Kinas juani	8.5113
Ukānas mārciņas	1642.50
Malaizijas ringiti	2.5530
Meksikas peso	5.2400
Norvēģijas kronas	6.6490
Pakistānas rūpijas	30.83
Peru soli	2.190
Polijs zloti	2.45
Portugāles eskudo	157.74
Sauda Arābijas riāli	3.7502
Singapūras dolāri	1.4575
Slovākijas kronas	30.68
Somijas markas	4.7210
Spānijas pesetas	132.75
Sterlīnu mārciņas	0.6402
Šveices franki	1.2952
Taišanas dolāri	26.29
Taišanas bati	25.06
Turcijas liras	40667.50
Ungārijas toninti	111.22
Urugvajes peso	5.74
Vācijas markas	1.5275
Venecuēlas bolivāri	169.87
Zviedrijas kronas	7.4865

Valūtas attiecība pret ASV dolāru	
Valūtas vienību skaits vienā ASV dolārā	Nujorkas biržā 3.februārī
Apvienoto Arābu Emirātu dirhemi	3.6710
Argentīnas peso	1.0000
Austrālijas dolārs	1.3316
Austrijas šilīni	10.751
Beļģijas franki	31.24
Brazīlijas reali	0.8400
Čīles peso	409.40
Čehijas kronas	27.57
Dānijas kronas	5.9840
Dienvīdāfrikas randi	3.5490
Dienvīdāfrikas voni	793.40
ECU	0.8065
Ekvadoras sukre	2360.00
Eiropas mārciņas	3.3925
Filipīnu peso	24.80
Francijas franki	5.2985
Grieķijas drachmas	238.60
Holandijas guldeni	1.7009
Honkongas dolāri	7.7325
Indijas rūpijas	31.350
Indonēzijas rūpijas	2219.51
Indijas mārciņas	0.6476
Indonēzijas rupijas	3.0065
Itālijas liras	1614.25
Japānas jenas	99.84
Jaunzēlandes dolāri	1.5701
Jordānijas dināri	0.6999
Kanādas dolāri	1.4001
Kolumbijas peso	850.12
Krievijas rubļi	4059.00
Kinas juani	8.5113
Ukānas mārciņas	1642.50
Malaizijas ringiti	2.5530
Meksikas peso	5.2400
Norvēģijas kronas	6.6490
Pakistānas rūpijas	30.83
Peru soli	2.190
Polijs zloti	2.45
Portugāles eskudo	157.74
Sauda Arābijas riāli	3.7502
Singapūras dolāri	1.4575
Slovākijas kronas	30.68
Somijas markas	4.7210
Spānijas pesetas	132.75
Sterlīnu mārciņas	0.6402
Šveices franki	1.2952
Taišanas dolāri	26.29
Taišanas bati	25.06
Turcijas liras	40667.50
Ungārijas toninti	111.22
Urugvajes peso	5.74
Vācijas markas	1.5275
Venecuēlas bolivāri	169.87
Zviedrijas kronas	7.4865

Valūtas attiecība pret ASV dolāru	
Valūtas vienību skaits vienā ASV dolārā	Nujorkas biržā 3.februārī
Apvienoto Arābu Emirātu dirhemi	3.6710
Argentīnas peso	1.0000
Austrālijas dolārs	1.3316
Austrijas šilīni	10.751
Beļģijas franki	31.24
Brazīlijas reali	0.8400
Čīles peso	409.40
Čehijas kronas	27.57
Dānijas kronas	5.9840
Dienvīdāfrikas randi	3.5490
Dienvīdāfrikas voni	793.40
ECU	0.8065
Ekvadoras sukre	2360.00
Eiropas mārciņas	3.3925
Filipīnu peso	24.80
Francijas franki	5.2985
Grieķijas drachmas	238.60
Holandijas guldeni	1.7009
Honkongas dolāri	7.7325
Indijas rūpijas	31.350
Indonēzijas rūpijas	2219.51
Indijas mārciņas	0.6476
Indonēzijas rupijas	3.0065
Itālijas liras	1614.25
Japānas jenas	99.84
Jaunzēlandes dolāri	1.5701
Jordānijas dināri	0.6999
Kanādas dolāri	1.4001
Kolumbijas peso	850.12
Krievijas rubļi	4059.00
Kinas juani	8.5113
Ukānas mārciņas	1642.50
Malaizijas ringiti	2.5530
Meksikas peso	5.2400
Norvēģijas kronas	6.6490
Pakistānas rūpijas	30.83
Peru soli	2.190
Polijs zloti	2.45
Portugāles eskudo	157.74
Sauda Arābijas riāli	3.7502
Singapūras dolāri	1.4575
Slovākijas kronas	30.68
Somijas markas	4.7210
Spānijas pesetas	132.75
Sterlīnu mārciņas	0.6402
Šveices franki	1.2952
Taišanas dolāri	26.29
Taišanas bati	25.06
Turcijas liras	40667.50
Ungārijas toninti	111.22
Urugvajes peso	5.74
Vācijas markas	1.5275
Venecuēlas bolivāri	169.87
Zviedrijas kronas	7.4865

Valūtas attiecība pret ASV dolāru	
Valūtas vienību skaits vienā ASV dolārā	Nujorkas biržā 3.februārī
Apvienoto Arābu Emirātu dirhemi	3.6710
Argentīnas peso	1.0000
Austrālijas dolārs	1.3316
Austrijas šilīni	10.751
Beļģijas franki	31.24
Brazīlijas reali	0.8400
Čīles peso	409.40
Čehijas kronas	27.57
Dānijas kronas	5.9840
Dienvīdāfrikas randi	3.5490
Dienvīdāfrikas voni	793.40
ECU	0.8065
Ekvadoras sukre	2360.00
Eiropas mārciņas	3.3925
Filipīnu peso	24.80
Francijas franki	5.2985
Grieķijas drachmas	238.60
Holandijas guldeni	1.7009
Honkongas dolāri	7.7325
Indijas rūpijas	31.350
Indonēzijas rūpijas	2219.51
Indijas mārciņas	0.6476
Indonēzijas rupijas	3.0065
Itālijas liras	1614.25
Japānas jenas	99.84
Jaunzēlandes dolāri	1.5701
Jordānijas dināri	0.6999
Kanādas dolāri	1.4001
Kolumbijas peso	850.12
Krievijas rubļi	4059.00
Kinas juani	8.5113
Ukānas mārciņas	1642.50
Malaizijas ringiti	2.5530
Meksikas peso	5.2400
Norvēģijas kronas	6.6490
Pakistānas rūpijas	30.83
Peru soli	2.190
Polijs zloti	2.45
Portugāles eskudo	157.74
Sauda Arābijas riāli	3.7502
Singapūras dolāri	1.4575
Slovākijas kronas	30.68
Somijas markas	4.7210
Spānijas pesetas	132.75
Sterlīnu mārciņas	0.6402
Šveices franki	1.2952
Taišanas dolāri	26.29
Taišanas bati	25.06
Turcijas liras	40667.50
Ungārijas toninti	111.22
Urugvajes peso	5.74
Vācijas markas	1.5275
Venecuēlas bolivāri	169.87
Zviedrijas kronas	7.4865

Valūtas attiecība pret ASV dolāru	
Valūtas vienību skaits vienā ASV dolārā	Nujorkas biržā 3.februārī
Apvienoto Arābu Emirātu dirhemi	3.6710
Argentīnas peso	1.0000
Austrālijas dolārs	1.3316
Austrijas šilīni	10.751
Beļģijas franki	31.24
Brazīlijas reali	0.8400
Čīles peso	409.40
Čehijas kronas	27.57
Dānijas kronas	5.9840
Dienvīdāfrikas randi	3.5490
Dienvīdāfrikas voni	793.40
ECU	0.8065
Ekvadoras sukre	2360.00
Eiropas mārciņas	3.3925
Filipīnu peso	24.80
Francijas franki	5.2985
Grieķijas drachmas	238.60
Holandijas guldeni	1.7009
Honkongas dolāri	7.7325
Indijas rūpijas	31.350
Indonēzijas rūpijas	2219.51
Indijas mārciņas	0.6476
Indonēzijas rupijas	3.0065
Itālijas liras	1614.25
Japānas jenas	99.84
Jaunzēlandes dolāri	1.5701
Jordānijas dināri	0.6999
Kanādas dolāri	1.4001
Kolumbijas peso	850.12
Krievijas rubļi	4059.00
Kinas juani	8.5113
Ukānas mārciņas	1642.50
Malaizijas ringiti	2.5530
Meksikas peso	5.2400
Norvēģijas kronas	6.6490
Pakistānas rūpijas	30.83
Peru soli	2.190
Polijs zloti	2.45
Portugāles eskudo	157.74
Sauda Arābijas riāli	3.7502
Singapūras dolāri	1.4575
Slovākijas kronas	30.68
Somijas markas	4.7210
Spānijas pesetas	132.75
Sterlīnu mārciņas	0.6402
Šveices franki	1.2952
Taišanas dolāri	26.29
Taišanas bati	25.06
Turcijas liras	40667.50
Ungārijas toninti	111.22
Urugvajes peso	5.74
Vācijas markas	1.5275
Venecuēlas bolivāri	169.87
Zviedrijas kronas	7.4865

Valūtas attiecība pret ASV dolāru	
Valūtas vienību skaits vienā ASV dolārā	Nujorkas biržā 3.februārī
Apvienoto Arābu Emirātu dirhemi	3.6710
Argentīnas peso	1.0000
Austrālijas dolārs	1.3316
Austrijas šilīni	10.751
Beļģijas franki	31.24
Brazīlijas reali	0.8400
Čīles peso	409.40
Čehijas kronas	27.57
Dānijas kronas	5.9840
Dienvīdāfrikas randi	3.5490
Dienvīdāfrikas voni	793.40
ECU	0.8065
Ekvadoras sukre	2360.00
Eiropas mārciņas	3.3925
Filipīnu peso	24.80
Francijas franki	5.2985
Grieķijas drachmas	238.60
Holandijas guldeni	1.7009
Honkongas dolāri	7.7325
Indijas rūpijas	31.350
Indonēzijas rūpijas	2219.51
Indijas mārciņas	0.6476
Indonēzijas rupijas	3.0065
Itālijas liras	1614.25
Japānas jenas	99.84
Jaunzēlandes dolāri	1.5701
Jordānijas dināri	0.6999
Kanādas dolāri	1.4001
Kolumbijas peso	850.12
Krievijas rubļi	4059.00
Kinas juani	8.5113
Ukānas mārciņas	1642.50
Malaizijas ringiti	2.5530
Meksikas peso	5.2400

TIRGUS UN ĪPAŠUMS

Latvijas preču ražotāji neizceļas ar aktīvu komercdarbību

Egils Šķeļe

Diena lietīšam cilvēkam jau informēja, ka kopš pagājušā gada jūnija sporta biedrības *Daugava* sporta namā darbojas Latvijas preču gadatirgus. Sporta zālē gan kopš oktobra notiek sporta sacensības, bet tirdzniecība sporta namā turpinās. Par to, ka daudzi ražotāji tomēr ilgi jāpietur, lai tie savu preci pārdotu šeit, un par to, ka gadatirgus tomēr dod reālu labumu gan sportam, gan daudzu iedzīvotāju veselībai, gan arī Latvijas rūpniecībai un lauksaimniecībai, *Dienā* stāsta *Daugavas* sporta nama direktors, Latvijas sporta bāzu asociācijas prezidents Jānis Miša.

Ideja rīkot Latvijas preču gadatirgu radās aptuveni pirms gada, kad par to tika informēti ļoti daudzās firmas, tomēr līdz pat šim laikam jābraukā pa valsts uzņēmumiem, pie tam neredzējot patērētāju, kas ir vārdaizmaiņas metodes, lai rūpnieciskie pierādītu realizēt savus ražojumus Latvijas preču gadatirgū.

Gadatirgus paredzēts galvenokārt maztirdzniecīgai iedzīvotājiem. Šeit iespējams iegādāties gan pārtiku, gan lētas vietējās ražojuma pirmās nepieciešamības preces — virtuves piederumus, apavus un apģērbu. Lielā piekrišana mūsu klimatiskajos un ekonomiskajos apstākļos ir segām, kuras ražo SIA *Piķa* Tērvētē. Uz tirgu realizēt savu produkciju brauc daudzi jaunsaimnieki. Tomēr Latvijas uzņēmumiem trūkst reklāmas, un iedzīvotāji ir visai slikti informēti par to, kur var iegādāties Latvijas ražotās preces, turklāt samērā lēti.

Lai popularizētu gadatirgu un ražotājus, kas tajā piedalās, sporta nama vadība vairākkārt vērsusies pie valsts televīzijas ģenerāldirektora Imanta Rāķina ar lūgumu atspoguļot gadatirgus norisi un pastāstīt par firmām, kas tajā piedalās. Pēc J. Mišas domām, šādi informācijai ir valstiski svarīga nozīme, jo iedzīvotājiem ir jāatgādina, ka Latvijas rūpniecība strādā, bet tās ražojumiem

ir nepieciešama plašāka reklāma. Pēc informācijas par gadatirgu parādīšanās televīzijā nakamajās dienās bija ievērojams pircēju pieplūdums, bet pēc pāris nedēļām tas atkal samazinājās. *Daugavas* sporta nama specifika ir tāda, ka šeit iepērkas galvenokārt maztirdzniecīgai iedzīvotāji, kas uzreiz nespēj iegādāties kārotos preci, bet to nolūko un nakamajā reizē ierodas pirt.

Savukārt daudzi nepārtikas preču tirgotāji atbrauc uz nedēļu, konstatē, ka apgrozījums ir neliels, un atsakās no nodoma tirgoties. Tomēr pēc divām nedēļām pircēji ir klāt un interesējas, kur palikusi tirgongrī.

Pašlaik jau sāk pietrūkt tirdzniecības vietu, aizņemti ir pirmā, otrā un ceturta stāva vestibīli. Vidēji sporta namā tirgojas 30 firmu. Maksa par tirdzniecības vietas kvadrātmetru ir neliela, kopš vasaras — Ls 1,65. Tajā ietilpst apgrozījuma nodoklis, maksa par apsardzi, apkalpojošo personālu, komunālie maksājumi.

Daudz pircēju ir svaigai maizei, savukārt ļoti pieprasīti bija Jēkabpils galvas kombināta izstrādājumi, tomēr pēc kombināta direktora nomaņas, kas tur bija nostrādājis 35 gadus, nedēļas laikā strauji pasliktinājās produkcijas kvalitāte, un drīz Jēkabpils galvas izstrādājumu realizācija vispār tika pārtraukta. Bija iecere izveidot Jēkabpils galvas kombināta firmas veikalu, tika sākti remonts, tomēr kombināta vadības maiņa visām iecerēm pārvilka sviru. Piedāvājumi pārējiem galvas kombinātiem tirgoties līdz šim dzirdīgas ausis nav radušas, jo tie neapšaubāmi ērtāk ir sadarbības ar pārpircējiem.

Tomēr, par spīti visām problēmām, var apgalvot, ka sporta nams sevi un vienlaikus arī daudzus ražotājus aiz matiem pamazām veid arā no purva.

Lai arī pārdošanas apjomi gadatirgū nav īpaši lieli, tomēr viens valsts uzņēmums tirdzniecības vietā sporta namā realizējis vairāk produkcijas nekā divos specializētos

firmas veikalos. Savukārt dažas, tajā skaitā arī privātas, firmas mēdz «aizmirst» samaksāt par sporta nama pakalpojumiem. Citi mēģina dzēst parādu, norēķinoties ar savu produkciju.

Pateicoties ienākumiem no tirdzniecības, sporta biedrības *Daugava* sporta nams pašlaik ir nokārtojis komunālos maksājumus, vēl palicis parāds 71 tūkstotīs latu.

Ieguvēji no šāda gadatirgus ir visi — ražotājiem iespējams realizēt produkciju, tirgotājiem ir darbs, pircējiem — lētas preces, bet sporta namam — iespēja nodarboties ar saviem tiešajiem uzdevumiem. Jebkurā gadījumā sports ir un paliek prioritāte.

Latvijas Sporta departamenta vadības attieksme pret finansālo palīdzību sporta namam, pēc J. Mišas domām, ir visai savdabīga. Viņš uzskata, ka tā ir sabiedriskās organizācijas sporta bāze, tādēļ dotācijas no valsts budžeta tai nepienākas. Tomēr jāņem vērā, ka *Daugavas* sporta namā trenējas, spēlē un, galu galā, arī uzlabo savu veselību tieši Latvijas iedzīvotāji. Šeit darbojas Latvijas basketbola līga, Latvijas volejbola līga, olimpiskā peldēšanas skola, treniņbāzē ir arī airētāji. Mazajā baseinā iemācās peldēt 1380 bērnu gadā, bāreņi un daudz bērnu ģimeņu bērni notiekto laika baseinu var izmantot par velti. Daudzi izmanto iespēju nepirkt abonementu, bet maksāt par katru apmeklējumu atsevišķi, it īpaši šādi apmeklētāji iecienījuši trampolinu, jo tas ir vienīgais daļiņķšanas trampīns Rīgā.

Peldēšanas sporta skola par telpu izmantošanu ir palikusi parādā ievērojamu naudas summu — 28,8 tūkstotīs latu, arī airēšanas sporta skola norēķinās ar grūtībām. Tomēr maksa par telpu izmantošanu nespēj segt to pašizmaksu. Jāņem vērā, ka ievērojami palielinājas maksa par ūdeni un komunālajiem pakalpojumiem. Šāds maksas pieaugums ļoti būtiski ietekmēja sporta nama finansālo

stāvokli, jo tam ir liels ūdens patēriņš.

Ekonomiskā ziņā *Daugavas* sporta nama peldbaseins ir neizdevīgākā situācijā salīdzinājumā ar citiem baseiniem, jo tā ūdens daudzums ir tāds pats kā lielā, piecdesmit metru, baseina tilpums. DSN peldbaseina dziļums ir 6,5 metri, bet peldētgrībētiem nevar lūgt peldēt divos stāvos — puse vīrs ūdens un otra puse divu metru dziļumā.

Licencēti speciālisti secinājuši, ka sporta nama turpmāka ekspluatācija ir bistama, turklāt, ēku nodot ekspluatācijā, apsildīšanas un ventilācijas iekārtas valsts komisija nepieņema sliktās celtniecības kvalitātes dēļ. Kopš ēkas uzbūvēšanas 1962.gadā nopietns remonts nav veikts.

Lieliski sporta nama komunikāciju stāvokli raksturo daļu inženieru, kas, izpētījuši ūdens padeves, silšanas un filtrācijas iekārtas, paziņojuši, ka viņi jau ir domājuši, ka tie darbojas akmeņa laikmeta iekārtas, bet par to, ka pat tāds līmenis vēl nav sasniegts, ir pārstiegti.

Ir noslēgts līgums par 24 tūkstotīšu latu par bērnu peldēšanas baseina rekonstrukciju, nepieciešamās iekārtas jau ir atvestas, bet tikai nesen izdevās izdarīt pirmo iemaksu. Dānijas puse bija pretimnākoša, sporta namam neprast priekšpamaksu, jo Latvija neizdevās atrast nevienu labvēli, kas būtu ar mieru atbalstīt bērnu baseina atjaunošanu, aizdodot naudu. Uzstādīt jaunās iekārtas, kas ievērojami ekonomē elektrību, ūdeni un arī siltumu, trīs gadu laikā ieguldītie līdzekļi atmaksātos.

Arī rekonstruējot lielo peldbaseinu, gada laikā tiktu panākta liela līdzekļu ekonomija, kas savukārt garantētu kredīta atdošanu. Tomēr ir grūti atrast garantiju kredītam.

Viens no līdzekļu iegūšanas veidiem varētu būt muitas vai policijas konfiscēto preču realizācija gadatirgū. Iegūtos līdzekļus varētu izmantot sporta nama rekonstrukcijai. ♦

Atlūksnes muitas darbinieki ziņo, ka pagājušajā nedēļā atklāts viens muitas noteikumu pārkāpums, kad muitas iestādē laikus netiek nogādāti nepieciešamie dokumenti. Pārkāpumi pierobežas zonā un MKP nav atklāti.

Limbažu rajonā no 23. līdz 30. janvārim muitas noteikumu pārkāpumi nav atklāti.

Valkas kontrabandas apkarošanas nodaļa janvārī pēdējā nedēļā turpināja rūpīgi pārbaudīt dzelzceļa vagonus. Pārkāpumi nav atklāti.

Gulbenes rajona Valsts ieņģ-

muma dienesta nodaļa sodījusi SIA *Aulas* par importēto preču deklarēšanu — sods Ls 517,67.

Dobeles rajona muitas nodaļa ziņo, ka no 23. līdz 27. janvārim gar robežu tika veikti divi reidi un viens pa Dobeles pilsētu. Pārkāpumi nav atklāti.

Krāslavas rajona valsts robeža ir iecienīta «nesēju» vieta — no 20. līdz 26. janvārim atklāti seši gadījumi, kad neatļautā vietā šķērsota valsts robeža. Vainīgiem katram jāmaksā naudas sods — Ls 50, kā arī jāšķiras no precēm: biežpiena, krējuma, rozīnēm, dzērvenēm ar cukuru, degvīna *Polockaja* (21 pudele), cigarešu *Bond* un *Sojuz-Apollo* (99 bloki), apaviem, krekliem, džemperiem un metināšanas elektrodiem.

Divos gadījumos, preces ievēdot, norādīts samazināts to svars, vainīgajiem jāšķiras no Ls1000.

VID informāciju publicēšanai sagatavoja
Egils Šķeļe

Ekonomikas ministrija aptur piecu sertifikātu tirdzniecības licenču darbību

Rīga. (BNS) Ekonomikas ministrija (EM) Licencēšanas komisija ceturtdien apturēja sertifikātu tirdzniecības starpniecības licences darbību par savlaicīgu informācijas nesniegšanu SIA *Kanz*, pēc pašas vēlēšanas — a/s *Rīgas Biznesa Serviss*, bet a/s *Latvijas Tautas banka* — par darbības neuzsākšanu sešu mēnešu laikā. Savukārt SIA *Cactus* un SIA *Investīciju birojs* licences par savlaicīgu informācijas nesniegšanu apturētas uz mēnesi, BNS informēja EM preses centrs.

Komisija piešķirusi četras sertifikātu tirdzniecības licences, bet divi iesniegumi atteikti.

Pavisam valstī pašlaik piešķirtas

licences 296 firmām. Licencēšanas komisija arī piekrita izsniegt krājaizdevuma sabiedrības darbības atļauju (KIS) a/s *Decemviri* pēc normatīvajiem aktiem atbilstošu papildinājumu iesniegšanas un atkārtotas dokumentu izskatīšanas.

Savukārt a/s *Kurzemes reģionālā kopējo ieguldījumu sabiedrība* iesniegto dokumentu paketi KIS atļaujas saņemšanai noraidīta kā neatbilstoša normatīvajiem aktiem.

Komisija nolēma arī nodot ekspertiem izskatīšanai a/s *Pareks banka* iesniegto dokumentu paketi juridisko personu kontu apkalpošanas atļaujas saņemšanai. ♦

Privatizācijas aģentūra apstiprinājusi apvienības Rīga privatizācijas noteikumus

Rīga, 2.febr. (BNS) Latvijas Privatizācijas aģentūra (LPA) apstiprinājusi privatizācijas noteikumus valsts dzērienu ražošanas apvienībai *Rīga*, BNS informēja LPA ģenerāldirektora palīdzē ārejos jautājumos Vija Kasakovska.

Uzņēmumu *Rīga* paredzēts pri-

vatizēt, pārveidojot to akciju sabiedrībā, vienlaikus pārdodot akcijas.

Uzņēmuma *Rīga* nosacītā cena noteikta 400 tūkstošu latu. Cenā nav iekļauta zemes vērtība.

Rīga akciju kontrolpaketi 80% apmērā no akciju kopapjoma plānots pārdot izsolē 1995.gada 25.fe-

bruārī, tās sākmcena — 320 tūkstoši latu. Par kontrolpaketes iegādi jānorēķinās 50% latos, 50% — ar privatizācijas sertifikātiem. Pretendentem uz *Rīga* akciju kontrolpaketes iegādi jāpiesakās līdz 1995.gada 21.februārim.

Turklāt, kā paredzēts privatizā-

cijas noteikumos, kontrolpaketes īpašniekam trīs gadu laikā, palielinot statūtkapitālu, jāiegulda 500 tūkstoši uzņēmuma rekonstrukcijai un ražošanas modernizācijai, ieguldījumus izdaro proporcionāli pa gadiem. Tāpat *Rīgai* trīs gadus jāslēdz līdzšinējais darba profils. ♦

REKLĀMA/SLUDINĀJUMI

VERTIKĀLĀS
auduma

ŽALŪZIJAS
LatHaag
Piegāde un uzstādīšana
Pasūtījumus pieņem: Rīga, Kurzemes prospekts 1a, tālr. 426388

HORIZONTĀLĀS
alūminija
plastika
auduma

TIKAI PIE MUMS
NO PLASTMASAS

TIKAI PIE MUMS
AR DEKORATĪVO MARINĒ

- Rīga, "LatHaag", Brīvības 62;
- Limbaži, "Lauku buvsniviss", Jūras 58;
- Kuldīga, "RKF E-2", "Veikals", Liepājas 41;
- Jēkabpils, "Renijs", Sūnu 9;
- Liepāja, arhitektūras birojs
- "AKA", Zivju 3;
- Carnikava, "Antars", Nēģu 16;
- Daugavpils, "LCS", Vienības 23;
- "SiaMak", Liepājas 6-15;
- Krāslava, "Rims", Artlērājis 1-9;
- Jūrmala, "Laires", Salas 3;
- Valka, "Latat", Raiņa 1;
- Rēzekne, "Joneks", Blaumaņa 4a;
- Ventspils, "Diana", Pils 57;
- Salaspils, "Salas un Ko", Rīgas 1

Sertifikāti vēl jāpiešķir 10% Latvijas iedzīvotāju

Jānis Aizpors

Līdz 31.janvārim Latvijā sertifikāti piešķirti 89,1% iedzīvotāju visā Latvijas teritorijā. 2212,9 tūkstoši iedzīvotāju saņēmuši 97,9 miljonus sertifikātu 2740 miljonu latu nominālvērtībā. 3325 iedzīvotājiem piešķirti 273,3 tūkstoši kompensācijas sertifikātu 7,6 miljonu latu nominālvērtībā.

Sertifikātu piešķiršana kopš 1.janvāra turpinās tikai atsevišķās pilsētās: Rīgā, Daugavpilī, Liepājā, Jelgavā, Jūrmalā, Ventspilī, Bauskā, Jelgavas un Rīgas rajonā un atsevišķos Ventspils, Kuldīgas un Jēkabpils pagastos. Pārējā Latvijas teritorijā sertifikātu piešķiršana ir beigusies. Atlūksnes, Madonas un Limbažu rajonā sertifikāti piešķirti pat vairāk nekā simt procentiem rajona iedzīvotāju. Tas izskaidrojams ar neprecizitātēm iedzīvotāju skaita noteikšanā. Vismazāk sertifikātu no tiem rajoniem, kur sertifikātu piešķiršana beigusies, piešķirti Krāslavas rajonā — 89,50% iedzīvotāju.

Līdz 1.janvārim atvērts 1 721 541 sertifikātu konts fiziskām personām un tajos ieskaitīti 81,9 miljoni sertifikāti.

Valstī līdz 1.janvārim sertifikātu

kontus par nodzīvotiem gadiem atvērsuši 70% iedzīvotāju, kuriem piešķirti sertifikāti. Valsts un pašvaldību kontos namapsumu, uzņēmumu u.c. īpašumu, kapitālu daļu (akciju) iegādei ieskaitīti 499 tūkstoši sertifikātu. Latvijas Hipotēku un zemes bankā par zemes izpiršanu par sertifikātiem atvērti 5448 konti, kuros ieskaitīts 279 364,1 sertifikāti.

No fizisko personu kontiem uzjuridisko personu kontiem pārskaitīti 7,9 miljoni sertifikāti (9,58% no ieskaitīto sertifikātu skaita kontos). ♦

REKLĀMA/SLUDINĀJUMI

Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras informācija

Rīgā uzturēties firmas *Camarco Ltd.* (Malta) pārstāvis, kas 14. un 15.februārī tiksies ar apģērbu un pārtikas vairumtirdzniecības firmām. Firmai ir pārstāvniecības Maskavā, Nīderlandē un Vīnē.

Interesentus lūdzam zvanīt uz Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameru pa tālruni 332269, 225558

1995.gada 20. un 21.martā Dortmundē (Vācija) notiks kārtējais Eiropas savienības atbalstītais biznesa forums *Europartenariat Nordrhein — Westfalen 1995*. *Europartenariat* forums ir pasākums sadarbības veicināšanai (gan ražošanas, gan tirdzniecības jomā) starp maziem un vidējiem (līdz 500 strādājošiem) uzņēmumiem.

Iepriekšējā forumā *Europartenariat Cornisa Atlantica 1994* Spānijā piedalījās 2338 firmas no 50 pasaules valstīm. Latvijas šajā forumā pārstāvēja 35 firmas, kas tikās ar vairāk nekā 230 firmām no dažādām pasaules valstīm. 18 Latvijas firmas ieguva partnerus, ar kuriem sadarbojoties varētu izveidoties auglīga un izdevīga sadarbība.

Sagaidāms, ka Dortmundē piedalīsies 2500 firmu no vairāk nekā 50 valstīm. Latvijas delegācija izbrauks 19.martā, bet atgriezīsies 23.martā. Dalības maksa — 670 USD vai atbilstoša summa latos, vācu markās. Šī summa ietver: — lidojumu Rīga—Frankfurte—Rīga; — ceļu Frankfurte—Dortmundē—Frankfurte; — dzīvošanu trīsreizīgā viesnīcā; — piedalīšanos pasākumā 20. un 21.martā; — piedalīšanos *Gala Evening* pasākumā 20.martā.

Latvijas TRK var iepazīties ar katalogu, kurā iekļauta 371 vācu firma, kas meklē dažāda veida sadarbību. Lūdzam pieteikties laikus — līdz 1995.gada 10.februārim.

Tuvāku informāciju, kā arī konsultācijas par to, kā labāk piedalīties pasākumā, var iegūt Latvijas TRK, tālr. 332269, 225558.

Šā gada 15. un 16.maijā Marokā, Marakešas pilsētā notiks kārtējais biznesa forums *Medpartenariat*. Tajā piedalās aptuveni 300 Marokas uzņēmumu un aptuveni tikpat daudz firmu no visām Eiropas savienības valstīm, kā arī Norvēģijas, Turcijas, Izraēlas un Baltijas. Pēdējā laikā Maroka tiek uzskatīta par visstabilāko valsti Āfrikas kontinentā ar piecu Āfrikas un arābu valstu tirgiem.

Tirdzniecības un rūpniecības kamerā var iepazīties ar Marokas firmu katalogu un konsultēties par biznesa iespējām Marokā. Braucienu ilgums — 8 dienas (no 12. līdz 19.maijam). Braucienu cena — Ls 890 katram dalībniekam.

Tuvākas ziņas LTRK Brīvības bulv. 21 (10. istaba), tālrunis: 332269, 225558.

TINTE
Canon
drukām
Rīga, Brīvības iela 85
Tālruni 278069, 276287.

Capital

DATORTEHNIKA
VAR
Rīga, Baznīcas iela 4a
Tālr. 220405, 212717
fakss 212537
Rīga, Kr. Barona iela 12
Tālr. 287471;
Jelgava, Māteļa iela 28a
Tālr. 8-230-27445
Jūrmala, Dzintaru pros. 14
Tālr. 764330, 753360
fakss 764190
E-mail: VAR@MIU.LV

IESPĒJAMAS ATLAIDES pastāvīgiem klientiem, starpniekiem, kā arī vairumcīņiem.

HP VECTRA DATORĪ — Economy models	
Vectra 486/25 VL2e (SX) M106 486/25 SX, Cache 8 Kb, 4Mb RAM, 106 Mb HDD.	Ls 689,00
Vectra 486/66 VL2e (DX2) M340 486/66 DX2, Cache 8 Kb, 4Mb RAM, 210 Mb HDD.	Ls 1.121,00
Abos komplektos ietilpst: HP Ultra VGA VLB h/w accelerator 1024/768, 512 Kb VRAM, controller 4 Slots, 4 mass-storage slots, 2 serial, 1 parallel port, 3.5" FDD, MS DOS 6.2, Windows 3.1, HP Dashboard, HP Mouse, 14" Ergo Super Display	
Leerdrukas	
HP Laser Jet 4L 300dpi, 4ppm, 1Mb (up to 2Mb), HP PCL 5	Ls 508,00
HP Laser Jet 4Plus 600dpi, 12ppm, 2Mb (up to 34Mb), HP PCL 5	Ls 1.082,00
HP Laser Jet 4V 600dpi, 16ppm, 4Mb, A4/A3	Ls 1.596,00
Strukturālās drukas	
HP Desk Jet 320 600x300dpi, 3ppm, uzlabojams līdz krāsainajam	Ls 232,00
HP Laser Jet 320 ar automātisko papīra padevi	Ls 261,00
HP Laser Jet 520 600x300dpi, 3ppm, melnbaltas	Ls 238,00
HP Laser Jet 560C 600x300, 3ppm, krāsains	Ls 433,00
Komplektā iekļauta printera kabeļi	
MEGA 486 8X2-50 486SX2-50 Cache 256Kb, 4Mb RAM, 280Mb HDD	
MEGA 486 DX2-66 486DX2-66, Cache 256Kb, 4Mb RAM, 420Mb HDD	Ls 719,00
Abos komplektos ietilpst: 3.5" FDD; 25/1P Ports; Mini Tower Case; 1Mb Video card VLB, VL VIO, 14" Krāsainā Monitora TATUNG, SVGA, 0.28 mm, MRP II, (LE), Power Management, 101 Taustiņu Klaviatūra, Genius Mouse One ar paliktni, 10 gab. 3.5" HD disketes BASF.	
MEGA 486 DX2-66 PCI 486DX2-66, Cache 256Kb, 4Mb RAM, 420Mb HDD	Ls 804,00
MEGA Pentium P-60 PCI Pentium P-60, Cache 256Kb, 4Mb RAM, 420Mb HDD	Ls 1.148,00
Abos komplektos ietilpst: 3.5" FDD; 25/1P Ports; Mini Tower Case; 1Mb PCI ATI MACH Video card, 14" Krāsainā Monitora TATUNG, SVGA, 0.28 mm, MRP II, (LE), Power Management, 101 Taustiņu Klaviatūra, Genius Mouse One ar paliktni, 10 gab. 3.5" HD disketes BASF.	
♦Pēc klienta vēlēšanās iespējams konfigurācijas izmaiņas. ♦Cenas iekļautos apgrozījuma nodokli. ♦Cenas var tikt mainītas bez iepriekšēja brīdinājuma.	

UZŅĒMĒJDARBĪBA UN SABIEDRĪBA

Vidzemes uzņēmējdarbības atbalsta centram gada laikā — 500 klientu un Pasaules bankas uzticība

Gaida Liepiņa

Vidzemes uzņēmējdarbības atbalsta centrs Valmierā vēra durvis 1993.gada rudenī, tūlīt aizlīdziniekim Rīgā un Rēzeknē. Patlaban UAC jau darbojas arī Liepājā, Ventspilī un Daugavpilī.

Ierosme izveidot šādu struktūru, kuras uzdevums ir veicināt mazo un vidējo uzņēmumu attīstību valstī, pieder Latvijas valdībai un uzņēmēju apvienībām. Pēc valdības lūguma Eiropas komisijas PHARE programmas izsludināja konkursu par labāko priekšlikumu šādu struktūru radīšanai. 200 pretendenti konkurencē uzvarēja ekonomisko konsultantu firma no Lielbritānijas *Segal Quince Wickstead*, kuras darbiniece Katrina Petersa kļuva par šā vērīgā projekta īstenotāju Latvijā.

Vidzemes UAC gada jubilejai rīkotajā pieņemšanā Petersas kundze viesiem atzinās, ka par centra atvēršanas lietderību tūk mazā pilsētiņā kā Valmierā sākotnēji esot mācības saūbas. Taču tās uzeikusi rajona un pilsētas pašvaldību vadība, kā arī uzņēmēju ieinteresētība novada ekonomiskajā izaugsmei. Patlaban UAC «krustnācē» jau kāl plānus par šādu struktūru skaita palielināšanu valstī. «Uzņēmīgiem ļaudīm ir visur ir jādod iespēja saņemt specialista konsultācijas. Šādiem centriem ir arī tiele loma, kopā ar klientiem izstrādājot biznesa plānus, lai būtu pamats pieprasīt arvien vairāk starptautisku kredītu vai pat nodrošināt kredītlīniju, piemēram, pārkāpas produktu pārstrādes vajadzībām,» secināja K.Petersa.

Patlaban centra klientu skaits Vidzemē jau sniedzas sestajā simtā. Vēl vairāk ir sniegts konsultāciju. Tādēļ nav nejausība, ka pērnruuden tieši Valmierā Pasaules bankas projekta vadības vienības pārstāvi eksperimentāli uzsāka darbu ar tiem uzņēmējiem, kuri vēlas saņemt Pasaules bankas kredītu lauksaimniecības produktu pārstrādes un kopāstrādes nozaru attīstībai reģionā. Starptautisko aizdevumu «maka turētāji» uzticējies Vidzemes UAC izvēlei, kas dibināta uz klientu līdzinējas darbības lietpratīgu un rūpīgu izvērtējumu. Šogad PB pārstāvi šādu pieeju kredītu piešķiršanā praktizēs arī citos centros.

Ko piedāvā UAC?

Vidzemes UAC aicina pie sevis zemiņiekus, ražotājus, tūrtotājus, amatniekus un arī skolu beidzējus. Ikvienam, kas domā par savu uzņēmumu, ir to jau nodibinājis vai arī izgūt nepieciešamību pilnveidot firmas

Vidzemes UAC rīkoja gada jubilejai veltītu svinīgu pieņemšanu. Centra vadītājam Viesturam Lucānam par atbalstu uzņēmējdarbības uzsākšanā un attīstībā pateicās daudz valmierieši. Foto — Ivars Bivalovs

darbību. Gadās, ka lietpratīgs padoms palīdz uzņēmumu saglabāt. Seši konsultanti pasniedz, kas dažādās specialitātēs iegūto augstāko izglītību regulāri papildina Lielbritānijas un Zviedrijas firmu speciālistu vadībā, centrā piedāvā uzņēmējiem nepieciešamo lietišķo informāciju, konsultācijas kopēju biznesa plānu izstrādāšanā, biznesa kontaktu datu bankas izmantošanā, kā arī ziņas no uzņēmumu katalogiem par daudzām ārzemju firmām, kam var uzticēties. Iespējams, ka ar centra atbalstu šogad daži interesenti varēs izmantot arī iespēju apgūt darbniecīgo uzņēmumu pieredzi un mācīties ASV.

Kad pie UAC ēkas sastājusies gara mašīnu rinda, gandrīz neklūdi vienu zināt, ka notiek apmācības kāda no astoņām kursu programmām: uzņēmējdarbības zināšanu apguve, datoru mācība, lietišķā angļu valodā vai arī sekretāru un veikalnieku darba prasmes pilnveidošana. Lai gan šīs skolāšanās maksā naudu, taču gada laikā kursu apmeklētāju skaits jau tuvojas trim simtiem.

Gatavas receptes centrā nedod un idejas nepārdod

Vidzemes UAC darbības pamatvirzīs un pasniedzēja «dieniškā maize» blakus daudzpusīgajām izglītības darbam ir klientu konsultācija. Pastāvīgie apmeklētāji jau ir pārliecinājušies, ka gatavas receptes, kas uzreiz garantē panākumus biznesā, centrā neviens nedod un arī idejas nepārdod. «Tādā gadījumā mēs uzņemtos milzīgu risku, jo iecere taču ir jārealizē pašam uzņēmē-

ņēmēja mācīšanās. «Konsultantam ir vairāk jāklaušās, nekā jārunā. Ar āķīgiem jautājumiem jāliek klientam domāt un no netradicionāla redzējuma pašam izvērtēt savu biznesu. Ir gandarījums, kad šādi radušos biznesa plānu uzņēmējs perfekti arī pārzina un ar lepmunu uzskata par savu,» atzīst R.Ukasa.

Konsultācijas uzdevums dažkārt līdzinās gandrīz vai bēdu stāstu uzklaušāšanai. Ja cilvēks ir panīk, tad nespēj vairs pieņemt loģiskus lēmumus. Tad ar skaidru skatu no malas viegli var pamanīt elementāras lietas. Cilvēkam jau paliek labāk arī no tā, ja ir, kas viņu uzklausa.

«Kad liekas, kas visas ieceres brūk, es eju uz centru. Sarunā viņi it kā nejausī pamet vienu domu, otru, un tad jau man pašai brīnums, kā gan nebija ienācis prātā tik vienkāršs risinājums,» Dienai savus iespaidus pastāstīja individuālā uzņēmuma *Pauses direktore* kosmētiķe Ilona Čirule. Centrā viņa papildina arī angļu valodas zināšanas, saņem konsultantu sagatavotos speciālās literatūras tulkojumus, jo biznesā jāsadarbības ar ASV firmu.

Vairāki aptaujātie Vidzemes UAC klienti *Dienai* atzinīgi vērtē arī centrā pieejamo tehnisko palīdzību — starptautisko *AXE* telefona līniju, faksu, vairākus datorus ar uzņēmēju apkalpošanai noderīgām programām, kopētājus, lāzērpriekštekstu izdrukai. Firmas *KRUK* direktors Uldis Renge ar centra atbalstu šogad cer saņemt Pasaules bankas kredītu, lai Kocēnu pagastā nodrošinātu augļu un dārzeņu konservu ražošanu.

Biznesa plānus diskutēties ierakstījuši jau ap pusmīkst pastāvīgo centra apmeklētājus. Firmas *Sano* direktors Andis Smilga domā, ka šāda iespēja ir ļoti noderīga, jo tad informācija ir vieglā koriģējama. Pēc centra ieteikuma pirms pasākuma uzsākšanas veļas mazgātavas atvēršanas, viņš veicis iespējamo klientu aptauju. Tagad pašam jau liekās gandarījums, ka lauku apvidū arī šāds pakalpojums izrādās ļoti pieprasīts un biznesa plauktus.

Lai gan Vidzemes UAC ir bezpeļņas SIA, kura apņēmusi un darbi finansē Eiropas savienība un atbalsta Latvijas privatizācijas fonda, jau šogad kolektīvs cer sākt strādāt pašfinansēšanās režīmā. «Mūsu trumpis ir stabilitāte un ieaugšana tieši biznesa vidē. Strādājam nevis tādēļ, lai mums teiktu paldies, bet gan ar mērķi — augt kopā ar saviem klientiem. Viņu spēks stiprinās arī valsti,» — ir pārliecināts V.Lučāns.

Jaunā Vidzemes UAC ir bezpeļņas SIA, kura apņēmusi un darbi finansē Eiropas savienība un atbalsta Latvijas privatizācijas fonda, jau šogad kolektīvs cer sākt strādāt pašfinansēšanās režīmā. «Mūsu trumpis ir stabilitāte un ieaugšana tieši biznesa vidē. Strādājam nevis tādēļ, lai mums teiktu paldies, bet gan ar mērķi — augt kopā ar saviem klientiem. Viņu spēks stiprinās arī valsti,» — ir pārliecināts V.Lučāns.

Jaunā Vidzemes UAC ir bezpeļņas SIA, kura apņēmusi un darbi finansē Eiropas savienība un atbalsta Latvijas privatizācijas fonda, jau šogad kolektīvs cer sākt strādāt pašfinansēšanās režīmā. «Mūsu trumpis ir stabilitāte un ieaugšana tieši biznesa vidē. Strādājam nevis tādēļ, lai mums teiktu paldies, bet gan ar mērķi — augt kopā ar saviem klientiem. Viņu spēks stiprinās arī valsti,» — ir pārliecināts V.Lučāns.

Jaunā Vidzemes UAC ir bezpeļņas SIA, kura apņēmusi un darbi finansē Eiropas savienība un atbalsta Latvijas privatizācijas fonda, jau šogad kolektīvs cer sākt strādāt pašfinansēšanās režīmā. «Mūsu trumpis ir stabilitāte un ieaugšana tieši biznesa vidē. Strādājam nevis tādēļ, lai mums teiktu paldies, bet gan ar mērķi — augt kopā ar saviem klientiem. Viņu spēks stiprinās arī valsti,» — ir pārliecināts V.Lučāns.

Trīs mācību dienas Parīzē

Nina Salņikova*

Janvāra beigās tika rīkota Latvijas vērtspapīru speciālistu delegācijas vizīte Parīzē, ko organizēja mācību konsultatīvais centrs *Vērtspapīru* kopā ar Rīgas Fondu biržu.

Delegācijā (aptuveni 50 cilvēki) bija ne tikai Fondu biržas, bet arī *Unibankas*, Latvijas Investīciju bankas, Baltijas Transītu bankas, *Banķas Baltija*, bankas *Olimpija*, Vācijas — Latvijas bankas, Latvijas Depozītu bankas, Latvijas Privatizācijas aģentūras, korporācijas *Bonus* un *Decemviri*. Latgales investīciju sabiedrības un firmas *Dilar* un *Rimet* pārstāvi.

Trijās janvāra dienās Latvijas speciālistiem ar Francijas kolēģu atbalstu izdevās iepazīties ar Francijas Fondu biržu un Centrālā depozitārja vairāku gadu darba pieredzi. Iepazīstoties ar Francijas vērtspapīru tirgus modeli, speciālisti stāstīja par vērtspapīru kotēšanu, darbu *Oskar* sistēmā, kas pie mums vēl pagaidām nav izveidota. Tā ir datorizēta, kas veic fondu tirgus tehniskās kontroles funkcijas un reizē arī atvieglo tās dalībniekiem darbu. Tajā pašā dienā viesi tika iepazīstināti ar opciju biržu *Monev* un *fūčeru* biržu *Matif* darbību.

Otrajā dienā Francijas kolēģi iepazīstināja ar brokeru darbu pieredzi un vērtspapīru darījumu grāmatvedību. Trešajā dienā daļa delegācijas dalībnieku apmeklēja vienu no Francijas bankām, pārējie diskutēja ar Francijas speciālistiem par vērtspapīru tirgus problēmām Latvijā un citās Austrumeiropas valstīs, kuras ievieci kontinentālās Fondu biržas modeli (Polija, Čehija, Lietuva).

*Nina Salņikova — mācību konsultāciju centra *Vērtspapīru* direktore

Kursi, semināri, izstādes

Grāmatvedība

6.februārī plkst.17 un 13.februārī plkst.9.30 LU Matemātikas un informātikas institūta mācību un konsultāciju centrā *Grāda* sākas divu nedēļu intensīvu kursu bilancspēju grāmatvežu sagatavošana. Tāl. 213206 (plkst.8.30 — 17.30).

7.februārī plkst.15 firma *For-teh* organizē bezmaksas demonstrēšanu un konsultāciju semināru par grāmatvedības programmu *Miniap-vārsnis*. Tāl. 285523, 285657.

No 13.februāra firma *Teodors* rīko bilancspēju grāmatvežu sagatavošanas kursus. Tāl. 561927, 550587, 270375.

No 13.februāra *SWH Komerc-centrs* rīko kursus *Kompiuteru grāmatvedībā*. Tāl. 212684, 229032.

13.februārī plkst.10.30 Latvijas Juridiskais centrs rīko semināru *Jau-nās grāmatvedības aktualitātes* (2.grupa). Tāl. 213670, 229731, 229266.

13.februārī plkst.10 (latviešu val.) un 14.februārī plkst.10 (krievu val.) SIA *Lai-ka* sadarbībā ar Latvijas profesionālo konsultantu apvienību organizē semināru par sociālo nodokli. Tāl. 222858, 466231 (plkst. 9 — 12).

No 14.februāra firma *E.L.N.A.* rīko bilancspēju grāmatvežu sagatavošanas kursus. Tāl. 343709, 343913.

14. un 21.februārī plkst.13.30 LU Matemātikas un informātikas institūta mācību un konsultāciju centrā *Grāda* sākas kursi strādājošajiem grāmatvežiem. Tāl. 213206 (plkst.8.30 — 17.30).

14.februārī mācību centrs *Lati-vikon* rīko trīs dienu semināru *Grāmatvedības uzskaite tirdzniecībā un sabiedriskajā ēdināšanā*. Tāl. 217202, 738072.

14.februārī LU Grāmatvežu un auditoru mācību centrs organizē kursus grāmatvežiem iesācējiem. Tāl. 224039.

No 20.februāra *Biznesa centra* rīko 3 nedēļu grāmatvežu kursus. Tāl. 622752, 622551.

20.februārī *Banķas Baltija* centrs *Ehuk* rīko kursus grāmatvežiem iesācējiem *Grāmatvedības uzskaite pēc jaunas sistēmas un finansu atskaites sastādīšanā*. Tāl. 281943.

No 20.februāra firma *Buhser-vis* rīko grāmatvežu kursus iesācējiem. Tāl. 392010, 401557, 585924 (plkst. 8 — 22).

No 22.februāra LU Kvalifikācijas celšanas fakultāte organizē kursus grāmatvežiem iesācējiem (krievu val.). Tāl. 227112 (plkst. 10 — 13).

SWH Komerc-centrs rīko seminārus — demonstrējumus šādam programām: *Grasis 1* — grāmatvežu bilancs programma (pirmdienās, ceturtdienās no plkst.16 līdz 17), *Grasis 2* — finansu norēķini un materiālu uzskaite (katru mēnesi pirmā un trešā ceturtdiena no plkst.15 līdz 17), *NAIS* — LR likumdošanas normatīvie akti 1922—1994.gads (trešdienās, ceturtdienās no plkst.16 līdz 18). Tāl. 212684, 221278.

LTUVS institūta tieši organizēti kursi vecāko klašu skolēniem *Grāmatvedības uzskaite ar mērķtieku elementiem*. Tāl. 322523, 576509.

SWH Komerc-centrs rīko seminārus — demonstrējumus šādam programām: *Grasis 1* — grāmatvežu bilancs programma (pirmdienās, ceturtdienās no plkst.16 līdz 17), *Grasis 2* — finansu norēķini un materiālu uzskaite (katru mēnesi pirmā un trešā ceturtdiena no plkst.15 līdz 17), *NAIS* — LR likumdošanas normatīvie akti 1922—1994.gads (trešdienās, ceturtdienās no plkst.16 līdz 18). Tāl. 212684, 221278.

LTUVS institūta tieši organizēti kursi vecāko klašu skolēniem *Grāmatvedības uzskaite ar mērķtieku elementiem*. Tāl. 322523, 576509.

SWH Komerc-centrs rīko seminārus — demonstrējumus šādam programām: *Grasis 1* — grāmatvežu bilancs programma (pirmdienās, ceturtdienās no plkst.16 līdz 17), *Grasis 2* — finansu norēķini un materiālu uzskaite (katru mēnesi pirmā un trešā ceturtdiena no plkst.15 līdz 17), *NAIS* — LR likumdošanas normatīvie akti 1922—1994.gads (trešdienās, ceturtdienās no plkst.16 līdz 18). Tāl. 212684, 221278.

LTUVS institūta tieši organizēti kursi vecāko klašu skolēniem *Grāmatvedības uzskaite ar mērķtieku elementiem*. Tāl. 322523, 576509.

SWH Komerc-centrs rīko seminārus — demonstrējumus šādam programām: *Grasis 1* — grāmatvežu bilancs programma (pirmdienās, ceturtdienās no plkst.16 līdz 17), *Grasis 2* — finansu norēķini un materiālu uzskaite (katru mēnesi pirmā un trešā ceturtdiena no plkst.15 līdz 17), *NAIS* — LR likumdošanas normatīvie akti 1922—1994.gads (trešdienās, ceturtdienās no plkst.16 līdz 18). Tāl. 212684, 221278.

LTUVS institūta tieši organizēti kursi vecāko klašu skolēniem *Grāmatvedības uzskaite ar mērķtieku elementiem*. Tāl. 322523, 576509.

SWH Komerc-centrs rīko seminārus — demonstrējumus šādam programām: *Grasis 1* — grāmatvežu bilancs programma (pirmdienās, ceturtdienās no plkst.16 līdz 17), *Grasis 2* — finansu norēķini un materiālu uzskaite (katru mēnesi pirmā un trešā ceturtdiena no plkst.15 līdz 17), *NAIS* — LR likumdošanas normatīvie akti 1922—1994.gads (trešdienās, ceturtdienās no plkst.16 līdz 18). Tāl. 212684, 221278.

LTUVS institūta tieši organizēti kursi vecāko klašu skolēniem *Grāmatvedības uzskaite ar mērķtieku elementiem*. Tāl. 322523, 576509.

SWH Komerc-centrs rīko seminārus — demonstrējumus šādam programām: *Grasis 1* — grāmatvežu bilancs programma (pirmdienās, ceturtdienās no plkst.16 līdz 17), *Grasis 2* — finansu norēķini un materiālu uzskaite (katru mēnesi pirmā un trešā ceturtdiena no plkst.15 līdz 17), *NAIS* — LR likumdošanas normatīvie akti 1922—1994.gads (trešdienās, ceturtdienās no plkst.16 līdz 18). Tāl. 212684, 221278.

LTUVS institūta tieši organizēti kursi vecāko klašu skolēniem *Grāmatvedības uzskaite ar mērķtieku elementiem*. Tāl. 322523, 576509.

SWH Komerc-centrs rīko seminārus — demonstrējumus šādam programām: *Grasis 1* — grāmatvežu bilancs programma (pirmdienās, ceturtdienās no plkst.16 līdz 17), *Grasis 2* — finansu norēķini un materiālu uzskaite (katru mēnesi pirmā un trešā ceturtdiena no plkst.15 līdz 17), *NAIS* — LR likumdošanas normatīvie akti 1922—1994.gads (trešdienās, ceturtdienās no plkst.16 līdz 18). Tāl. 212684, 221278.

LTUVS institūta tieši organizēti kursi vecāko klašu skolēniem *Grāmatvedības uzskaite ar mērķtieku elementiem*. Tāl. 322523, 576509.

SWH Komerc-centrs rīko seminārus — demonstrējumus šādam programām: *Grasis 1* — grāmatvežu bilancs programma (pirmdienās, ceturtdienās no plkst.16 līdz 17), *Grasis 2* — finansu norēķini un materiālu uzskaite (katru mēnesi pirmā un trešā ceturtdiena no plkst.15 līdz 17), *NAIS* — LR likumdošanas normatīvie akti 1922—1994.gads (trešdienās, ceturtdienās no plkst.16 līdz 18). Tāl. 212684, 221278.

LTUVS institūta tieši organizēti kursi vecāko klašu skolēniem *Grāmatvedības uzskaite ar mērķtieku elementiem*. Tāl. 322523, 576509.

SWH Komerc-centrs rīko seminārus — demonstrējumus šādam programām: *Grasis 1* — grāmatvežu bilancs programma (pirmdienās, ceturtdienās no plkst.16 līdz 17), *Grasis 2* — finansu norēķini un materiālu uzskaite (katru mēnesi pirmā un trešā ceturtdiena no plkst.15 līdz 17), *NAIS* — LR likumdošanas normatīvie akti 1922—1994.gads (trešdienās, ceturtdienās no plkst.16 līdz 18). Tāl. 212684, 221278.

LTUVS institūta tieši organizēti kursi vecāko klašu skolēniem *Grāmatvedības uzskaite ar mērķtieku elementiem*. Tāl. 322523, 576509.

SWH Komerc-centrs rīko seminārus — demonstrējumus šādam programām: *Grasis 1* — grāmatvežu bilancs programma (pirmdienās, ceturtdienās no plkst.16 līdz 17), *Grasis 2* — finansu norēķini un materiālu uzskaite (katru mēnesi pirmā un trešā ceturtdiena no plkst.15 līdz 17), *NAIS* — LR likumdošanas normatīvie akti 1922—1994.gads (trešdienās, ceturtdienās no plkst.16 līdz 18). Tāl. 212684, 221278.

LTUVS institūta tieši organizēti kursi vecāko klašu skolēniem *Grāmatvedības uzskaite ar mērķtieku elementiem*. Tāl. 322523, 576509.

SWH Komerc-centrs rīko seminārus — demonstrējumus šādam programām: *Grasis 1* — grāmatvežu bilancs programma (pirmdienās, ceturtdienās no plkst.16 līdz 17), *Grasis 2* — finansu norēķini un materiālu uzskaite (katru mēnesi pirmā un trešā ceturtdiena no plkst.15 līdz 17), *NAIS* — LR likumdošanas normatīvie akti 1922—1994.gads (trešdienās, ceturtdienās no plkst.16 līdz 18). Tāl. 212684, 221278.

LTUVS institūta tieši organizēti kursi vecāko klašu skolēniem *Grāmatvedības uzskaite ar mērķtieku elementiem*. Tāl. 322523, 576509.

SWH Komerc-centrs rīko seminārus — demonstrējumus šādam programām: *Grasis 1* — grāmatvežu bilancs programma (pirmdienās, ceturtdienās no plkst.16 līdz 17), *Grasis 2* — finansu norēķini un materiālu uzskaite (katru mēnesi pirmā un trešā ceturtdiena no plkst.15 līdz 17), *NAIS* — LR likumdošanas normatīvie akti 1922—1994.gads (trešdienās, ceturtdienās no plkst.16 līdz 18). Tāl. 212684, 221278.

LTUVS institūta tieši organizēti kursi vecāko klašu skolēniem *Grāmatvedības uzskaite ar mērķtieku elementiem*. Tāl. 322523, 576509.

Angļu valoda

6.februārī plkst.17 un 13.februārī plkst.9.30 LU Matemātikas un informātikas institūta mācību un konsultāciju centrā *Grāda* sākas divu nedēļu intensīvu kursu bilancspēju grāmatvežu sagatavošana. Tāl. 213206 (plkst.8.30 — 17.30).

7.februārī plkst.15 firma *For-teh* organizē bezmaksas demonstrēšanu un konsultāciju semināru par grāmatvežu sagatavošanu. Tāl. 285523, 285657.

No 13.februāra firma *Teodors* rīko bilancspēju grāmatvežu sagatavošanas kursus. Tāl. 561927, 550587, 270375.

No 13.februāra *SWH Komerc-centrs* rīko kursus *Kompiuteru grāmatvedībā*. Tāl. 212684, 229032.

13.februārī plkst.10.30 Latvijas Juridiskais centrs rīko semināru *Jau-nās grāmatvedības aktualitātes* (2.grupa). Tāl. 213670, 229731, 229266.

13.februārī plkst.10 (latviešu val.) un 14.februārī plkst.10 (krievu val.) SIA *Lai-ka* sadarbībā ar Latvijas profesionālo konsultantu apvienību organizē semināru par sociālo nodokli. Tāl. 222858, 466231 (plkst. 9 — 12).

No 14.februāra firma *E.L.N.A.* rīko bilancspēju grāmatvežu sagatavošanas kursus. Tāl. 343709, 343913.

14. un 21.februārī plkst.13.30 LU Matemātikas un informātikas institūta mācību un konsultāciju centrā *Grāda* sākas kursi strādājošajiem grāmatvežiem. Tāl. 213206 (plkst.8.30 — 17.30).

14.februārī mācību centrs *Lati-vikon* rīko trīs dienu semināru *Grāmatvedības uzskaite tirdzniecībā un sabiedriskajā ēdināšanā*. Tāl. 217202, 738072.

14.februārī LU Grāmatvežu un auditoru mācību centrs organizē kursus grāmatvežiem iesācējiem. Tāl. 224039.

No 20.februāra *Biznesa centra* rīko 3 nedēļu grāmatvežu kursus. Tāl. 622752, 622551.

20.februārī *Banķas Baltija* centrs *Ehuk* rīko kursus grāmatvežiem iesācējiem *Grāmatvedības uzskaite pēc jaunas sistēmas un finansu atskaites sastādīšanā*. Tāl. 281943.

No 20.februāra firma *Buhser-vis* rīko grāmatvežu kursus iesācējiem. Tāl. 392010, 401557, 585924 (plkst. 8 — 22).

No 22.februāra LU Kvalifikācijas celšanas fakultāte organizē kursus grāmatvežiem iesācējiem (krievu val.). Tāl. 227112 (plkst. 10 — 13).

SWH Komerc-centrs rīko seminārus — demonstrējumus šādam programām: *Grasis 1* — grāmatvežu bilancs programma (pirmdienās, ceturtdienās no plkst.16 līdz 17), *Grasis 2* — finansu norēķini un materiālu uzskaite (katru mēnesi pirmā un trešā ceturtdiena no plkst.15 līdz 17), *NAIS* — LR likumdošanas normatīvie akti 1922—1994.gads (trešdienās, ceturtdienās no plkst.16 līdz 18). Tāl. 212684, 221278.

LTUVS institūta tieši organizēti kursi vecāko klašu skolēniem *Grāmatvedības uzskaite ar mērķtieku elementiem*. Tāl. 322523, 576509.

SWH Komerc-centrs rīko seminārus — demonstrējumus šādam programām: *Grasis 1* — grāmatvežu bilancs programma (pirmdienās, ceturtdienās no plkst.16 līdz 17), *Grasis 2* — finansu norēķini un materiālu uzskaite (katru mēnesi pirmā un trešā ceturtdiena no plkst.15 līdz 17), *NAIS* — LR likumdošanas normatīvie akti 1922—1994.gads (trešdienās, ceturtdienās no plkst.16 līdz 18). Tāl. 212684, 221278.</

LATVIJAS PRECE

No kāda šķīvja ēdisim?

Antra Krastiņa, speciāli Dienai

Rīgas porcelāna rūpnīca dibināta 1841.gadā. Tās sākotnējais nosaukums — Kuzņecova porcelāna un fajansa fabrika. Gadsimta sākumā tā bija lielākā šīs nozares rūpnīca tā laika Krievijas teritorijā. 1963.gadā to apvieno ar Rīgas porcelāna rūpnīcu, kas dibināta 1886.gadā kā Jesena porcelāna fabrika.

Mēs ilgus gadus edām un dzēram tikai no Rīgas porcelāna ražotajiem traukiem. Importa trauki uz mūsu galdiem bija retums. Bufetēs goda vietā stāvēja servīze no jau minētā Kuzņecova porcelāna vai kāda, pa blatu iegādāta importa servīze. Tagad, kā saka vecmāmiņa, paši vairs nezina, ko grib! Trauki no visas pasaules piepildījuši virtuves skapiņus, bufetes, sekcijas. Vieni iecienījuši vienkrāsainus, citi — krāsainus traukus ar pumpiņām, puķītēm, abstraktiem zīmējumiem, dažnedažādiem mīļiem ķēniņiem. Vieniem patīk dzert kafiju no lielām un porciņām krūzēm, citiem — no mazām un smalkām, ar roku apgleznotām tasiņiem. Visslīkākā var iegādāties vienreizējās lietošanas traukus, kurus taupīgie latvieši gan pamanās izmantot vairākkārt. Bet — par gauri nestridas. Tāpēc interesantā, ko izmācīnātājiem latviešiem, kas nu jau vairs neēd no māla blodām, piedāvā Rīgas porcelāns? Saruna ar a/s Rīgas porcelāns makslinici Valiju Dimanti un komercdirektoru Vladimīru Andrejevu.

Kā un cik ilgā laikā top viena servīze?

Valija Dimante. Visspirmā trauks top uz papīra — maksliniķis to uzzīmē. Tad no gipsa izveido modeli, bet no tā — gipsa formu, kurā lej porcelāna masu. Gipsa modelis jāatstā līdāks par vēlām trauka izmēriem, ko apdedzinot porcelāns saraujas. Trauku apdedzina vairākas reizes — pirmo reizi trauku liek krāsnī, kurā temperatūra sasniedz 950 grādus. Pirmās apdedzināšanas process ilgst 38 stundas. Pēc tam trauku nokļāj ar glazūru un uz 29 stundām ievieto glazūras krāsnī 1000 — 1250 grādu temperatūrā. No krāsns izņem jau glitu, baltu trauku un to dekorē ar dekolū (novelkamā bīdītē) un tad apdedzina virsglazūras krāsnī. Temperatūra šajā krāsnī atkarīga no krāsas, kādā ir dekolē. Zilo, rozā krāsu apdedzina augstākā, oranžo un dzelteno krāsu — zemākā temperatūrā. No servīzes skices uz papīra līdz servīzei, kāda tā izskatās veidā plauktā, pāiet aptuveni gads. Kad jaunais trauks gatavs, to apskata un vērtē komisija vismaz sešu cilvēku

Māksliniece Valija Dimante: No servīzes skices uz papīra līdz servīzei, kāda tā izskatās veidā plauktā, pāiet apmēram gads. Foto — Uldis Briedis, Diena

sastāvā (galvenais inženieris un maksliniķis, apgleznošanas ceha vadītāja, realizācijas daļas vadītājs utt.). Viņiem tad arī jāizlemj, kad jaunais izstrādājums tiks ieviests ražošanā un vai to vispār ražos. Agrāk noraidījumi tika izteikti ļoti strikti, tagad — mazliet maigāk.

No kā tiek gatavota porcelāna masa?

Vladimirs Andrejevs. Visas porcelāna masas iegūšanai nepieciešamas izejvielas ievada no Krievijas un Ukrainas. Kopā 13 izejvielas. Ievada pat smiltis. No vietējām izejvielām ražošanā izmantojam tikai ūdeni un celtniecības gipsu.

Kuri trauki tiek apgleznoti ar rokām? Vieni trauki ir mazāki, citi vairāk spīdīgi. No kā tas atkarīgs? Vai trauku apzeltinājumā tiešām ir zelts?

V.D. Ar roku apgleznojām vāzes un dekoratīvos šķīvjus. Arī uz dažām servīzēm zīmējumu veidojam ar roku un pēc tam liekam virs apgleznošanas krāsnī. Spīdīgo trauku klāj ar krāsvielām, kuru sastāvā ir perlamutrs. Trauku apzeltinājums satur 7 — 9% zelta.

Rīga tagad ir milzīga trauku izvēle, daudzi iecienījuši franču traukus. Kā tas ietekmējis jūsu darbu?

V.A. Vienu laiku tiešām gāja ļoti grūti, un tikai tagad varam teikt, ka esam krīzi pārvarējuši. Francu trauki tiek ražoti no rūdīta stikla, un to nevar salīdzināt ar porcelānu. Šā stikla trauki tiešām ļoti izturīgi,

tikai — ne visi var atļauties ēst pusdienas no tik dārgiem šķīvjiem. Bet no kaut kā taču cilvēkiem jāēd. Baltijā neviena cita rūpnīca porcelāna traukus neražo, tā ka mums ar traukiem jāapgādā visi. Vienu laiku, nobijušies no inflācijas, cilvēki knapiņās un jaunus traukus nepirka. Tagad, mazliet atguvušies no pārmaiņām, atkal sāk pirkt.

Kas ir galvenie jūsu produkcijas pircēji?

V.A. Latvijā produkcijas lielāko daļu realizējam mūsu firmas veikalos Rīgā un Jelgavā. Sogad atvērsim vairākus jaunus veikalus. Aptuveni 50% visas saražotās produkcijas realizējam Baltijas valstīs. Daudz gatavās produkcijas sūtām uz Krieviju — ar traukiem maksājam par gāzi. Krievijā mūsu traukus pērk. Ar vietējiem pasūtītājiem šogad jau esam noslēguši līgumu par 25 000 latu. Galvenie pasūtītāji ir skolas, bērnudārzi, slimnīcas, ēdnīcas. Mēs ražojam traukus ikdienas lietošanai, bet tie plīst visbiežāk, tāpēc ik pa laikam to krājumi jāatjauno visiem.

V.D. Daudzi jaunizveidotie uzņēmumi un firmas mums pasūta krūzītes, tasītes, šķīvjus ar savas firmas zīmi. Pasūtītāji var izvēlēties sev tikamāko krūzītes formu, apgleznojumu, bet — tikai no tiem, kādi jau ir ražošanā. Mēs varētu izveidot arī jaunu formu, bet tāds pasūtījums maksā daudz dārgāk. Ārzemnieki tagad ieinteresējusies par mūsu jaunajām krūzītēm ar glazētu malīņu (stīklveida plēvēti), jo glazētā malīņa ļoti viegli nomazgājas

un nepaliek pelēka.

Trauku cenas a/s Rīgas porcelāns veikalā Maskavas ielā 163.

Pusdienu servīzes sešām personām maksā Ls 21 — 40, divpadsmit personām — Ls 60.90. Zupas šķīvji Ls 0.18 — 0.32, brokastu šķīvji Ls 0.18 — 0.32, krūzīte Ls 0.17 — 0.32, apakštasītes Ls 0.12 — 0.15, salātu bļodiņas Ls 0.63 — 0.68, bērnu trauku komplekts Ls 1, augļu trauku komplekts Ls 3.78, kafijas servīze divām personām Ls 4.82, bet vairākiem personām paredzēto servīžu cena ir no Ls 9.50 līdz Ls 36.99. Dārgākas ir ar roku apgleznotās servīzes. Dekoratīvās maizes šķīvī maksā Ls 5.02, dažādi porcelāna nīciņi — Ls 0.45 (sivēns, gailis) — Ls 2.37 (kollijs). Kā pastāstīja veikala pārdevēja Ludmila Beļajina, viscieņotākās servīzes ir kafijas servīzes Diāna un Rīga, visvairāk izpirkti tiek parastie pusdienu šķīvji un lētās tējas servīzes.

Lai gan par gauri tiešām nestridas, tomēr lielākā daļa Rīgas porcelāna produkcijas vairāk atbilst cittautiešu izpratnei par skaistumu, bet ikdienas lietošanai nepieciešamos pusdienu un zupas šķīvjus, kā arī citus parastākus traukus Rīgas porcelāna veikalā tiešām var nopirkt par lētu naudu. Jācer, ka turpmāk gan rūpnīcas vadība, gan maksliniķi parpūšies, lai arī latviešu pircēji savu krūzīti varētu nopirkt Rīgas porcelāna, nevis Francu stikla veikalā. Pagaidām latviešu gaurmei vairāk atbilst franču ražojumi.

REKLĀMA/SLUDINĀJUMI

Transeast Airlines

GAIDĀM JŪS

Rīga, Pils laukumā 4—110.

Agentūrā Brīvības ielā 54.

AVIOPASAŽIERU IEVĒRĪBAI!

AVIOKOMPĀNIJA TRANSEAST AIRLINES VEIC REGULĀRUS REISUS uz Dienvidzvidriju (Jončepingu) ar komfortablu lidmašīnu JAK—40.

> RĪGA—JONČEPINGA—RĪGA

	pirmdienā	trešdienā	piektdienā
Rīga	8.30	15.15	15.15
Jončepinga	9.00	15.45	15.45
Jončepinga	9.40	16.15	16.15
Rīga	12.05	18.40	18.40

AVIOKOMPĀNIJA ATKLĀJ JAUNUS REGULĀROS REISUS:

> RĪGA — BILLUNDA (DĀNIJA) — RĪGA

no 1.marta otrdienās, ceturtdienās (izlido no Rīgas plkst. 8.30), svētdienās (plkst.15.15).
INFORMĀCIJA
Tālr. 327298, fakss 228381, 223659.
Kases: tālr. 201613, 226495, 334423. Lidostā Rīga pa tālr. 207136.
Sarakstos norādīts vietojais laiks. • Piedāvajam plašu tarifu izvēli. • Turistu grupām — atlaides.
PEC JUSU VEĒŠANĀS mēs varam veikt lidojumus arī uz citām Eiropas un NVS valstīm.

SIA Rīgas firma Nadira (reģ. apl. nr. 010310194) tiek likvidēta. Pretenzijas pieņem trīs mēnešu laikā no sludinājuma publicēšanas dienas.

SIA Tehnika-T nozaudēto zīmogu uzskatīt par nederīgu no š.g. 26.janvāra.

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību Takts (reģ. apl. nr. 010309855) paziņo par savu likvidāciju. Pretenzijas pieņem trīs mēnešu laikā no sludinājuma publicēšanas dienas.

Pazuduši SIGNITAS ZEIMANES dokumenti. Tālr. 366893.

AUTORIEPAS!

"LANEK" - koncerna CONTINENTAL (Vācija) un BARUM CONTINENTAL (Čehija) oficiālais pārstāvis

LANEK
Continental
Barum
BARUM CONTINENTAL s.r.o.
NVS RAŽOTAS AUTORIEPAS

kravas un vieglajām automašīnām

MICHELIN
GOOD YEAR

vasaras, ziemas ar radzēm - vieglajām automašīnām, mikroautobusiem un džipiem

VAZ, RAF diski;
akumulatori: 6CT-55, 6CT-60, 6CT-75, 6CT-90, 6CT-132, 6CT-182, 6CT-190.

Mazumtirdzniecība: tālr. 558731, 558755

Vairumtirdzniecība: tālr. 558746

Montāža un balansēšana: tālr. 558733, 558656
RĪGĀ, TEIKĀ, AIZKRAUKLES IELĀ 21, kab. 158.
K.Barona ielā 75, Sporta pili, 1. stāvs, tālr. 272082.

FIRMA

ELEKTRO

LE

MONTĀŽA

RĪGĀ

Pirmie atnācām...
Un pirmie palīkām!

Viszemākās cenas Latvijā
Visplašākā elektromateriālu izvēle

Veikals Brīvības ielā 128, tālr. 297884. Komerddarba: 272667
Pieņemam pasūtījumus elektromontāžas darbiem pa tālr. 222658

RĪGĀ

Apinis apmeklē Traumatoloģijas un ortopēdijas kliniku

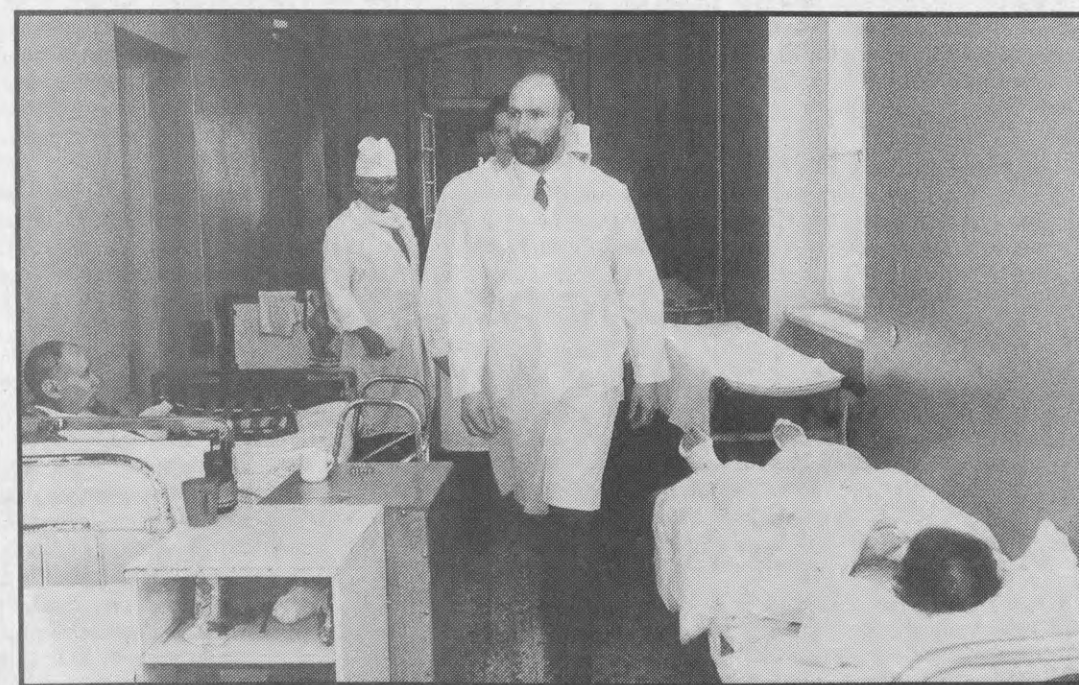
Rīga, 3.febr.(BNS). Piektdien neseno ieceltais veselības valsts ministrs Pēteris Apinis, turpinot iepazīšanos ar Latvijas slimnīcām, apmeklēja Traumatoloģijas un ortopēdijas kliniku.

Kā BNS informēja slimnīcas galvenais ārsts Valdis Zatlērs, ministrs iepazīs ar slimnīcu uzturēšanās un ārstu darba apstākļiem. V.Zatlērs informēja BNS, ka pašlaik daudzi cilvēki vērsas pēc palīdzības ar traumām, kas gūtas uz apledojušām ielām. Slimnīcā tiek sniegta palīdzība aptuveni 50 — 55 pacientiem dienā, 10 — 15 no viņiem parasti nepieciešama ārstēšanās stacionārā. Vasaras mēnešos klinika dienā vēdē apkalpo kādus 28 cilvēkus. Slimnīcā ir 410 vietu, patlaban tajā ārstējas 430 slimnieki. Slimnīcai ir nepieciešamas jaunas medicīniskās iekārtas — sterilizācijas sistēmas, rentgena un narkozes aparāti, jo esošās iekārtas tiek nogatotas visu diennakti. «Ja valsts nevar ikdienā garantēt traumu novēršanu, būtu labi, ja tiktu nodrošināta vismaz ārstēšana,» teica V.Zatlērs.

Donoru dienas noslēgumā tiek organizēta loterija

Sarma Kočane

Rīga, 3.febr. Žēlsirdības kustības Loterija rīkotajā donoru dienā asinis nodot pieteicās 136 cilvēki. Diemžēl, kā Dienai paskaidroja kustības priekšsēdētājs Ēriks Kārklis, asinis nodot varējuši tikai 104. Nākamā donoru diena paredzēta 1.martā, tāpēc tiem, kuri nolēmuši tajā piedalīties, vajadzētu parpūties par iespēju vismaz 20 dienas pirms tam kaut reizi dienā pāst. Ē.Kārklis iesaka trūcīgajiem donoriem samēķēt savu tuvāko ēdnīcu, noskaidrot tās telefonu un tad ierasties pie kustības vadītājiem. Līdz šim vēl neviena ēdnīca neesot atteikusi Ē.Kārklīa lūgumam

Pēteris Apinis klinikas apmeklējuma. Foto — Vitālijs Stipnieks, A.F.I.

Kā BNS informēja Labklājības ministrija, P.Apinis turpinās iepazīšanos ar situāciju Latvijas ārst-

nīcības iestādēs. Šonedēļ ministrs jau apmeklēja Talsu un Tukuma rajona slimnīcas, sestdien

viņš ir plānojis apskatīt Liepājas, Skrundas un Āizputes slimnīcas.

mas. Ē.Kārklis uzskata, ka ziedotājiem visa ziedotā summa būtu jāatskaita no nodokļu maksājumiem, jo dažai firmai ir šie 30% nozīmē

daudz. Gadoties pat, ka kaut ko ziedot vēloties reketieri vai citas mafiozās struktūras, protams, sevi īpaši nereklamējot.

PAŠVALDĪBU IŠZIŅAS

Zemgales priekšpilsētas valde pieņēmusi lēmumu sniegt materiālo palīdzību rajona nodarbinātības dienestam. Valdes priekšsēdētājs Aleksandrs Čaune Dienai paskaidroja, ka tas tikšot darīts, tiklīdz būs brīvi ārpusbudžeta līdzekļi.

Latgales priekšpilsēta. Firma Interpegro vēlas pie sava tirdzniecības centra Deglava ielā 120 paplašināt autostāvvietu, taču šajā teritorijā izveidojusies nelikumīga tirdzniecības vieta. Rajona valde nolēmusi šo teritoriju atbrīvot un iznomāt Interpegro, kas apņēmies tieši tikpat liela platība valdes norādītajās vietās iekārtot zālienu.

Latgales priekšpilsēta. Līdz šim rajonā nebija noteikta ires maksa grāmatu tirdzniecības vietām, taču, kopš Centra rajonā grāmatu ielu tirdzniecība tika ierobežota, tirgotāji pārcēlušies uz Latgales priekšpilsētas teritoriju. Valde noteikusi, ka grāmatu tirdzniecībai jāuzstāda stendi un par vietu jāmaksā 15 latu mēnesi.

FIRMA

Auxilium

izsludina konkursu
uz tirdzniecības menedžera vietām
DAUGAVPILĒ UN LIEPĀJĀ.

Nepieciešama augstākā izglītība,
pieredze biznesā, ieteikuma vēstule.
CV un pieteikumus sūtīt uz firmas Auxilium
Tirdzniecības departamentu līdz 17.02.95.

RĪGĀ, LV 1050, AUDĒJU IELĀ 11

TABAKAS NAMS

TABAKAS IZSTRĀDĀJUMU
oficiālais izplatītājs un importētājs

- Marlboro • Camel • Hollywood • West
- Bond • Davidoff • Dunhill • L&M
- North State • Winston • Monte Carlo
- Rothmans • Salem • More • Magna
- Kent • Lucky Strike • Henri Wintermans
- Prince • un arī RTF produkcija

Rīgā, Rīrupes ielā 8/12, tālr. 17144696, 17144393.

FILIĀLES: Ventspils, tālr. (236) 22983; Liepāja, tālr. (234) 26527, 31341; Dobele, tālr. (237) 22329; Daugavpils, tālr. (254) 29827; Valmiera, tālr. (242) 28685; Rēzekne, tālr. (246) 23131.

DZĪVOKĻU UN OFISU REMONTS,
'PROJEKTI UN DIZAINS.

ALTA GĀLDNIECĪBAS IZSTRĀDĀJUMI.

Tālr.: (0132) 714-52-15, 714-10-35, fakss: (013) 714-03-80
AUTOTRANSPORTA UN AUTOCEĻŅU PAKALPOJUMI.
CELTNIECĪBAS MATERIĀLU PĀRDOŠANA

SAULES

AKCIJU SABIEDRĪBA

BANKA

FILIĀLE

SEIFS

INDIVIDUĀLO SEIFU GLABĀTĀVA
KATRU DIENU NO 9.00 Līdz 21.00
• VISU VEIDU VALŪTU KONVERTĀCIJA
• DEPOZĪTU NOCĪLĪBĀJUMI

BLAUMAŅA IELĀ 28, RĪGĀ, LV1011 TĀLR. 287206, 280520

BLAUPUNKT

Bosch grupa

Vairumtirdzniecība: Rīgā, Tallinas ielā 6/10, tālr. 378743
Serviss: Kipsalā, Āzenes ielā 12, tālr. 626200

ĀRZEMJU ZIŅAS

Jelcina atomčemodāniņš ir novecojis

Anita Matisone, Dienas korespondente Maskavā

Maskava, 5.febr. Krievijas atomieroču vadības sistēma pēdējo desmit gadu laikā nav modernizēta un līdz ar to saglabājusī orientāciju uz astoņdesmito gadu militāri politisko situāciju, kad nevienas, izņemot atomlielvalstis, nelietoja ballistiskās raketes, — tā laikraksts *Moskovskije novosti* atzīst vēl padomlaika atomčemodāniņa pirmās modifikācijas galvenais konstruktors Nikolajs Devjatin.

Tieši šī iemesla dēļ 25.janvārī no Norvēģijas — valsts, kuras rīcībā nav atomieroču, — Krievijas virzienā palaista meteoroloģiskā rakete izsauc neadekvātu Maskavas reakciju — kaujas gatavība tika izsludināta visā valsts stratēģisko atomspēku vadības sistēmā.

Krievijas prezidents toreiz visas pasaules sabiedrības priekšā atzina, ka pirmo reizi lietotais atomčemodāniņš, pārregulējot to uz kaujas gatavības režīmu. Tajā pašā laikā N.Devjatin secina: «Ja nākamajā dienā pēc incidenta pats Jelcins nebūtu pastāstījis par notikumu, diez vai šis atgadījums iegūtu tādu rezonansi.» Tas, ka trīs atomčemodāniņus īpašnieki — prezidents, aizsardzības ministrs un armijas ģenerālštāba vadītājs pāris minūtes janvāra pēdējā nedēļā vēlēja raketes lidojuma novērošanai, pēc kuras stratēģis-

ko atomieroču vadības sistēmu atkal noregulēja normālā darba režīmā, varēja tikt noklusēts. Pirmkārt, tāpēc, ka Krievijas Ārlietu ministrija atzina, ka saņemusi Norvēģijas puses brīdinājumu par šādas raketes startu un līdz ar to faktiski nebija iemesla uztraukumam. Cita lieta, atzīst N.Devjatin, ka norvēģu puses paziņojums varēja nokļūt Aizsardzības ministrijas kancelejā, nenākot līdz rakets uzbrukuma brīdinājuma sistēmas dežurāntam. Taču tam jābūt par iekšējas izmeklēšanas tematu. Otrkārt, minētā rakete nokrita tālu aiz Krievijas robežām, tādēļ nebija iemesla šādi prezidenta pieļautai atklāšanai, pavēstot, ka pirmo reizi viņa čemodāniņš bijis kaujas gatavībā, proti, B.Jelcins ar vienkāršu labās rokas kustību, nospiežot podziņu, varēja dot pavēli bruņotajiem spēkiem sākt lietot atomieročus. N.Devjatin prezidenta runīgumu skaidro kā «normālu stress situācijā bijuša cilvēka reakciju». Ir arī cita versija. Prezidents diezgan mūļīgā veidā atgādinājis pasaulei par Krievijas atomspēku.

Šādas hipotēzes fonā loģisks šķiet prezidenta administrācijas vadītāja Sergeja Filatova pagājušās nedēļas brauciens uz netālu no Jekaterinburgas esošajiem valdības pazemes bunkuriem. Šajā slēptuvē 1991.gada puča laikā atradās valdība — dubultnieks ar Oļegu Lobovu priekšgalā.

Čečenijā smerčiem pretojas

Kāds no Groznijas rajoniem, ko sagrāvuši Krievijas armijas artilērija un aviācija. Foto — EPA—A.F.I.

No 1.lpp.

Viens no viņa bataljona komandieriem, vārdā Lomali, sašāvis divas lidmašīnas. «Situācija ir normāla, pretiniekus uz priekšu netiek, šodien tam gan izdevies nelielas grupas izlaucies uz piepilnības rajonu, taču viens no šiem grupējumiem pilnībā bloķēts. Visticamāk, ka naktī viņu tur vairs nebūs,» Dienai stāstīja A.Mashadovs. Naktīs čečenieņi ir lielas priekšrocības, jo viņi labāk pazīst pilsētu. Krievu karavīri, ku-

ri naktīs iziet pārtikas un degvīna meklējumos, bieži kļūst par labu mērķi. Kāds krievu brīvprātīgais, kas ieradies palīgā čečenieņiem no Taškentas, Groznijā nodarbojas ar diversiju rīkošanu. Viņš teica, ka, iespējams, no šodienas krievu karavīri vairs neies meklēt degvīnu, jo čečenieņi daudzus dzīvokļus un pagrabos atstājuši saindētu alkoholu. Tā kā Krievijas armijas maro-dierus interesē arī radiotehnika, datori, pat trauki, šīs lietas tiek mi-

nētas un atstātas gan dzīvokļos, gan vienkārši uz ielas.

«Ko lai mēs darām,» teica brīvprātīgais, «ja pret mums izmanto pašus modernākos ieročus? Groznija tiek apšaudīta ar fosfora lādiņiem, adatu bumbām, reaktīvajām iekārtām *Smerč* un *Uragan*.» Iekārtai *Smerč* ir seši stobri, rakets garums 12 metri, bet diametrs — 1,5 metri. Viena šāda rakete ar šķēmbām nokļāj septiņus hektārus zemes.

Bosnijas horvātu un musulmaņu lideri mēģinās saglabāt federāciju

Minhene, 5.febr. (AP) Bosnijas horvātu un musulmaņu lideri svētdien sarunās Minhēnē piecēmuši plānu, kas novērsis to veidošanās federācijas sajaukšanos, paziņojot sarunu starpnieks ASV valsts sekretāra asistents Ričards Holbruks. Viņš un vairāki senatori svētdien aicināja Bosnijas horvātus un musulmaņus atlikt malā domstarpības, kas draud izjaukt federāciju un var izraisīt jaunu traģēdiju kara pārspēktajā republikā. Lai gan Bosnijas horvāti un musulmaņi karoja vairs nestāv pretējās pusēs, nav panākts tik-

pat kā nekāds progress militāras un politiskās savienības veidošanā, kopš pagājušā gada martā ar Vašingtonas starpniecību tika noslēgts federācijas līgums. Pēc starptautiskās kontaktgrupas izstrādātā miera plānā paredzēti sadalīt Bosnijas teritoriju uz pusēm horvātu—musulmaņu un serbu starpā. Bosnijas horvāti akceptē šo savienību tikai kā soli tuvāk konfederācijai ar Horvātiju un apvairo musulmaņus mēģinājumos iegūt vairāk varas. Ričards Holbruks izteicis cerību, ka svētdien Minhēnē notikušās sarunas starp

horvātu un musulmaņu pārstāvjiem par domstarpību pārvēršanu pārliecinās Bosnijas serbus, ka viņiem pretī stāv vienots pilsētas, un paliecinās spiedienu pret serbiem pieņemt starptautisko miera plānu, ko tie patstāvīgi noraida. Pēc ANO novērotāju ziņojumiem no Bosnijas, Serbijas helikopteri svētdien Bosnijas serbu spēkiem piegādājuši palīdzību, rupji pārkāpjot starptautiskos aizliegumus. 15—20 helikopteri veidojuši lielāko grupu, kāda līdz šim pārkāpusi aizliegumu līdēt Bosnijas gaisa telpā.

Pakistānas un Indijas strīds par Kašmīras štata piederību saasinās

Islāmābāda, 5.febr. (AFP) Solidarizējoties ar Pakistānu, kur visā valstī notiek streiks, lai protestētu pret Indijas armijas cilvēktiesību pārkāpumiem Kašmīras štātā, svētdien arī šeit notiek vispārējais streiks, kas apstādina ierasto dzīvi.

Kašmīra, kas atrodas pašos Indijas ziemeļos, ir vienīgais štats Indijā, kur vairākums ir islāmīgticīgi. Veikali un darījumu centri slēgti, apturēta arī visa satiksme. Vairāk nekā 10 000 Indijas valdošās Kongresa partijas aktivistu devušies gājienā līdz Pakistānas robežai, lai protestētu pret «Pakistānas iejaukšanos». Demonstranti dedzinājuši

Pakistānas konstitūcijas sējumus, Pakistānas premjerministres Benaziras Bhuto attēlus un Pakistānas karogus. Indija un Pakistāna pēc 1947.gada, kad tās ieguva neatkarību no britu impērijas, sākušas divus karus par to, kam piederēs Kašmīra. Indija kontrolē divas trešdaļas no šīs teritorijas, bet Pakistāna — vienu trešdaļu. Abās pusēs pamiera līnijai pastāvīgi atrodas ievērojams daudzums karavīru, kuru starpā gandrīz katru dienu notiek šaušdīšanās.

Indija uzskata, ka Kašmīra ir neatņemama valsts sastāvdaļa un ka islāmīgticīgā Pakistāna slepeni piegādā ieročus un citu palīdzību islama

nemierniekiem. Savukārt Pakistāna apgalvo, ka tā tikai sniedz morālu un politisku atbalstu likumīgas atbrīvošanās kustībai, jo Kašmīra vēlas pievienoties Pakistānai.

Pakistānas premjerministre B.Bhuto svētdien apšūdzējusi Indiju cilvēktiesību pārkāpumus, kuru skaits pēdējā laikā arvien palielinās. Ari *Amnesty International* un citas starptautiskās cilvēktiesību aizstāvēšanas grupas ir līdzīgas domās. Kopš separatistiskās kustības sākuma Kašmīras štātā pirms pieciem gadiem Indijas karavīri ir spīdzinājuši un nogalinājuši simtiem islāmīgticīgu cilvēdzīvotāju, teikts *Amnesty International* šonedēļ izdotajā ziņojumā.

Bilts

No 1.lpp.

Isī raksturojot Zviedrijas neitralitātes politikas nākotnes perspektīvas, jo īpaši akcentējot, ka kopš 1995.gada 1.janvāra Zviedrija ir ES dalībvalsts, bijušais premjers sacīja, ka «nav iespējams runāt par valsts neitralitāti, ja šī valsts ir kādas savienības locekle». Turklāt ES ir cieši saistīta ar NATO, tādēļ saglabāt neitralitāti, kas nozīmētu palikt malā konfliktu situāciju gadījumā, Zviedrija vairs nevar. Tādēļ Zviedrija arī turpmāk interesēsies par stā-

vokli tās «tuvajās ārmēs» un rūpēties par drošību un stabilitāti reģionā. K.Bilts, kas tagad ir Zviedrijas Moderātā partijas vadītājs un vēl joprojām aktīvi iesaistās valsts drošības koncepcijas veidošanā, uzskata, ka pašreizējais Ingvara Karlsona vadītās sociāldemokrātu valdības politika ir «kontinuitāte», kas nozīmē, ka nekādas būtiskas izmaiņas Zviedrijas ārpolitikā un drošības koncepcijā nav gaidāmas.

Atskatoties dažus gadus atpakaļ vēsturē, kad Zviedrija, tāpat kā Lat-

vija, plašu rezonansi un politisko partiju asas debates likumdevēju un valdības ietvaros izraisīja K.Bilta 1993.gada 17.novembrī izteiktās apgalvojums par Zviedrijas atteikšanos no neitralitātes, ja pret Baltijas valstīm tiktu vērsti militāri draudi, bijušais premjers sacīja, ka nekāda reāla rīcība vai darbības loka nekāda paredzētās un ietvertas sacītajā. Tā ir bijusi «brīdinoša ziņa ievienam, ka 1940.gada atkārtotās nāvēs pieļautā, lai gan konkrēta rīcības plāna nav bijis.

ABONĒJIET AVĪZI PA TELEFONU!

Jauns pakalpojums ridzniekiem

Abonējiet Dienu
un citus preses izdevumus 1995.gadam
jaunajā abonēšanas centrā Diena!

TAUPIET LAIKU! ZVANIET TULĪT!
333136, 331358

Rīgā, Lāčplēša ielā 1. Darba laiks 8.00 — 20.00, izņemot svētdienas
Pie mums lētāk nekā pašā!

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Zemnieku federācijas biedri izveido Zemnieku centrālsavienību

Aiga Pelāne

Rīga, 4.febr. Latvijas Zemnieku centrālbiedrības (LZC) dibināšanu nevajag uzvert kā personisku ambīciju apmierināšanu, kas saistīta ar personiskiem konfliktiem pēc Latvijas Zemnieku federācijas (LZF) 4.kongresa ar LZF vadību. Tas notika drīzāk tāpēc, ka LZF nav mehānisms, kas varētu pildīt viņu pašu mērķus. Nav zināms, cik īsti tajā ir biedri. Mēs gribam realizēt tos mērķus, ko bijām ielāgojuši realizēt ar Zemnieku federācijas palīdzību, un pat vēl vairāk, *Dienai* LZC dibināšanas kongress teica Aivars Punka, kas kļuva arī par šīs organizācijas valdes un padomes priekšsēdētāju. Jāpiebilst, ka 1994.gada 10.decembrī notikušajā LZF 4.kongresā gan Aivars Punka, gan Jānis Dzelzkalējs (tagad LZC padomes un valdes priekšsēdētāja vietnieks) pretendēja uz LZF priekšsēdētāja amatu. Taču

ievēlētā tika bijušais LZF priekšsēdētāja vietnieks Andris Auziņš. Svētdien nodibinātās Centrālbiedrības statūtos ir ierakstīts, ka LZC ir patstāvīga un neatkarīga sabiedriska organizācija, kas uz brīvprātīgiem un demokrātiskiem principiem, pati sevi finansējot, apvieno Latvijas zemniekus un zvejniekus, kā arī viņu pilngadīgos ģimeņu locekļus — LZC biedrus. Kā runā teica A.Punka, organizācijas galvenais mērķis esot veidot stipras zemnieku saimniecības ar kuplu bērnu pulciņu.

Centrālbiedrībā reģistrējušies 30 dibinātāji. Uz kongresu bija ieradusies tikai 20. Taču, kā runā uzsvēra A.Punka, tas esot pat labi, jo lielam cilvēku daudzumam grūti atrast kopēju valodu. A.Punka *Dienai* teica, ka viņu rindas noteikti kļūst kuplākas.

Kongress nolēma, ka iestāties Latvijas Lauksaimniecības kopdarbības nacionālajā savienībā.

Mediju fonds izvērtē padarīto

Agita Bērziņa

Rīga, 3.febr. Piektdien norisinājās Latvijas Mediju fonda (LMF) pirmā kopsapulce, kurā analizēja fonda paveikto pirmā darbības gada laikā, uzmēma vairāk nekā trīsdesmit jaunu dalībnieku un ievēlēja jaunus prezidiju locekļus to vietā, kas nolikusi pilnvaras.

Kā ziņojumā informēja LMF prezidents Ābrams Kļockins, fonds izveidots tāpēc, ka, neraugoties uz arvien pieaugošo konkurenci starp masu medijiem, bijusi nepieciešama organizācija, kas varētu pārstāvēt to intereses valdības un sabiedrības priekšā, skarot jautājumus un problēmas, ko katrs atsevišķs izdevums vai elektroniskais masu ziņas līdzeklis nevar atrisināt.

EKSPRESS
HOTLINE
3 6 7 7 7 7
Uzziņas visu diennakti

Lai veicinātu preses brīvību, LMF izstrādājis žurnālistu profesionālās ētikas kodeksu. Tomēr, kā atzina A.Kļockins, kodeksa izstrādāšanu un saskaņošanu realizēt bijis vieglāk, nekā panākt, lai tas reāli sāktu ietekmēt žurnālistu dzīvi.

Kaut arī vairākums fonda locekļu kļuva par dalībnieku aizvadītajā gadā — it īpaši ācārgno lēmumu pieņemšanas un izpildes procesu, reālas darbības programmas trūkumu un saimniecisko darbību, tomēr visi fonda locekļi izteicās par tā darbības turpināšanu un biedru kluba saņākumu atjaunošanu.

LMF locekļi saņāksmes laikā nevarēja vienoties par konkrētu fonda darbību 1995.gadā. Tika izvirzīti šķēršļi galvenokārt izvērtējot juridisko darbību, piedaloties dažādu masu mediju ietekmējošu likumprojektu izstrādē, kā arī sekmet izstrādāt profesionālās ētikas kodeksa ieviešanu dzīvē. Tika nolēmts, ka LMF prezidijā priekšlikumus apkopos un nosūtīs dalībniekiem izskatīšanai un apstiprināšanai.

Bez pases no valsts nevar izbraukt

Uldis Rudaks

Rīga, 3.febr. Latvijas pilsoni no Latvijas var izbraukt ar Latvijas pilsoņa pasēm, bet ārpusloniem šim nolūkam nepieciešamas vecā parauga ārmējas pases, kas tiek izsniegtas LR Iekšlietu ministrijā, Raipa bulvārī 5, informē IeM Preses centrs. Pagaidām vienīgā valsts, kas šīs pases neatzīst, ir Čehija.

Imigrācijas policijas pārvaldes pasu un vīzu kontroles nodaļas galvenā speciāliste Iveta Krastiņa iesaka visiem, kam nepieciešama ārmējas pase, vērsties pie viņas, nevis uzieties firmām, kas iekasē lie-

las naudas summas, bet pases neizgatavo.

Lai saņemtu pasi, līdz jāņem 15 latu, izsakuuma (ja izsakuuma nav, tad uz vietas tiek rakstīts iesniegums), divas fotogrāfijas un pase, kurā ir pieraksts un personas kods. Nedēļas laikā pase tiksot noformēta. Ja ir nepieciešamība šo pasi saņemt ātrāk, nāksies šķirties no 25 latiem.

Ari tiem, kas vēlas pārgarināt ārmējas pases, jāgriežas Iekšlietu ministrijā. Pieņemšana šajos jautājumos notiek pirmdienās un otrdienās no pulksten 14 līdz 17 un ceturtdienās no 9 līdz 13, informē IeM preses centrs.

Līgums ar ES varētu stāties spēkā pēc parakstīšanas

Jānis Kulmanis

Rīga, 3.febr. Atgriezies no vizītes Parīzē, ārlietu ministrs Valdis Birkavs šodien žurnālistiem sacīja, ka acimredzot asociatīvais līgums, ko Latvija un Eiropas savienība (ES) cer parakstīt vēl šajā pusgadā, stāties spēkā tūlīt pēc līguma parakstīšanas, jo ratifikācijas process aizņemtu pārāk daudz laika. Tas nozīmē, ka Latvija būs vienāda pozīcijās ar citām Austrumeiropas valstīm un varēs piedalīties strukturālajā dialogā ES ietvaros.

Latvijas ārlietu ministrs atzina, ka sarunas par asociatīvo līguma noslēgšanu ar Eiropas savienību rit straujāk nekā plānots, tāpēc jau martā vai aprīlī varētu notikt līguma parakstīšana.

V.Birkava vizītes mērķis bija Francijas, Zviedrijas un Dānijas ārpolitikas institūtu organizētā konference *Baltijas valstīs un Eiropas sadarbībā*. V.Birkavs pauda viedokli, ka Latvija tādējādi nostiprina savas

pozīcijas ceļā uz Eiropas savienību. Acimredzot par to liecina arī līdz šim garākā runa tikai un vienīgi par Baltijas valstīm, ko konferencē teicis Francijas Eiropas lietu ministrs Alēns Lamasūrs. Ja tiek apdraudēta Baltija, tiek apdraudēti arī mēs — Francija, Eiropas savienība, sacīja A.Lamasūrs. Konferencē tikai gandrīz runāts par Krieviju.

Kā viena no problēmām konferencē tika minēts «neciešamais stāvoklis» Latvijas un Igaunijas, Latvijas un Lietuvas mūitā, kas esot šķēršļi Baltijas valstu straujai tālākai attīstībai, stāstīja V.Birkavs.

Kā atzina ārlietu ministrs, šīs konferences laikā pirmo reizi dzirdēts nopietns atbalsis formulai 5+3 (Ziemeļvalstis un Baltijas valstis).

V.Birkavam bijušas arī vairākas divpusējas tikšanās ar Francijas Eiropas lietu ministru Alēnu Lamasūru, Nacionālās asamblejas Ārlietu komisijas vadītāju Žanu Fransuā Deņu un citu Francijas varas institūciju pārstāvjiem.

Samazinās cenas

No 1.lpp.

Turklāt Anglijā esot izstrādātas jaunas prasības kokmateriāliem — celtniecībā nedrīkst izmantot žāgummateriālus bez kvalitātes pārbaudes ziņojumiem. Ziņojot drīkst būt tikai uz žāvētiem kokmateriāliem. Pašlaik Latvija eksportē nežāvētus kokmateriālus, jo nav vietējo žāvētavu. Jaunie noteikumi stāties spēkā no 1.marta un var radīt jaunu ce-

nu kritumu, jo tad kokmateriāli būs jāžāvē Anglijā.

«Situācija nav traģiska. Cenu svārstības būs mēģināta Latvijas kokmateriālu eksportētājiem. Ceram, ka cenas nostabilizēsies,» *Dienai* teica C.Griķis. Padabā asociācija strādā, lai palīdzētu kokmateriālu eksportētājiem atrast jaunus ārmējas partnerus Dānijā, Vācijā un

Ventspili gatavo naktsmitni nelaimīgiem bērniem

Jānis Tropš

Ventspils, 3.febr. Ventspils vidū, Pēteru ielā 11, celtnieki sākuši remontēt namu, kurā no 1.aprīļa būs bērnu un pusaudžu nakts patversme. Lēmumu par tās iekārtošanu pieņēmusi pilsētas dome, atvēlot no budžeta vairāk nekā 16 000 latu. Bez naktsmājām un uztura palikušie bērni šeit varēs nomazgāties, paēst vakariņas un promējo — arī brokastis, izglēties lielā gulītā. Pagaidām tie vienlaikus varēs uzturēties 15 atnācējus.

Kā *Dienai* pastāstīja pilsētas sociālās aprūpes pārvaldes vadītāja Ināra Staškeviča, patversme būs viņu pārzinā. Tajā strādās cilvēki ar pedagogisko izglītību. Viņi cieši sadarbosies ar bērnu tiesību aizsardzības centru, municipālo un valsts policiju. Ierodoties patversmē, bērniem un pusaudžiem obligāti nebūs jānosauca savs vārds un dzīvesvieta, par to sāks interesēties tikai atkārtoti apmeklējumu gadījumā.

Pagaidām pilsētā neiekārtos diennakts patversmi, jo tam nav piemērotu telpu un arī glābēja meklējānu daudzums tikai nosacīti jānosaka. Taču arī tagad bērniem vajadzības gadījumā piedāvās apģērbu, zāles, veikals sanitāro apkopi. Interesi par nakts patversmes potenciālo kontingentu jau izrādījuši katolu baznīca, izsakot gatavību sniegt morālu stiprinājumu.

Valmierā ir sarucis ganāmpulks

Gaida Liepiņa

Valmiera, 1.febr. Veicot mājdzīvnieku gadskārtējo uzskaiti Valmieras rajonā, vietējais lauksaimniecības departaments ir konstatējis liellopu un aitu, kā arī cūku kopskaita strauju sarukumu. Tas rada bažas par iedalīto kvotu izpildi produkcijas nosūtīšanai un Eiropas savienības tirgu.

Departamenta galvenā zootehniķe Lilija Apsīte *Dienai* pauda satraukumu, ka visa veida saimniecības šogad palicis gandrīz par trešdaļu mazāk liellopu nekā pērn, bet aitu kopskaitis sarucis pat uz pusi. Aptuveni par diviem tūkstošiem mazāk ir arī cūki. «Lai gan šogad

zemeņu saimniecībās ir vērojams cūku un govju skaita pieaugums, skaitļi liecina, ka, likvidējoties stātībasbiedrībām, lopi tiek izkauti,» secināja L.Apsīte. Vīnspārīt, lopkopiem būtu svarīgi zināt galas un piena iepirkuma cenas kaut vai pusgadu uz priekšu, lai cilvēki varētu plānot darbu un attīstīt ienesīgākas nozares. Daudzus mokot nezina par subsīdijām.

Piegādāto lopu skaita sarukums ir izjaucis darba ritmu arī Valmieras gaļas kombinātā, jo katru dienu lauksaimnieki atvedot 25—30 dzīvniekus, taču kautuve varot strādāt tikai pāris dienu nedēļā. Izstrādājumu sortimenta nodrošināšanai īpaši trūkstot cūkgaļas.

Zigerists zemniekiem sagādājis galošas

Jānis Gurgons

Preiļi, 2.febr. Sarunā ar *Dienas* korespondentu Rīgā, Doma laukumā, LR Saeimas neatkarīgais deputāts Joahims Zigerists pastāstīja, ka viņš Latvijas zemniekiem esot sagādājis pusmijona galošu. Kā *Dienai* izteicās Preiļu rajona padomes deputāts, Latvijas Zemnieku savienības rajona nodaļas vadītājs Antons Rāncāns, šo faktu viņam apliecinājis nesenajā zemnieku saietā Daugavpils Saeimas deputāts Jānis Kinna. Zigerists *Dienai* teica, ka šos gumijas apavus esot iepircis Zviedrijā, un tie tur pagaidām gla-

bājoties kāda noliktavā. Drīz viņš galošas atvedīsot uz Latviju un līdz pavasarā sāks sākumam izdalīt Latvijas zemniekiem. Visvairāk galošu tiksot Latgalē.

Vai J.Zigerista piedāvātās galošas ir vajadzīgas, *Dienai* pajautāja Vladislavs Litvīns no Preiļu pagasta: «Man galošas vajadzīgas, bet ēkā mājas galams un tūri ir ļoti dubļaini, bet galošas nevaru nopirkt. Tādēļ būšu ļoti pateicīgs Zigeristam.» Jevgeņija Šērma no Gaļēnu pagasta: «Mums ir gumijas zābaki un arī galošas, bet no Zigerista piedāvājuma neatteiksimies.»

Jēkabpili reorganizē sociālās aprūpes centru

Māra Grinberga

Jēkabpils, 2.febr. Kamēr vairākos mūsu valsts reģionos notipēlēt vienotus sociālās aprūpes centrus, kas apkalpotu gan rajona, gan pilsētas iedzīvotājus, Jēkabpils pašvaldību deputāti spriež, kā veikt aprūpes centra reorganizāciju, veidojot atsevišķas struktūras pilsētas un lauku cilvēku apkalpošanai. Trešdien rajona padomes deputāti nolēma reorganizēt aprūpes centru, bet šo pasākumu jau iepriekš bija ierosinājuši Jēkabpils pilsētas dome.

Jēkabpils rajona sociālās aprūpes centrs tapis 1992.gadā, un tam ir divi dibinātāji — pilsētas valde un rajona padome. Valde iestājās šajā struktūrā ar savu kapitāla daļu — bijušā bērnu darza *Saulīte* ēku, bet rajona pašvaldība deva sākumkapitālu — 368 tūkstošus toreizējā Latvijas rubļu — šajā summā ietilpa 22 pagastu šim nolūkam atvēlētie līdzekļi un padomes nauda.

Divos gadus aprūpes centra ieviešanas būtu svarīgi zināt galas un piena iepirkuma cenas kaut vai pusgadu uz priekšu, lai cilvēki varētu plānot darbu un attīstīt ienesīgākas nozares. Daudzus mokot nezina par subsīdijām.

Piegādāto lopu skaita sarukums ir izjaucis darba ritmu arī Valmieras gaļas kombinātā, jo katru dienu lauksaimnieki atvedot 25—30 dzīvniekus, taču kautuve varot strādāt tikai pāris dienu nedēļā. Izstrādājumu sortimenta nodrošināšanai īpaši trūkstot cūkgaļas.

Sajā laikā apzinātas visas Jēkabpili un laukos dzīvojošās iedzīvotāju sociālās grupas. Pabalstu naudu centrs dalīja pa pagastiem un pilsētām. Mainoties pašvaldību budžeta veidošanas mehānismam, sociālie līdzekļi nonāk tieši pagastos, bet arī pilsētas dome nolēmusi pati tikt galā ar saviem aprūpējamajiem, tādēļ nolēmusi izstāties no aprūpes centra struktūras ar savu kapitāla daļu un veidot savu dienestu ar datu bāzi par pilsētas trūcīgajiem, vientuļajiem pensionāriem, invalīdiem un

daudzbērnu ģimenēm.

Kā paziņoja pilsētas domes priekšsēdētāja Laima Miltiņa, ruma nav par sociālās aprūpes centra likvidēšanu, bet tikai par reorganizāciju, un no tās iedzīvotāji necietīsot, šis pasākums esot saistīts vienīgi ar finansēšanas kārtības maiņu. Viņa pavēstīja arī, ka nelikvidēs nevienu no centra esošajām struktūrām, runa varētu būt vienīgi par ēdnīcas darba pārkārtošanu un pieaugušo patversmes turpmāko pastāvēšanu, jo tājā divu gadu laikā mitinājušies 18 cilvēki.

Kā *Dienai* teica aprūpes centra vadītāja Ilze Rūsiņa, šīs struktūras veidošanās divos gados ieguldīs miljāds darbs un materiālie līdzekļi, uz šejieni pieredzes apmaiņai brauks daudz delegācijas no citiem valsts rajoniem.

Īpaša nozīme ir bērnu patversmē, kas uzņem bērnu no visa rajona. Nodibināti arī kontakti ārmēs, it īpaši ar Dāniju, kur darba vizītes laikā redzēto vadītāja izmantojuši Jēkabpils Ilze Rūsiņa sacīja, ka dome, izstādāmas no aprūpes centra kā dibinātāja — tādā ar savu kapitāla daļu — tom